

ANEXA A

CONDIȚII GENERALE PRIVIND MEMORANDUMURILE DE FINANȚARE

În aceste Condiții generale termenul de "Beneficiar" va fi înțeles ca referitor la Guvernul României.

TITLUL I - FINANȚAREA PROIECTELOR

ARTICOLUL 1 - OBLIGATIA COMUNITĂȚII

Angajamentul Comunității, numit în cele ce urmează "finanțarea nerambursabilă a CEE", a cărei valoare este menționată în memorandumul de finanțare, va determina limita în cadrul căreia se va desfășura angajarea și execuția plăților prin contracte și devize aprobate corespunzător.

Orice cheltuieli ce depășesc finanțarea nerambursabilă a CEE, vor fi suportate de BENEFICIAR.

ARTICOLUL 2 - DISPONIBILITATEA FINANȚĂRII GRATUITE A CEE

Acolo unde execuția unei măsuri depinde de angajamentele financiare asupra resurselor proprii ale beneficiarilor sau asupra altor surse de fonduri, finanțarea gratuită a CEE va deveni disponibilă în momentul în care devin disponibile și sumele angajate de Beneficiar și/sau celelalte surse de fonduri, conform celor prevăzute în memorandumul de finanțare.

ARTICOLUL 3 - CHELTUIREA

Contractele sunt eligibile pentru plăți în baza acestui memorandum de finanțare numai dacă sunt încheiate înainte de data de expirare a memorandumului de finanțare. Plățile în cadrul unor asemenea contracte pot avea loc în timpul unei perioade de maximum 12 luni de la data de expirare a memorandumului de finanțare. Orice prelungire excepțională a acestei perioade trebuie să fie aprobată de Comisie.

În cadrul limitei stabilite pentru finanțarea gratuită a CEE, cererile pentru fonduri sub forma unui program de lucru vor fi prezentate Delegației Comisiei de către BENEFICIAR, conform agendei stabilite în memorandumul de finanțare. Documentele justificative referitoare la plățile făcute pentru realizarea unei anumite MASURI vor fi puse la dispoziție în sprijinul cererii de fonduri, atunci când Comisia o solicită.

Oricum, în cadrul anumitor contracte din cadrul MASURII poate fi prevăzută plata direct de către Comisie către contractanți. Fiecare contract va indica proporția și momentul efectuării plății, împreună cu documentele justificative necesare.

Pentru partea de program implementată de Beneficiar, autoritatea de implementare va înainta într-un program de lucru, cu cel puțin 9 luni înainte de data de expirare a memorandumului de finanțare, pentru aprobarea de către Comisie, contracte ce mai trebuie încheiate pentru implementarea programului. Programul de lucru trebuie să cuprindă propuneri pentru utilizarea dobânzilor nete provenite din conturile deschise în cursul implementării programului, cu condiția ca întreaga finanțare gratuită a CEE să fi fost angajată anterior.

În ceea ce privește MASURILE executate pe baza unor devize estimative, în condițiile în care memorandumul de finanțare nu poate prevedea altfel, o primă tranșă de plată, care nu

va depăși 20% din totalul devizului aprobat de COMISIE, poate fi efectuată în favoarea BENEFICIARULUI, în aceleași condiții menționate la paragraful 2 de mai sus.

TITLUL II - ACHIZIȚIONAREA

ARTICOLUL 4 - GENERALITĂȚI

Procedura de urmat pentru încheierea contractelor de lucrări, livrări și de cooperare tehnică va fi menționată în memorandumul de finanțare, urmând principiile de mai jos.

ARTICOLUL 5 - CONDIȚII DE PARTICIPARE

1. Cu excepția prevederilor art. 6, COMISIA și BENEFICIARUL vor lua MASURILE necesare pentru a asigura egalitatea condițiilor de participare la astfel de contracte, în special prin publicarea în timp util a invitațiilor la licitație. Anunțurile urmează să fie făcute pentru Comunitate cel puțin în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene și pentru statele beneficiare în jurnalul oficial corespunzător.

2. Condițiile generale ale contractelor trebuie să fie întocmite în conformitate cu modelele din uzanța internațională, cum ar fi reglementările generale și condițiile pentru contractele de livrări finanțate din fondurile PHARE.

ARTICOLUL 6 - DEROGAREA DE LA PROCEDURILE STANDARD

Acolo unde este recunoscută urgența situației sau unde aceasta este justificată pe baza naturii, importanței reduse sau a unor caracteristici particulare ale anumitor măsuri (de exemplu: operații de finanțare în două etape, operații multifazate, specificații tehnice particulare etc.) și ale contractelor respective, BENEFICIARUL poate, de acord cu COMISIA, să autorizeze în mod excepțional:

- acordarea contractelor în urma unor invitații restrânse la licitație;
- încheierea contractelor prin acord direct;
- realizarea contractelor prin departamente de lucrări publice.

O astfel de derogare trebuie să fie menționată în memorandumul de finanțare.

ARTICOLUL 7 - ACORDAREA CONTRACTELOR DE LUCRĂRI ȘI LIVRĂRI

COMISIA și BENEFICIARUL se vor asigura că pentru fiecare operație oferta selectată este cea mai avantajoasă din punct de vedere economic, în special din punct de vedere al calificărilor și garanțiilor oferite de licitatori, al costului și al calității serviciilor, al naturii și al condițiilor de execuție a lucrărilor sau a livrărilor, al costului lor de utilizare și valori tehnice.

Rezultatele invitațiilor la licitație vor trebui publicate în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene cât de repede posibil.

ARTICOLUL 8 - CONTRACTELE DE COOPERARE TEHNICĂ

1. Contractele de Cooperare Tehnică, care pot lua forma studiilor sau a contractelor de supraveghere a lucrărilor sau de asistență tehnică, vor fi încheiate după negocierea directă cu consultantul sau, dacă se justifică din punct de vedere tehnic, economic sau financiar, ca urmare a invitației la licitație.

2. Contractele vor trebui să fie întocmite, negociate și încheiate fie de BENEFICIAR, fie de COMISIE, atunci când se prevede astfel în memorandumul de finanțare.
3. În situația în care contractele urmează să fie întocmite, negociate și încheiate de BENEFICIAR, COMISIA va propune o listă scurtă cu unul sau mai mulți candidați, pe baza criteriilor de garantare a calificărilor, experienței și independenței lor și ținând seama de disponibilitatea acestora pentru proiectul în discuție.
4. În cazul unei proceduri directe de negociere, când COMISIA a propus mai mulți candidați, BENEFICIARUL este liber să aleagă dintre cei propuși candidatul cu care intenționează să încheie contractul.
5. Când există recurs la o procedură de licitare contractul va fi acordat candidatului care a înaintat oferta confirmată de BENEFICIAR și de COMISIE ca fiind cea mai avantajoasă din punct de vedere economic.

TITLUL III - ACORDAREA DE FACILITĂȚI

ARTICOLUL 9 - PRIVILEGII GENERALE

Personalului care participă la MASURILE finanțate de Comunitate, precum și membrilor de familie ai acestuia, li se pot acorda avantaje, privilegii și scutiri nu mai puțin favorabile decât cele acordate în mod obișnuit altor străini angajați în statul BENEFICIARULUI, în cadrul oricăror alte acorduri bilaterale sau multinaționale ori aranjamente pentru programe de asistență economică și de cooperare tehnică.

ARTICOLUL 10 - FACILITĂȚI DE STABILIRE, INSTALARE, INTRARE ȘI REZIDENȚĂ

În cazul contractelor de lucrări, de livrări sau de servicii, persoanele fizice sau juridice eligibile pentru participarea la procedurile de licitație vor avea drept de instalare temporară și de rezidență în cazurile în care importanța contractului justifică aceasta. Acest drept va fi obținut numai după emiterea invitației de participare la licitație, va servi personalului necesar efectuării studiilor preparatorii pentru redactarea ofertelor și va expira la o lună după desemnarea contractantului.

BENEFICIARUL va permite personalului care ia parte la contractele de lucrări, livrări sau de servicii finanțate de Comunitate și membrilor de familie apropiați ai acestuia să intre în statul Beneficiarului, să se stabilească în stat, să lucreze acolo și să părăsească statul respectiv, așa cum o justifică natura contractului.

ARTICOLUL 11 - IMPORTUL ȘI RE-EXPORTUL DE ECHIPAMENT

BENEFICIARUL va acorda permisele necesare pentru importul de echipament profesional cerut pentru executarea MASURII, în conformitate cu legile, regulile și reglementările în vigoare ale BENEFICIARULUI.

BENEFICIARUL va acorda în plus persoanelor fizice și juridice care au executat contracte de lucrări, livrări sau servicii permisele necesare pentru re-exportul echipamentului menționat.

ARTICOLUL 12 - CONTROLUL IMPORTURILOR ȘI SCHIMBURILOR VALUTARE

Pentru executarea MASURILOR, BENEFICIARUL se obligă să acorde autorizații de import, precum și autorizații pentru achiziționarea valutei necesare și să aplice reglementările naționale privind controlul asupra schimburilor valutare, fără discriminare între statele

membre ale Comunității, Albania, Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, Slovacia, Slovenia și fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

BENEFICIARUL va acorda permisele necesare pentru repatrierea fondurilor primite pentru executarea MASURII, conform reglementărilor de control al schimburilor valutare în vigoare în statul Beneficiarului.

ARTICOLUL 13 - IMPOZITARE și VAMĂ

1. Plata impozitelor, taxelor vamale și a taxelor de import nu va fi finanțată din Grantul CEE .

2. Importurile în baza contractelor de livrări, încheiate de autoritățile Beneficiarului și finanțate din finanțarea nerambursabilă a CEE, vor putea intra în statul Beneficiarului fără a fi supuse taxelor vamale, altor taxe din import, impozitelor sau unui regim fiscal cu efect echivalent.

BENEFICIARUL va asigura ca importurile respective să fie eliberate din punctul de intrare pentru a fi livrate către contractant, așa cum se prevede în contract, și pentru folosința imediată conform cerințelor pentru implementarea normală a contractului, fără a ține seama de întârzieri sau de dispute în ceea ce privește stabilirea taxelor vamale, plăților ori a impozitelor menționate mai sus.

3. Contractele pentru livrări sau servicii oferite de firme externe sau românești, finanțate din Grantul CEE, nu vor fi supuse în statul BENEFICIARULUI plății T.V.A., timbrului fiscal sau taxelor de înregistrare ori altor impuneri fiscale având efect similar, indiferent dacă aceste taxe există sau urmează să fie instituite.

4. Persoanelor fizice și juridice, inclusiv personalul expatriat din statele membre ale Comunității Europene, care execută contracte de cooperare tehnică finanțate din Grantul CEE, vor fi scutite de plata impozitului pe profit și pe venit în statul Beneficiarului.

5. Efectele personale și gospodărești importate pentru uz personal de către persoanele fizice (și membrii familiilor lor), altele decât cele achiziționate local, angajate în îndeplinirea sarcinilor definite în contractele de cooperare tehnică, vor fi scutite de taxe vamale, de import, de alte taxe și impozite fiscale cu același efect, efectele personale și gospodărești respective urmând să fie re-exportate sau să se dispună de ele în țară conform reglementărilor în vigoare în statul Beneficiarului, după terminarea contractului.

6. Persoanele fizice și juridice ce importă echipament profesional, așa cum se prevede la art. 11, dacă solicită astfel, vor beneficia de sistemul de admitere temporară, așa cum este definit prin legislația națională a BENEFICIARULUI în ceea ce privește echipamentul respectiv.

TITLUL IV -EXECUTAREA CONTRACTELOR

ARTICOLUL 14 - ORIGINEA LIVRĂRILOR

BENEFICIARUL se declară de acord ca, atunci când COMISIA nu autorizează altfel, materialele și livrările necesare pentru executarea contractelor trebuie să fie origine din Comunitate, Albania, Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Lituania, Letonia, Polonia, România, Slovacia, Slovenia și Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

ARTICOLUL 15 - PROCEDURI DE EFECTUARE A PLĂȚILOR

1. Pentru contractele finanțate din finanțarea nerambursabilă a CEE documentele de licitație vor fi întocmite și plățile vor fi efectuate fie în Unități Europene de Cont (ECU) sau, conform legilor și reglementărilor privind schimbul valutar ale BENEFICIARULUI, în valuta Beneficiarului, ori în valuta statului în care ofertantul își are înregistrat sediul de afaceri, sau în valuta statului în care sunt produse livrările.

2. Când documentele de licitație sunt întocmite în ECU, plățile în cauză vor fi efectuate, în mod corespunzător în valuta prevăzută în contract, pe baza ratei de schimb a ECU în ziua precedentă efectuării plății.
3. Beneficiarul și Comisia vor lua toate măsurile necesare pentru a asigura execuția plăților în cel mai scurt timp posibil.

TITLUL V - COLABORAREA DINTRE COMISIE ȘI BENEFICIAR

ARTICOLUL 16 - INSPECTIE SI EVALUARE

1. COMISIA va avea dreptul să-și trimită proprii agenți sau reprezentanții corespunzător autorizați pentru a duce la îndeplinire orice misiune tehnică, financiară sau de audit pe care o consideră necesară pentru a urmări execuția MASURII. În orice caz, COMISIA va comunica în avans autorităților BENEFICIARULUI trimiterea unor astfel de misiuni.

BENEFICIARUL va pune la dispoziție toate informațiile și documentele care vor fi solicitate de aceasta și va lua toate măsurile pentru a facilita munca persoanelor împuternicite să aducă la îndeplinire evaluările sau inspecțiile.

2. Beneficiarul:

a) va păstra înregistrări și documente contabile adecvate pentru identificarea lucrărilor, livrărilor sau serviciilor finanțate în baza memorandumului de finanțare, conform procedurilor legale de contabilitate;

b) va asigura ca agenții sau reprezentanții mai sus menționați ai COMISIEI să aibă dreptul de a inspecta toată documentația și înregistrările contabile relevante privitoare la cele finanțate în baza memorandumului de finanțare și va asista Curtea de Conturi a Comunității Europene în executarea evaluării contabile privind utilizarea finanțării nerambursabile a CEE.

Comisia va putea, de asemenea, să execute o evaluare ulterioară și o evaluare contabilă finală a programului. Evaluarea ulterioară va analiza realizarea obiectivelor/scopurilor programelor, precum și impactul asupra dezvoltării și restructurării sectorului implicat.

Evaluarea contabilă finală va examina datele financiare la nivel local ale programului, oferind o părere independentă asupra corectitudinii și compatibilității contractelor și plăților, precum și asupra conformității lor cu prevederile memorandumului de finanțare. Evaluarea contabilă va stabili balanța fondurilor neangajate și/sau necheltuite care vor fi rambursate Comisiei.

ARTICOLUL 17 - URMĂRIREA MĂSURILOR

Ca urmare a executării MASURII, COMISIA poate solicita orice explicație și, atunci când este necesar, poate cădea de acord cu Beneficiarul asupra unei noi orientări în ceea ce privește MASURA care să fie considerată mai bine adaptată obiectivelor avute în vedere.

BENEFICIARUL va face rapoarte către COMISIE, conform planului menționat în memorandumul de finanțare, pe toată perioada de execuție a măsurii și după încheierea acesteia.

Comisia, pe baza rapoartelor și, după caz, a evaluării ulterioare, va proceda la închiderea oficială a programului și va informa țara beneficiară despre data închiderii oficiale a programului.

TITLUL VI - PREVEDERI GENERALE ȘI FINALE

ARTICOLUL 18 - CONSULTĂRI - DISPUTE

1. Orice problemă legată de executarea sau interpretarea memorandumului de finanțare sau a acestor Condiții generale va fi subiect de consultare între BENEFICIAR și COMISIE, conducând, în cazul în care este necesar, la un amendament la memorandumul de finanțare.
2. În situația în care se constată neîndeplinirea unei obligații stabilite în memorandumul de finanțare și în aceste Condiții Generale, care nu au făcut obiectul unor MASURI de remediere luate în timp util, COMISIA va putea suspenda finanțarea măsurii după consultarea cu BENEFICIARUL.
3. BENEFICIARUL poate renunța total sau parțial la executarea MASURII. Părțile contractante vor stabili detaliile respectivei renunțări printr-un schimb de scrisori.

ARTICOLUL 19 - ANUNT - ADRESE

Orice anunț și orice acord între părți, prevăzute aici, trebuie să aibă forma unei comunicări scrise, cu referire explicită la numărul și la titlul MASURII. Astfel de anunțuri sau de acorduri vor fi făcute prin scrisoare adresată părții autorizate să primească cele menționate și vor fi trimise la adresa anunțată de partea respectivă. În caz de urgență sunt permise comunicări prin telefax, comunicări telegrafice sau prin telex, care vor fi considerate valabile, cu condiția confirmării imediate prin scrisoare. Adresele sunt menționate în memorandumul de finanțare.

ANEXA B

ARBITRAJ

Orice dispută între părțile contractante, rezultând din acordul cadru sau din memorandumul de finanțare, care nu este rezolvată prin aplicarea procedurilor menționate la art. 18 din Condițiile generale, referitoare la memorandumul de finanțare, va fi supusă arbitrării de către un tribunal de arbitraj, după cum urmează:

Părțile la arbitraj vor fi BENEFICIARUL, pe de o parte, și COMISIA, pe de altă parte.

Tribunalul de arbitraj va fi compus din trei arbitri, numiți după cum urmează:

- un arbitru va fi numit de Beneficiar;
- un al doilea arbitru va fi numit de Comisie;
- al treilea arbitru (numit în continuare și "conducător") va fi numit prin acordul părților sau, în cazul unui dezacord, de Secretarul General al O.N.U.

Dacă oricare dintre părți nu reușește să numească un arbitru, acesta va fi numit de conducător.

Dacă un arbitru numit conform acestei proceduri demisionează, decedează sau devine incapabil să își desfășoare activitatea, un alt arbitru va fi numit în același mod ca și arbitrul căruia îi ia locul; un astfel de succesor va avea toate puterile și îndatoririle arbitrului inițial.

ANEXA C
DISPOZIȚII SPECIALE

1. OBIECTIVE ȘI DESCRIERE

SUB-PROGRAM 1 – 2002/000-586.01 (Total: 19,00 milioane euro)

CRITERII POLITICE

Acest sub-program include 2 proiecte:

Proiectul 2002/000-586.01.01 Continuarea sprijinului pentru programul “Copiii mai întâi” (13,00 milioane euro)

Ca o continuare a activităților inițiate în Phare 1999 și continuate în Phare 2001, proiectul Phare 2002 va sprijini programul Guvernului român “Copiii mai întâi”, care asistă autoritățile locale în eforturile lor de a instituționaliza copiii prin închiderea centrelor de ocrotire mari, de stil vechi, dezvoltând în același timp o gamă diversificată de servicii de protecție a copilului. Proiectele Phare 1999 și 2001 oferă sprijin care va duce la închiderea a aproximativ 50 de asemenea instituții (centre). Circa 160 de asemenea instituții rămân de închis. Este de așteptat ca proiectul Phare 2002 să sprijine închiderea a aproximativ alte 30 de centre.

Proiecte pregătite de Direcțiile județene de protecție a copilului și propuse de consiliile județene vor fi selectate pentru sprijin în cadrul proiectului Phare 2002 pe baza criteriilor rezultate din strategia națională pentru protecția copilului, adoptată de Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție (ANPCA). Pot fi sprijinite parteneriate între autorități de la nivel municipal/comunal și organizații neguvernamentale. Obiectivul principal al schemei de finanțare nerambursabilă (grant) va fi închiderea centrelor mari, în stil vechi, prin dezvoltarea și punerea în aplicare a unor servicii moderne integrate de protecție a copilului, cum ar fi case de tip familial, centre de îngrijire zilnică, centre de recuperare, rețele de plasament familial și centre maternale. Se va da prioritate proiectelor care vor duce la închiderea centrelor pentru copii până la vârsta de trei ani, caselor pentru copii cu handicap (cămine spital) și a oricăror alte centre mari, în stil vechi, cu mai mult de 100 de copii.

Ca și în programele din anii trecuți, finanțarea Phare 2002 pentru proiecte ale consiliilor județene va fi acordată în contextul strategiilor la nivel de județ pentru dezvoltarea serviciilor de protecție a copilului și pe baza faptului că activitățile desfășurate vor fi sprijinite prin asigurarea de la bugetele locale a costurilor operaționale pentru serviciile ce vor fi dezvoltate. Este responsabilitatea autorităților naționale, în special a ANPCA și a Ministerului Finanțelor Publice, să asigure crearea unui mecanism compensator eficient, pentru a permite autorităților locale aflate într-o situație financiară relativ dificilă, să suporte costurile susținerii serviciilor dezvoltate prin programul „Copiii mai întâi”. Sprijinul Phare va acoperi de asemenea costurile permanente ale asistenței tehnice pentru autoritățile la nivel național pentru evaluarea propunerilor de proiecte din partea autorităților locale și pentru a urmări implementarea proiectelor locale. Asistența tehnică va oferi de asemenea instruire în scopul de a îmbunătăți calitatea propunerilor de proiecte înaintate de autoritățile locale. Această asistență va fi îndreptată în special către autoritățile locale, care nu au beneficiat de finanțări nerambursabile (granturi) din Phare 1999 sau Phare 2001, unde un mare număr de copii rămân în instituții în stil vechi.

Va fi finanțată de asemenea o continuare a activităților de conștientizare, lansate în Phare 1999 și Phare 2001, pe baza unei evaluări a impactului celei de a doua campanii. Campaniile va avea drept scop prevenirea instituționalizării, prin informarea publicului larg despre alternativele existente privind protecția copilului.

Continuarea asistenței pentru programul „Copiii mai întâi” Phare 2002 depinde de menținerea angajamentului Guvernului României pentru prevenirea abandonării copiilor și punerea în aplicare a

reformelor care să ducă la închiderea centrelor rezidențiale de îngrijire mari, în stil vechi, prin dezvoltarea unei game largi de servicii diversificate de protecție a copilului.

ANPCA este autoritate de implementare pentru acest program. CFCU (Oficiul de Plăți și Contractare Phare) este agenția de implementare responsabilă în cadrul Sistemului Phare de Implementare Descentralizată. Ca și în cazul programelor Phare 1999 și 2001, componenta de granturi a acestui program va fi implementată pe baza acordurilor de finanțare nerambursabilă (grant) între OPCP și autoritățile locale.

Dat fiind nevoia specifică de continuitate în sprijinirea managementului activităților finanțate prin Phare în contextul programului „Copiii mai întâi”, se propune ca în cazurile unde există o continuitate clară în serviciile ce vor fi furnizate prin Phare 2002, contracte de asistență tehnică pot fi acordate prin acord direct acelor contractori care au furnizat servicii similare în programele Phare 1999 și Phare 2001. Orice asemenea contracte de acord direct vor face obiectul unei înțelegeri între autoritățile române și serviciile Comisiei, privind performanța satisfăcătoare a acestor contractori în cadrul programelor anterioare.

Proiectul 2002/000-586.01.02 Sprijin pentru strategia națională de îmbunătățire a situației romilor (6,00 milioane euro)

Obiectivul general al proiectului este intensificarea și înlesnirea participării active a comunităților de romi la viața economică, socială, educațională, culturală și politică a societății românești și de a îmbunătăți accesul la serviciile de sănătate. Proiectul va sprijini dezvoltarea unui parteneriat echitabil și durabil între comunitățile de romi și instituții publice la nivel local și județean în domeniul dezvoltării comunitare și economice și va asigura un acces îmbunătățit la serviciile de sănătate.

Sprijinul Phare se va acorda sub formă de asistență tehnică la nivel național, acoperind toate cele 42 de județe și sub formă de finanțări nerambursabile (grant) pentru autoritățile locale. Se va furniza de asemenea asistență tehnică pentru a sprijini dezvoltarea proiectelor locale.

Se va oferi un program de instruire pentru cinci grupuri țintă în fiecare din cele 42 de județe, înainte de stadiul de investiții al proiectului. Principalele subiecte ale instruirii vor fi: principii de stabilire a parteneriatelor la nivel local; procese de dezvoltare participativă de proiecte și metode de identificare a necesităților și stabilire de priorități; pregătirea proiectelor, în conformitate cu necesitățile prioritare ale comunităților și liniile directoare ale programului; legislație anti-discriminare, ținând cont de cerințele acquis-ului în acest domeniu; drepturile omului; starea de sănătate a populației roma.

Cele cinci grupuri țintă vor fi: 1) personalul organizațiilor neguvernamentale pentru romi care funcționează la nivel local, 2) experți în problematica populației roma la nivel de județ, care vor instrui experții în problematica populației roma aflați la nivel local (primărie), 3) angajați ai direcțiilor județene de sănătate, 4) medici de familie, medici de medicină generală, care oferă servicii de sănătate în cadrul sau în apropierea comunităților de romi (în județe cu o mare densitate a populației roma) și 5) mediatori sanitari care lucrează în cadrul administrațiilor locale, pe probleme legate de accesul populației roma la serviciile de sănătate.

Instruirea mediatorului sanitar va fi furnizată de Departamentul de Sănătate Publică. Mediatorii sanitari vor primi o diplomă pentru atestarea calificării lor și Direcția județeană de sănătate publică îi va angaja.

Schema de grant oferită pentru sprijinul de investiții va finanța proiecte locale care sunt elaborate în parteneriat între autoritățile locale și reprezentanți ai comunității de romi. Vor fi luate în considerare investițiile în următoarele domenii: formare profesională; activități generatoare de venituri; infrastructură mică; găzduire și îngrijire medicală.

Proiectele locale vor fi în conformitate cu Strategia națională pentru îmbunătățirea condițiilor populației roma și cu politicile naționale privind intensificarea accesului populației roma la serviciile de sănătate.

Autoritatea de implementare pentru proiect este Oficiul Național pentru Romi din Ministerul Informațiilor Publice. OPCP este agenția de implementare responsabilă în cadrul Sistemului Phare de Implementare Descentralizată. Componenta de granturi a acestui program va fi implementată pe baza unei licitații de propuneri de proiecte adresată autorităților locale și a selecției competitive a celor mai bune proiecte, conducând la acorduri de grant între OPCP și autoritățile locale. Autoritatea de implementare va stabili un comitet de coordonare care să fie responsabil cu selecția proiectelor, a cărui componență va fi stabilită de comun acord cu Comisia Europeană. Urmare înțelegerii între autoritățile române și Comisie, un contract pe bază de negociere directă va fi acordat Centrului de Resurse pentru Comunitățile de Romi pentru a sprijini managementul componentei de granturi a programului, în continuarea acordului existent.

Va fi creat un comitet de coordonare a programului, format din reprezentanți ai organismelor implicate în implementarea proiectului (Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței, Ministerul Administrației Publice, Ministerul Sănătății și Familiei, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și Ministerul Informațiilor Publice prin Oficiul Național pentru Romi).

SUB-PROGRAM 2 – 2002/000-586.02 (Total: 2,50 milioane euro)

CRITERII ECONOMICE

Acest sub-program include un proiect:

2002/000-586.02.01 **Implementarea restructurării băncii de economii CEC (2,50 milioane euro)**

Guvernul României s-a angajat într-un proces de restructurare a băncii românești de economii, CEC, având ca obiective eliminarea treptată a garanției statului asupra depozitelor, până la sfârșitul anului 2004 și, în final, pregătirea băncii pentru privatizare.

Proiectul de față, care sprijină obiectivul general de restructurare a sectorului financiar din România și îmbunătățirea calității și gamei de servicii financiare disponibile pe piață, are scopul de a sprijini implementarea planului de restructurare a CEC, care a fost pregătit în contextul unui proiect Phare anterior (RO9805.02.02). El corespunde priorităților din Parteneriatul pentru Aderare în ceea ce privește implementarea reformelor economice structurale.

Rezultatele proiectului Phare 1998 au constatat într-o analiză completă și detaliată a aspectelor actuale juridice, operaționale și organizatorice ale băncii, o evaluare a activelor băncii și elaborarea unor scenarii diferite de restructurare și privatizare a băncii, evaluându-se impactul potențial al acestora asupra valorii și viitorului băncii. Au fost identificate sarcini specifice de îndeplinit pentru a asigura durabilitatea viitoare a băncii, în domenii cum ar fi concentrarea spre afaceri, contabilitate, managementul riscului, audit intern, trezorerie, organizare internă și resurse umane, tehnologia informației, managementul activelor fixe și probleme juridice.

În cadrul proiectului de față, se va acorda asistența tehnică pentru a sprijini pregătirea unui program operațional pentru implementarea sarcinilor identificate în cadrul proiectului Phare 1998 și indicatori clari și măsurabili ai progreselor înregistrate pentru fiecare sarcină. Va fi acordat sprijin direct pentru implementarea programului.

Va fi apoi acordat sprijin pentru implementarea acestor sarcini, care este de așteptat să includă elaborarea unor planuri pentru introducerea unor noi produse și servicii în linie cu evoluția sectorului serviciilor financiare în România, elaborarea unor strategii în ceea ce privește rețeaua de sucursale CEC, raționalizarea structurii organizatorice a Centralei, dezvoltarea unor politici de resurse umane, proiectarea și implementarea unor programe de instruire a personalului, modernizarea managementului trezoreriei și proiectarea unor sisteme de tehnologie a informației îmbunătățite în conformitate cu strategia de afaceri a băncii.

CEC va acționa ca autoritate de implementare pentru toate componentele. OPCP este agenția de implementare, responsabilă pentru contractare și managementul financiar.

SUB-PROGRAM 3 – 2002/000-586.03 (Total: 33,55 milioane euro)**CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE**

Acest sub-program include cinci proiecte:

2002/000-586.03.01 Consolidarea capacității administrative a României de a gestiona, monitoriza și evalua programele finanțate de UE (10,05 milioane euro)

Obiectivul general al acestui proiect este de a sprijini și accelera pregătirile României pentru aderarea la Uniunea Europeană, printr-o mai bună pregătire și un management îmbunătățit al programelor finanțate prin instrumentele financiare de aderare ale UE și pe baza priorităților identificate în Parteneriatul pentru Aderare, Programul Național de Preluare a Acquis-ului, Raportul periodic al CE privind progresele înregistrate de România în pregătirea pentru aderare sau rezultate în cursul negocierilor de aderare.

Proiectul sprijină de asemenea obiectivele Planului de acțiune privind capacitatea de implementare a programelor Phare, elaborat de Guvernul României în conformitate cu condiționalitățile programului Phare 2001.

Sunt avute în vedere șase domenii de activitate:

1. Facilitatea de pregătire a proiectelor (PPF)

În linie cu asistența oferită deja în cadrul programelor Phare 2000 și 2001, facilitatea de pregătire a proiectelor va oferi asistență tehnică pentru pregătirea unor studii de fezabilitate, proiecte detaliate de investiții, pregătirea unor proiecte de construcție instituțională și pregătirea unor specificații tehnice, planuri de achiziție și dosare de licitație.

Deciziile asupra eligibilității pentru sprijinul în cadrul facilității de pregătire a proiectelor vor fi luate de comun acord de serviciile Comisiei și coordonatorul național al asistenței din România, pe baza faptului că activitățile de dezvoltare de proiect propuse trebuie să corespundă cu prioritățile din Parteneriatul pentru Aderare și cu cele din Programul Național de Preluare a Acquis-ului.

2. Facilitatea pentru proiecte de înfrățire instituțională pe termen scurt și mediu („twinning light”)

O facilitate de „twinning light” a fost creată în 2001 în administrarea coordonatorului național al asistenței, pentru realizarea unor proiecte de înfrățire pe termen scurt și mediu. Este oferită în continuare finanțare în cadrul programului Phare 2002, permițând continuarea unor activități de aceeași natură. Activitățile finanțate în cadrul facilității vor corespunde priorităților din Parteneriatul pentru Aderare și din Programul Național de Preluare a Acquis-ului. Alte nevoi specifice identificate în Raportul periodic sau apărute în contextul negocierilor de aderare pot fi de asemenea avute în vedere.

Deciziile privind finanțarea proiectelor în cadrul facilității vor fi luate de comun acord de coordonatorul național al asistenței și serviciile Comisiei. Mărimea proiectelor este de așteptat să nu depășească suma de 150.000 euro.

Pentru fiecare proiect agreeat, statele membre vor fi invitate să răspundă cererilor pentru oferire de expertiză, pe baza unei descrieri detaliate de proiect circulate către punctele naționale de contact pentru twinning în statele membre UE. Instituția beneficiară va selecta oferta statului membru, care corespunde cel mai bine necesităților ei. Aspectele financiare și contractuale ale facilității de „twinning light” vor fi tratate de OPCP.

Un contract de „twinning light” între statul membru selectat și OPCP va fi întocmit, pe baza ofertei statului membru selectat, definind aspectele tehnice și financiare ale activității planificate.

3. Instruire pentru funcționari în managementul de proiect

Proiectul răspunde necesității de a consolida capacitățile atât ale structurilor coordonatorului național pentru asistența de pre-aderare, cât și ale unităților de implementare a proiectelor (PIU) din cadrul ministerelor și altor instituții românești, de a pregăti, implementa și monitoriza programele de pre-aderare într-un mod sistematic și adecvat. Instruirea în cadrul acestui proiect va fi compatibilă cu eforturile generale de a întări activitatea de furnizare de instruire în contextul reformei administrației publice. În instruirea în cadrul acestui proiect, accentul special va fi pus pe realizarea unei îmbunătățiri rapide a eficienței operaționale a organismelor responsabile cu asistența de pre-aderare.

Instruirea, care va fi furnizată prin unul sau mai multe contracte de asistență tehnică, va fi legată îndeaproape de ciclul de programare și implementare și va consolida capacitatea de a elabora studii de fezabilitate și proiecte, de a pregăti documentații de proiect (fișe de proiect, termeni de referință, dosare de licitație) conform cerințelor instrumentelor de pre-aderare, de a supraveghea și monitoriza implementarea programelor și de a conduce evaluări. Proiectarea activităților de instruire în cadrul acestui contract va ține cont de sprijinul similar oferit în cadrul programelor Phare 2000 și 2001 și va oferi de asemenea în continuare o instruire mai avansată acelor funcționari publici care au beneficiat deja de pe urma primei runde de instruire.

Instruirea în managementul de proiect pentru cerințele specifice ale programului ISPA va fi oferită prin asistență tehnică în cadrul programului ISPA, mai curând decât în cadrul acestui proiect.

4. Institutul European din România

Institutul European din România (IER) a fost creat în 1998 ca o instituție publică sub autoritatea Guvernului român și a Parlamentului, având rolul de a oferi analize și informații de fond administrației centrale și locale, cu scopul de a le consolida capacitatea de a elabora politici și mecanisme de pre-aderare.

Așa cum este prevăzut în Memorandumul de finanțare Phare din 1997, IER va primi atât asistență pentru înființare, cât și sprijin suplimentar pentru a finanța costurile sale operaționale. În primii trei ani de existență, o rată de 100% din costuri trebuia să fie acoperită de Phare, urmată de o rată de 66% din costurile operaționale pentru 2003 și 33% pentru 2004. Se intenționează ca alocarea curentă să acopere cheltuieli pentru 2003 și 2004.

Pe lângă costurile operaționale, finanțarea Phare va fi oferită pentru:

- Studii și cercetări de fond cu scopul de a accelera procesul de integrare și de a familiariza instituțiile românești cu Uniunea Europeană.
- Elaborarea și implementarea unui program de instruire în Afaceri Europene pentru funcționarii publici din administrația publică centrală, ca o continuare a proiectului Phare 1997.

Ținând seama de statutul Institutului European din România ca un organism public non-profit și urmând procedura creată în cadrul sprijinului Phare precedent, nu se cere o garanție bancară referitoare la plățile de la OPCP la institut.

5. Burse la Colegiul Europei pentru funcționarii publici

În scopul de a îmbunătăți eficiența procesului de aderare, scopul Ministerului Integrării Europene este de a întări capacitatea resurselor umane din administrația românească. Proiectul de față va permite continuarea activităților sprijinite în cadrul programelor Phare precedente care permiteau tinerilor funcționari publici români și tinerilor absolvenți să participe la programe de masterat și de instruire pe termen scurt în cadrul unor instituții universitare europene, inclusiv Colegiul Europei. Proiectul de față va sprijini 10 candidați să participe la studii de masterat la Colegiul Europei pentru anul universitar 2003-2004 și 15 funcționari publici să participe la cursurile de vară organizate de aceeași instituție.

6. Sistemul de management al informației (MIS)

În vederea îmbunătățirii monitorizării proiectelor finanțate prin asistența UE și a altor programe cu finanțare internațională și pentru a oferi administrației românești un flux de informații corect și

oportun, este necesar să fie creat un sistem coordonat de management al informației. Un asemenea sistem va lega Ministerul Integrării Europene, ca și coordonator tehnic, de Fondul Național din cadrul Ministerului Finanțelor Publice și de agențiile de implementare implicate în managementul fondurilor UE. Sistemul va oferi informații privind progresul tehnic al proiectelor, precum și date financiare și de audit. Sistemul va fi elaborat pentru a sprijini introducerea descentralizării extinse (EDIS) în managementul fondurilor de pre-aderare Phare și ISPA și va avea în vedere compatibilitatea cu cerințele viitoarelor condiții de management și raportare pentru fondurile structurale. El va ține cont de condițiile instituționale viitoare care sunt de așteptat în ceea ce privește managementul fondurilor structurale și va trebui să fie perfect compatibil cu sistemele utilizate pentru managementul fondurilor publice bugetare românești.

Un studiu de fezabilitate pentru crearea sistemului a fost finanțat prin facilitatea de pregătire a proiectelor din Phare 2000.

Proiectul MIS în sine este planificat într-o abordare pe etape, care este de așteptat să fie sprijinite din programe Phare succesive pe perioada 2002-2004:

În prima etapă care va fi sprijinită prin Phare 2002, va fi realizat un studiu detaliat analitic privind cerințele de informații ale utilizatorilor potențiali în cadrul administrației. Studiul urmărește să identifice funcțiile și să evalueze mărimea sistemului în ceea ce privește necesarul de hardware și software de achiziționat și să pregătească dosarele tehnice necesare pentru achiziționare.

Etapele următoare vor avea în vedere cu prioritate achiziționarea, instalarea și testarea hardware-ului necesar, precum și elaborarea, dezvoltarea și instalarea software-ului de aplicație. Personalul administrativ responsabil cu operarea sistemului va primi de asemenea instruire.

Autoritatea de implementare pentru proiect este Ministerul Integrării Europene. Va fi menținută îndeaproape coordonarea cu Fondul Național din cadrul Ministerului Finanțelor Publice. OPCP este agenție de implementare, responsabilă pentru contractare și managementul financiar.

2002/000-586.03.02 Descentralizarea și dezvoltarea administrației publice locale românești (4,00 milioane euro)

Adoptarea Legii nr.189/1998 privind finanțele publice locale, cu modificările ulterioare, a dus la creșterea semnificativă a autonomiei instituțiilor administrative locale în România. Totuși, capacitatea și cunoștințele limitate de management în domeniul administrației publice, precum și lipsa cunoștințelor și a experienței celor care ocupă funcții la nivel local, sunt bariere în calea implementării complete și efective a reformelor în acest domeniu.

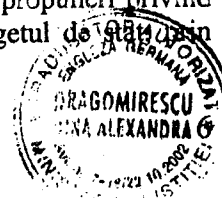
Proiectul de față răspunde acestor probleme și are drept obiectiv sprijinirea procesului de modernizare prin care administrația publică se adaptează ea însăși la realitățile economice și sociale ale societății românești, pregătind totodată structurile administrative pentru aderarea la Uniunea Europeană. Scopul proiectului este sprijinirea dezvoltării politicilor în domeniul descentralizării anumitor funcții și responsabilități de la nivelul administrației publice centrale la cel al autorităților publice locale. În plus proiectul va sprijini îmbunătățirea capacității administrației publice în vederea administrării resurselor bugetare locale.

Activitățile vor fi îndreptate către administrațiile la nivel de județ.

Proiectul corespunde priorității din Parteneriatul pentru Aderare privind adoptarea și implementarea unui pachet cuprinzător privind reforma administrației publice.

Proiectul va fi implementat prin twinning (înfrățire instituțională) și prin sprijin financiar acordat unui fond de modernizare și dezvoltare a autorităților locale. De asemenea va fi acordată asistență tehnică în vederea sprijinirii managementului fondului.

Administrația unui stat membru cu competențe în domeniul managementului bugetului autorităților locale va furniza sprijin prin intermediul unui program de twinning în domeniul **politicii și autonomiei financiare a autorităților locale**. În cadrul proiectului de twinning se vor elabora propuneri privind cadrul pentru stabilirea resurselor financiare pentru comunitățile locale de la bugetul de stat în

transferul de fonduri de la autoritățile centrale la cele locale, și va face recomandări pentru îmbunătățirea sistemului de colectare a veniturilor locale. Va fi acordat sprijin pentru proiectarea unui sistem electronic integrat pentru colectarea și controlul taxelor locale. Consiliere și sprijin tehnic vor fi oferite pentru redactarea noii legi a finanțelor și bugetelor locale, care va reflecta propunerile de politici de mai sus. Pentru autoritățile publice locale va fi furnizată pregătire, atât la nivel decizional, cât și la nivel executiv, pe baza unor metode moderne, transparente și participative, în vederea pregătirii bugetelor locale. Vor fi elaborate un cadru și o metodologie pentru analize economice și evaluarea impactului capitalului local și a investițiilor în infrastructură asupra dezvoltării economice și sociale. Pentru politicienii aleși la nivel local și pentru funcționarii publici, se va oferi instruire cu privire la implicațiile descentralizării responsabilităților bugetare către nivelul autorităților locale. De asemenea, twinning-ul va furniza consultanță privind punerea în funcțiune a fondului de dezvoltare și modernizare a autorităților locale sprijinit în cadrul componentei de asistență tehnică a proiectului, în special în ceea ce privește elaborarea unor criterii de selecție a proiectelor care să fie sprijinite de către fond și prioritățile pentru posibila dezvoltare în viitor a activităților fondului într-un cadru multianual. Ministerul Administrației Publice, în strânsă colaborare cu Ministerul Finanțelor Publice, va selecta partenerul de twinning și va elabora convenția de twinning.

Proiectul va furniza sprijin financiar fondului de dezvoltare și modernizare a autorităților locale, ca un instrument ce sprijină prioritățile de dezvoltare ale autorităților locale într-o perspectivă multianuală. Vor fi elaborate criterii pentru selectarea proiectelor mici, în vederea implementării lor de către autoritățile locale, bazate pe necesitatea unor sisteme îmbunătățite de management al bugetului în cadrul autorităților locale, în linie cu responsabilitățile lor crescute în acest domeniu. Criteriile care vor fi agreate între Ministerul Administrației Publice și Comisia Europeană vor lua în considerare experiența câștigată în cadrul proiectului Phare 1997 destinat autorităților locale. Fondul de dezvoltare și modernizare a autorităților locale creat cu sprijin Phare 2002 va permite finanțarea de proiecte mici în domeniul pregătirii, managementului personalului, consultanței specializate, dezvoltării sistemelor informatice etc. Contracte de grant vor fi încheiate între OPCP și autoritățile locale beneficiare, pe baza evaluării competitive a propunerilor înaintate de către autorități locale. Investițiile finanțate prin intermediul fondului vor fi co-finanțate conform regulilor Phare. Pe baza unui progres satisfăcător înregistrat în implementarea programului curent, se are în vedere faptul că Phare ar putea re-finanța fondul în cadrul programelor din anii următori.

Componenta de asistență tehnică va sprijini elaborarea proiectului și managementul operațional pentru Fondul de dezvoltare și modernizare a autorităților locale. Asistența tehnică va pregăti procedurile operaționale pentru managementul Fondului și criteriile detaliate pentru selectarea proiectelor. Proiectul va furniza autorităților locale informații despre Fond și va oferi asistență în organizarea licitațiilor publice de propuneri și în evaluarea propunerilor. Proiectul va pregăti acordurile de grant ce vor fi încheiate între OPCP și autoritățile locale, pentru finanțarea de către Fond. Proiectul va sprijini de asemenea stabilirea procedurilor de raportare, contabilizare și monitorizare pentru Fond.

Autoritatea de Implementare pentru proiect este Ministerul Administrației Publice, în strânsă colaborare cu Ministerul Finanțelor Publice în ceea ce privește componenta de twinning. Agenția de Implementare este OPCP, care este responsabilă cu contractarea și managementul tehnic al tuturor componentelor proiectului.

2002/000-586.03.03 Continuarea Consolidării instituționale a Curții de Conturi (2,10 milioane euro)

Proiectul are drept scop continuarea și consolidarea dezvoltării Curții de Conturi a României, ca auditor extern independent, profesional și de încredere al fondurilor publice, pe baza realizărilor proiectului de twinning aflat în derulare în cadrul programului Phare 2000. Proiectul de față va da Curții de Conturi capacitatea de a-și extinde mandatul actual în noi domenii de activitate și de a răspunde schimbărilor în modul în care administrația publică controlează și contabilizează cheltuirea fondurilor bugetare și ale UE.

Aceste activități corespund priorității din Parteneriatul pentru Aderare privind consolidarea capacităților instituționale ale Curții de Conturi, ca fiind necesare pentru introducerea procedurilor moderne de audit, în linie cu standardele internaționale și cea mai bună practică.

Proiectul va fi implementat printr-un twinning, împreună cu asistență tehnică specializată pe termen scurt și achiziționare de echipamente.

În cadrul twinning-ului va fi organizată instruirea personalului de audit și juridic al Curții de Conturi, în metodologii de audit, în conformitate cu standardele internaționale relevante. O atenție specială va fi acordată instruirii în domeniul auditului fondurilor UE, inclusiv în dezvoltarea ulterioară a capacității de a audita și certifica conturile SAPARD. Instruirea va duce la dobândirea competențelor de audit în anumite domenii specializate și în detectarea activităților ilegale. Se va face de asemenea instruirea cerută de auditul asistat de calculator. Twinning-ul va dezvolta în continuare sistemele de control al calității auditului și manualele de audit utilizate de către Curte, în conformitate cu standardele internaționale, și va identifica orice modificări ulterioare necesare în cadrul legislativ și de reglementare, în vederea asigurării consecvenței cu necesitățile de modernizare continuă ale Curții.

În cadrul unui contract de asistență tehnică se vor asigura instruire specifică și pachete de certificare pentru o calificare de auditor, recunoscută internațional.

În plus, proiectul va finanța achiziționarea de echipamente cerute pentru înființarea centrelor teritoriale de pregătire pentru personalul Curții de Conturi din teritoriu, pentru sistemele de management al informației și pentru sprijin în domeniul tehnologiei informației pentru personalul Curții. Va fi furnizat software pentru personalul din departamentele juridic și de audit și va fi elaborat un sistem IT integrat pentru activitățile financiare, de contabilitate și resurse umane ale Curții.

Curtea de Conturi a României este autoritatea de implementare a proiectului. OPCP va acționa ca Agenție de Implementare, responsabilă cu contractarea și managementul financiar al tuturor componentelor proiectului.

2002/000-586.03.04 Sprijin pentru Planul Strategic al Ministerului Finanțelor Publice (15,30 milioane euro)

Ministerul Finanțelor Publice a pregătit un document de strategie pentru perioada 2002-2006, care definește obiectivele și acțiunile prioritare în domeniile politicii bugetare și fiscale, coordonării politicii bugetare și fiscale cu politica socială și economică, administrării veniturilor statului și a datoriei publice, controlului financiar și auditului intern și contabilității publice. Proiectul de față are obiectivul de a sprijini acțiunile prioritare în domenii din cadrul acestui plan pe parcursul perioadei 2003-2005.

Sunt avute în vedere patru domenii de activitate:

- A. Construcție instituțională privind elaborarea și implementarea politicii bugetare și administrarea datoriei publice;
- B. Construcție instituțională privind elaborarea și implementarea politicilor fiscale și administrarea veniturilor;
- C. Construcție instituțională privind elaborarea și implementarea controlului financiar public și auditului intern;
- D. Dezvoltarea și consolidarea serviciilor auxiliare (resurse umane, comunicare și infrastructură IT), în cadrul Ministerului Finanțelor Publice.

Componenta A: Politică bugetară și administrarea datoriei publice

În cadrul componentei A, programul Phare va sprijini două proiecte de twinning, precum și un număr de activități de asistență tehnică:

Primul twinning, în domeniul **contabilității publice**, va pregăti un studiu diagnostic al normelor existente și va furniza sprijin pentru revizuirea cadrului și procedurilor Planului Strategic al de Conturi al

instituțiilor publice. Vor fi pregătite propuneri specifice privind orice modificări necesare ale normelor/regulamentelor. Va fi furnizată instruire pentru contabilii din instituții publice, în domeniul aplicării noilor reglementări contabile și vor fi pregătite îndreptare/ghiduri metodologice. Va fi efectuată o evaluare a necesităților multianuale de investiții pentru echipamente IT care să sprijine implementarea Planului General de Conturi.

Un al doilea twinning în acest domeniu va sprijini elaborarea unui model care să sprijine calcularea viitoarei **contribuții a României la bugetul UE**, va îmbunătăți colectarea și analiza datelor în acest domeniu și va stabili structura bazei de date necesară pentru calcularea „resurselor proprii”. Se va furniza instruire privind utilizarea bazei de date, pentru specialiștii români.

Se va asigura asistență tehnică pentru a pregăti un studiu diagnostic al reglementărilor existente în domeniile **Trezorerie și Managementul Datoriei Publice**, cu scopul de a identifica discrepanțele (decalajele) dintre sistemul românesc de trezorerie și cea mai bună practică în cadrul UE și pe plan internațional, ducând la recomandări privind modificările necesare în regulamente și proceduri. Activitatea va acoperi și o evaluare pregătitoare pentru introducerea unui sistem de plăți electronice la nivel de Trezorerie. Se va desfășura un proiect pilot pentru a testa implementarea noilor reglementări în cadrul unui eșantion de ordonatori de credite. Se va desfășura instruirea personalului, în domeniul trezoreriei și al managementului datoriei publice.

Va fi furnizat sprijin constând în asistență tehnică, pentru a se desfășura un studiu privind nevoile de dezvoltare și îmbunătățire a capacității Ministerului Finanțelor Publice în domeniul **modelării și prognozei macro-economice**. Activitatea se va referi la dezvoltarea de modele și submodele macroeconomice naționale standard, în diferite categorii de buget care sprijină formularea politicii macroeconomice și la oferirea instruirii necesare privind utilizarea modelelor. Atenție specială va fi acordată asigurării coordonării cu activitățile de prognoză economică desfășurate de către Ministerul Dezvoltării și Prognozei.

De asemenea, va fi acordată asistență tehnică **Fondului Național** pentru implementarea, testarea și acreditarea sistemelor de contabilitate la Standardele Internaționale de Contabilitate, precum și pentru instruire profesională continuă în domeniul contabilității, pentru personalul Fondului Național. Vor fi făcute un studiu diagnostic și un studiu de fezabilitate privind sistemele IT necesare pentru Fondul Național, ce vor duce la proiectarea, dezvoltarea, testarea și alegerea unor sisteme efective. Asistența tehnică va conduce de asemenea la pregătirea unei strategii pe termen lung în domeniul resurselor umane pentru Fondul Național, acoperind managementul pre- și post-aderare al tuturor programelor co-finanțate de UE.

Asistență tehnică va fi furnizată **Oficiului de Plăți și Contractare Phare (OPCP)** pentru a pregăti manuale de contabilitate și proceduri interne, a dezvolta sisteme IT în contextul strategiei generale a ministerului în domeniul IT, a dezvolta o strategie a resurselor umane pentru OPCP și pentru a furniza instruire specializată. Aceste activități vor ține cont de cerințele specifice legate de introducerea descentralizării extinse (EDIS) pentru programul Phare. Pregătirea unui manual de proceduri operaționale pentru ISPA va fi realizată cu asistență tehnică finanțată de ISPA; o strânsă coordonare va fi menținută între sprijinul Phare și ISPA în acest domeniu.

Componenta B: Politici fiscale și administrarea veniturilor

Sunt planificate trei aranjamente de twinning cu scopul de a consolida capacitatea Ministerului Finanțelor Publice de a elabora și implementa politici fiscale și de a administra veniturile statului. Sunt avute în vedere și contracte de asistență tehnică.

În primul rând, în domeniul **managementului datoriilor bugetare**, un twinning va examina prevederile legale existente legate de datoriile întreprinderilor și băncilor la bugetul de stat, în caz de insolvabilitate, va face propuneri pentru îmbunătățiri în cadrul legislativ și structurile organizaționale, ținând cont de cea mai bună practică existentă în UE și pe plan internațional și va formula proceduri care să fie urmate pentru reducerea și anularea datoriilor. De asemenea personalul va fi pregătit în mod corespunzător.

Un al doilea twinning în cadrul acestei componente va examina prevederile legale existente, metodele și procedurile din domeniul **controlului fiscal**. Vor fi făcute propuneri pentru îmbunătățiri în cadrul legislativ, în organizarea și procedurile structurilor de control fiscal, ținând cont de cea mai bună practică în UE și pe plan internațional. Vor fi revizuite respectivele roluri ale Direcției Generale de Control Fiscal și Îndrumare și ale Gărzii Financiare. Vor fi pregătite manuale și ghiduri procedurale și se vor elabora și aplica programe de pregătire. Va fi făcută o evaluare privind nevoile și prioritățile pentru dezvoltarea sistemelor IT și bazelor de date care susțin funcția de control fiscal, vor fi pregătite specificații tehnice pentru sistemele necesare și va fi acordată asistență pentru achiziționarea echipamentului și software-ului.

Al treilea twinning va sprijini dezvoltarea structurilor organizatorice în domeniul **administrării veniturilor**. Vor fi evaluate organizarea și performanța sistemului de administrare a taxelor existente, ținând cont de cea mai bună practică în UE și pe plan internațional, cu o referire specială la nevoile și prioritățile de modernizare a sistemelor informatice. Vor fi pregătite recomandări pentru îmbunătățiri ale structurilor organizatorice, în special în ceea ce privește unificarea administrării taxelor, contribuțiilor sociale și de sănătate, precum și pentru punerea în lucru a unei raportări adecvate, a unei evaluări a performanțelor și a unor proceduri standardizate pentru toate activitățile în cadrul sistemului de administrare a veniturilor. Programe de pregătire pentru personal vor fi realizate și implementate. Twinning-ul se va concentra în special pe consolidarea biroului marilor plătitori de taxe din București și pe una sau două unități teritoriale.

În plus, pe lângă activitățile de twinning de mai sus, va fi furnizată asistență tehnică în cadrul componentei B, în domeniile **taxei pe valoarea adăugată**, funcționării **Gărzii Financiare** și al unei campanii de informare care să sprijine **unitățile de asistență a plătitorilor de taxe** din cadrul Ministerului Finanțelor Publice.

Asistența tehnică în domeniul taxei pe valoarea adăugată va revizui legislația TVA existentă, pentru a identifica modificări necesare pentru a asigura compatibilitatea deplină cu acquis-ul. Vor fi elaborate prevederi speciale pentru asigurarea conformității categoriilor specifice de întreprinderi cu cerințele TVA. Va fi pregătit un ghid TVA și va fi furnizată pregătire oficialilor din domeniul taxe. Va fi făcută o evaluare a nevoilor și priorităților pentru modernizarea sistemelor IT în domeniul TVA.

Va fi făcută o evaluare a rolului și organizării Gărzii Financiare în combaterea evaziunii fiscale, corupției și crimei organizate. Cadrul legal al activităților Gărzii Financiare va fi evaluat ținând cont de modele relevante în cadrul țărilor membre UE, acordându-se o atenție deosebită definirii clare a competențelor respective ale Gărzii Financiare și altor servicii din cadrul administrației naționale a taxelor. Vor fi făcute recomandări specifice pentru modificări în cadrul legislativ, organizarea internă a Gărzii Financiare și în mecanismele pentru coordonarea cu alte servicii din cadrul administrației taxelor. Vor fi elaborate măsuri pentru asigurarea uniformității în tratarea cazurilor pe întreg teritoriul național. Cerințele pentru stabilirea unor mecanisme interne efective pentru prevenirea corupției și asigurarea responsabilității vor fi evaluate. Va fi elaborat un studiu pentru sisteme informatice cerute pentru combaterea evaziunii fiscale și vor putea fi pregătite specificații tehnice pentru achiziționarea echipamentelor/software-ului, ținând cont de alte sisteme informatice care au fost dezvoltate în cadrul administrației naționale a taxelor. Programe adecvate de pregătire privind combaterea evaziunii fiscale vor fi proiectate și puse în practică, acordându-se atenție asigurării coordonării cu alte activități de instruire pregătite și implementate în domeniul administrării taxelor. Vor fi planificate și implementate la nivelul unităților locale ale Gărzii Financiare activități pilot pentru îmbunătățirea eficienței măsurilor de combatere a evaziunii fiscale. Se va asigura o coordonare strânsă între aceste activități legate de Garda Financiară și twinning-ul privind controlul fiscal, descris mai sus.

Asistență tehnică va fi furnizată pentru elaborarea și implementarea unei campanii de informare a plătitorilor de taxe, cu scopul de a îmbunătăți colectarea veniturilor, prin educația fiscală a publicului și dezvoltarea capacității unităților de asistență a plătitorilor de taxe din cadrul Ministerului Finanțelor Publice de a furniza publicului informații adecvate privind sistemul de taxe și responsabilitățile fiscale.

Componenta C: Control financiar public și audit intern

Activitățile propuse în cadrul acestei componente sunt definite în contextul „Strategiei de dezvoltare a Controlului Financiar Public Intern în România”, adoptată de către Guvernul României în octombrie 2001.

Va fi furnizată asistență tehnică Ministerului Finanțelor Publice în domeniul **controlului financiar public intern și auditului intern**. Proiectul de twinning din programul Phare 2000 privind procedurile de audit și control intern sprijină adaptarea cadrului legislativ, elaborează un plan de acțiune pentru înființarea structurilor instituționale necesare și furnizează instruire pentru controlorii financiari și auditori. Proiectul de față va lua în considerare rezultatele twinning-ului prin elaborarea unei strategii generale în domeniul resurselor umane, pentru dezvoltarea capacităților în acest domeniu pe termen mediu. Strategia va acoperi: (i) elaborarea unui sistem de pregătire permanentă în domeniul auditului intern în cadrul Școlii de Finanțe Publice, cu estimări detaliate de investiții și necesități ale bugetului operațional și (ii) elaborarea unor sisteme pentru recrutarea și dezvoltarea personalului. Asistența tehnică va acoperi, de asemenea, pregătirea manualelor și îndreptarelor privind procedurile de audit de sistem și de performanță.

Componenta D: Funcții de sprijin

Această componentă va include twinning și asistență tehnică pentru dezvoltarea și consolidarea funcțiilor de sprijin (resurse umane, comunicații și infrastructură IT) în cadrul Ministerului Finanțelor Publice.

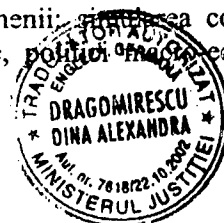
Se va asigura twinning pentru a sprijini dezvoltarea ulterioară a **Școlii de Finanțe Publice**. Acest twinning va dirija un studiu diagnostic pentru nevoile de pregătire, în sprijinul strategiei MFP pentru perioada 2002-2006. Vor fi dezvoltate proceduri operaționale pentru a sprijini și coordona activități de pregătire în toate domeniile prioritare și dezvoltarea curiculei și a programelor de pregătire în cadrul ministerului. Coordonarea ar trebui să se refere în special la instruire în cadrul tuturor activităților care primesc sprijin Phare, pentru a asigura dezvoltarea unei capacități durabile de instruire. O atenție deosebită se va acorda creării facilităților de pregătire la nivel local, în legătură cu cerințele funcțiilor descentralizate ale finanțelor publice. Twinning-ul va sprijini, de asemenea, extinderea proiectului pilot „e-learning” la nivel național și va pregăti achiziționarea echipamentului IT necesar.

Twinning-ul va sprijini, de asemenea, Școala de Finanțe Publice pentru a organiza ateliere de lucru și cursuri de pregătire pentru personalul Școlii de Finanțe Publice, pentru a elabora materiale de instruire și pentru a pune în lucru un sistem de asigurare a calității instruirii.

Asistență tehnică va fi furnizată în domeniul **tehnologiei informației**, pentru a proiecta, dezvolta, testa și implementa aplicații IT care să sprijine fluxul principal de documente în cadrul Ministerului Finanțelor Publice și pentru a pregăti recomandări detaliate privind Politica de Securitate și Politica de Remediere a Dezastrelor pentru sistemul IT. Va fi desfășurată o identificare a nevoilor de achiziții de hardware și software, în linie cu recomandările de mai sus, și vor fi pregătite specificații tehnice detaliate pentru sistemele solicitate.

Investiții semnificative în echipamente IT și dezvoltare de software sunt anticipate, legate de activitățile din cadrul programului Phare 2002 pentru următoarele subcomponente ale programului: sistem de contabilitate publică, simularea bugetului CE, sistemul trezoreriei, politici economice, Fondul Național, OPCP, control fiscal, Garda Financiară, campania de informare, administrarea veniturilor, Școala de Finanțe Publice și tehnologia informației. Pe baza progresului în pregătirea specificațiilor tehnice, este de așteptat ca această investiție să fie finanțată în cadrul programului Phare 2003. Totuși, cu scopul de a permite cumpărarea imediată a unei cantități limitate de echipament IT care sprijină obiectivele proiectului în ansamblu, un buget general IT este prevăzut pentru a fi folosit de către Fondul Național și OPCP, precum și în sprijinul altor componente ale proiectului, cum este solicitat. Alocarea bugetului pentru echipamentele IT va fi agreată cu Comisia înainte de lansarea oricărei achiziții.

Asistența tehnică în cadrul acestui program va sprijini, cum este necesar, studii pregătitoare și dezvoltarea unor specificații tehnice și documente de licitație, referitoare la necesitățile de investiții și achiziție a echipamentelor în unele sau în toate din următoarele domenii: politica de contribuții României la bugetul UE, trezorerie și managementul datoriei publice, politica de economice,

managementul fondurilor UE, control fiscal, Garda Financiară, informații publice, administrarea veniturilor, Școala de Finanțe Publice și sistemele IT ale Ministerului Finanțelor Publice.

2002/000-586.03.05 Consolidarea și extinderea sistemului de implementare a programului SAPARD (2,10 milioane euro)

Autoritățile românești au dezvoltat o metodologie secvențială a acreditării sistemului de implementare pentru managementul fondurilor EU-SAPARD. Acreditarea inițială a sistemului din 2002, este parțială, se referă la trei din măsurile programului SAPARD și are la bază un sistem manual de plăți și management financiar. Obiectivul acestui proiect este realizarea progresului în stabilirea sistemului de implementare în perioada 2003-2004, permițând acreditarea altor măsuri și acreditarea sistemului electronic de management și plăți.

Proiectul corespunde priorității din Parteneriatul pentru Aderare privind creșterea eforturilor în vederea asigurării folosirii corecte, controlului, monitorizării și evaluării fondurilor UE de pre-aderare în contextul acquis-ului comunitar și controlului financiar. Aceste activități corespund priorității de construcție instituțională din cadrul programului Phare și nu sunt eligibile pentru finanțare din fonduri SAPARD. Ținând cont de toate datele introduse pentru stabilirea sistemelor IT pentru managementul fondurilor SAPARD, proiectul va duce la stabilirea unei baze de date centrale computerizate, care să sprijine planificarea și implementarea tuturor proiectelor SAPARD și a unui registru digital al tuturor activităților îndeplinite de către Agenție și de celelalte instituții delegate pentru implementarea programului. Va fi dezvoltat un sistem software pentru a sprijini activitățile operaționale legate de toate măsurile programului SAPARD în România, inclusiv de administrarea și controlul plăților. Va fi pusă în funcțiune o rețea, incluzând infrastructură hardware și software, care să aibă capacitatea de a sprijini activitățile operaționale legate de administrarea programului și care să aibă legături cu infrastructura IT a altor instituții implicate.

Asistență tehnică va fi furnizată pentru dezvoltarea manualelor de proceduri pentru măsurile adiționale ale programului SAPARD, pentru care acreditarea nu a fost obținută în 2002. Asistență tehnică va fi, de asemenea, acordată pentru structurile de control intern și plăți ale Agenției SAPARD, în vederea îmbunătățirii capacității acestora în îndeplinirea sarcinilor ce le revin. Va fi furnizată pregătire Agenției și instituțiilor delegate pentru a sprijini operațiunile corecte ale sistemului de management financiar. Asistența tehnică va sprijini, de asemenea, întărirea capacității instituțiilor publice competente în vederea furnizării informației specifice și a sprijinului consultativ privind programul SAPARD, pentru a sprijini aplicanții să pregătească proiecte pentru finanțări în cadrul SAPARD.

Autoritatea de implementare a proiectului este Agenția SAPARD. Beneficiarii asistenței sunt Agenția SAPARD și alte ministere care au atribuții specifice în implementarea programului SAPARD (Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor și Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței). Agenția de Implementare este OPCP, care este responsabilă pentru contractarea și managementul financiar al tuturor componentelor proiectului.

SUB-PROGRAM 4 – 2002/000-586.04 (Total: 83,737 M€)

İNDEPLINIREA OBLIGAȚIILOR ACQUIS-ULUI

Acest sub-program include 18 proiecte în șapte domenii ale acquis-ului comunitar:

PIAȚĂ INTERNĂ

2002/000-586.04.01 Consolidarea supravegherii asigurărilor (2,00 milioane euro)

Obiectivul acestui proiect este consolidarea supravegherii asigurărilor, conform cu prevederile directivelor UE și cu cele mai bune practici ale pieței internaționale de asigurări, în vederea asigurării protecției reale a deținătorilor de polițe de asigurare și a potențialilor deținători de polițe și dezvoltării unei piețe a asigurărilor competitive și sănătoase.

Proiectul corespunde priorității Parteneriatului pentru Aderare de întărire a supravegherii serviciilor financiare. Proiectul va fi implementat printr-un twinning și prin sprijin pentru achiziționarea de echipamente pentru autoritatea de reglementare din domeniu.

Proiectul va fi implementat pe baza rezultatelor proiectului Phare anterior din domeniu, care a sprijinit înființarea Consiliului de Supraveghere a Asigurărilor, furnizând pregătire și echipamente și sprijinind pregătirea normelor necesare pentru aplicarea Legii Asigurărilor. Twinning-ul va asista Consiliul de Supraveghere a Asigurărilor în redactarea unei strategii, care să identifice măsurile necesare pentru asigurarea performanței efective a funcției de supraveghere a asigurărilor, conform cu cele mai bune practici internaționale. Va fi examinată concordanța cadrului legal existent cu acquis-ul comunitar și vor fi definite cerințele Consiliului de Supraveghere a Asigurărilor pentru implementarea efectivă a cadrului legal, referitoare la organizarea sa internă și la personal. Va fi dezvoltat un program de pregătire a personalului pentru a crea capacitatea de a îndeplini aceste cerințe și vor fi realizate materiale de pregătire. Sistemul informatic necesar pentru asigurarea supravegherii efective a asigurărilor va fi evaluat și va fi furnizată asistență pentru achiziționarea echipamentelor necesare.

Proiectul va sprijini achiziționarea unui număr limitat de echipamente tehnice, pe baza evaluării necesităților de către partenerul de twinning. Vor fi furnizate resurse de documentare pentru sprijinirea activităților Consiliului de Supraveghere a Asigurărilor.

Autoritatea de implementare este Comisia de Supraveghere a Asigurărilor. OPCP este agenția de implementare responsabilă cu contractarea și managementul financiar al proiectului.

CONCURENȚĂ

2002/000-586.04.02 Continuarea sprijinului pentru implementarea acquis-ului privind politica în domeniul concurenței și ajutoarelor de stat (2,00 milioane euro)

Proiectul are ca scop furnizarea sprijinului în vederea alinierii legislației românești la acquis-ul comunitar în domeniul concurenței și ajutoarelor de stat și dezvoltarea capacității autorităților care activează în domeniul concurenței, pentru deplina implementare a acquis-ului.

Proiectul va fi implementat printr-un twinning care va viza atât Consiliul Concurenței, cât și Oficiul Concurenței și va revizui cadrul legislativ al concurenței și politicii ajutoarelor de stat și va propune unele amendamente necesare, ținând cont de ultimele dezvoltări în cadrul legislației UE. În particular va fi furnizat sprijin pentru reglementările cadrului multi-sectorial pentru ajutoarele de stat regionale, exceptând următoarele sectoare: oțel, automobile și fibre sintetice. Va fi realizată o evaluare privind introducerea sistemului Analizei de Impact cu caracter de reglementare, potrivit căruia proiecte de legislație vor fi supuse unei analize preventive, în vederea evaluării consecințelor privind concurența. Va fi efectuată o analiză a procedurilor UE privind investigarea și sancționarea cartelurilor industriale, în vederea alinierii legislației românești la cea europeană în această materie. Va fi furnizată asistență pentru redactarea regulilor procedurale pentru aplicarea legii privind concurența nelocală.

Twinning-ul va acoperi, de asemenea, activități de pregătire a personalului din instituțiile naționale și din inspectoratele județene, care activează în domeniul ajutoarelor de stat și concurenței și care este implicat în procesul de luare a deciziilor, conform cu noua legislație secundară transpusă și ținând cont de relația cu legislația privind concurența în alte sectoare, cum ar fi: impozitarea, politica industrială, politica regională și agricultura. Vor fi sprijinite vizite de studii sau stagii la autoritățile care reglementează concurența din statele membre sau la instituțiile implicate în aspectele practice sau legale ale politicii privind concurența.

Twinning-ul va furniza sprijin Consiliului Concurenței și Oficiului Concurenței, prin intermediul experților pe termen mediu, pentru examinarea cazurilor privind sectoarele industriale și companiile. Sprijinul va asigura inventarierea corectă, monitorizarea și raportarea ajutoarelor de stat, conform cu principiile politicii UE și se va extinde prin consilierea asupra investigării ajutoarelor de stat nelegale și stabilirii măsurilor necesare de remediere. Vor fi făcute propuneri privind măsurile necesare în

privința ajutoarelor de stat existente , care ar putea fi incompatibile cu legislația românească și cu principiile politicii UE.

Twinning-ul va promova îmbunătățirea conștientizării problemelor privind politicile în domeniul concurenței la nivelul actorilor importanți din domeniul judiciar, operatorilor de piață, autorităților publice, în special din instituțiile care acordă ajutoare de stat, prin conferințe, seminarii și ateliere de lucru.

Consiliul Concurenței și Oficiul Concurenței formează împreună autoritatea de implementare a proiectului. OPCP este agenția de implementare responsabilă cu contractarea și managementul financiar al proiectului.

UNIUNE VAMALĂ

2002/000-586.04.03 Conectarea la sistemele vamale ale UE (4,55 milioane euro)

Sprijinul Phare are ca obiectiv consolidarea în continuare a capacității administrative, operaționale și tehnice a Direcției Generale a Vămirilor (DGV) din România, în vederea realizării deplinei compatibilități și inter-operabilități a sistemului vamal românesc cu sistemele UE, permițând schimbul de date computerizate între Sistemul Informatic Integrat Vamal (ICIS) din România și sistemele Comisiei Europene și ale statelor membre.

Proiectul asigură continuarea sprijinului, în contextul Strategiei de Pre-aderare a Comisiei pentru Administrațiile Vămirilor și Impozitării din țările Europei centrale și de est și al Strategiei privind dezvoltarea sistemului vamal din România pentru perioada 2000-2005.

Programul Național Phare 2001 (RO 0107.03) sprijină prima fază a inter-operabilității sistemelor vamale românești cu Noul Sistem Comun de Tranzit al UE (NCTS), cât și implementarea Tarifului Vamal Integrat Românesc (TARIR), deplin compatibil cu Tariful Vamal Integrat Comunitar (TARIC).

Programul Phare 2002 va sprijini cinci domenii de activitate:

1. Conectarea sistemelor DGV cu sistemul CCN/CSI

Rețeaua Comună de Comunicații (CCN) și Interfața Comună de Sistem (CSI) reprezintă un produs informatic (portal informatic) realizat de serviciile Comisiei Europene pentru a standardiza accesul la aplicațiile privind procedurile vamale ale UE. Proiectul va sprijini achiziționarea infrastructurii tehnice necesare (echipamente, software) pentru conectarea DGV cu sistemul CCN/CSI și va asigura asistență tehnică pentru instalarea fizică a produsului informatic și sprijinul operațional necesar. Doar un singur furnizor, deja contractat de către serviciile Comisiei, îndeplinește cerințele pentru furnizarea acestui sistem. În consecință, această componentă va fi implementată de către acest contractor, în condițiile standard stabilite de către Comisie.

Această componentă va fi corelată cu cerințele și prevederile stipulate în programul Phare privind rețelele de comunicare, adoptat de către Comisie în noiembrie 2001, care include activități privind CCN/CSI.

2. Încheierea pregătirii pentru aderarea la Convenția Comună de Tranzit și implementarea NCTS

Această componentă oferă în continuare sprijin pentru eforturile României de a asigura deplina compatibilitate între sistemul național de tranzit și NCTS, cu cel puțin un an înainte de aderare. Activitatea prevăzută în cadrul programului Phare din 2001 în acest domeniu sprijină dezvoltarea cadrului legal și organizatoric pentru NCTS, proiectarea și ghidarea sistemului și crearea interfețelor cu alte sisteme vamale.

Proiectul Phare 2002 va asista DGV pentru a termina implementarea funcțională a sistemului național de tranzit prin:

- a. Dezvoltarea noilor funcționalități: managementul garantării, analiza riscului la nivel național, statistici, interogare și interfețele cu domeniile externe.

- b. Integrarea deplină în Sistemul Informatic Integrat Vamal (ICIS), în conformitate cu liniile directoare din „Strategia pentru dezvoltarea sistemului informatic vamal și inter-operabilitatea cu sistemele UE”.

3. Încheierea implementării Tarifului Vamal Integrat Românesc (TARIR), compatibil deplin cu Tariful Vamal Integrat Comunitar (TARIC).

Implementarea TARIR, în conformitate cu strategia în domeniul tehnologiei informației pentru sistemul vamal românesc, va fi realizată în trei faze. Primele două faze acoperă proiectarea sistemului și pregătirea metodologiilor și procedurilor pentru întreținerea TARIR, precum și instrumentele automatizate pentru a asista acest proces.

În cadrul programului Phare 2002, a treia fază de activități va asista DGV în finalizarea implementării unui sistem complet compatibil cu TARIC în România, asigurând integrarea sa în ICIS și în mediul vamal operațional, prin:

- adaptarea structurală a ICIS la nivelul național pentru utilizarea TARIR și de asemenea compatibilitatea ICIS cu sistemul Comisiei Europene;
- integrarea sistemului de gestiune a TARIR în cadrul ICIS;
- implementarea deplină a TARIR în mediul operațional vamal, atât din punct de vedere funcțional, cât și tehnic.

4. Pregătirea sistemelor DGV pentru conectarea cu bazele de date ale Comisiei

Această componentă va asista DGV în dezvoltarea și implementarea unui Sistem Integrat de Gestionare a Tarifului (ITMS), care va asigura inter-operabilitatea consecventă a componentelor ICIS cu sistemele UE, în conformitate cu strategia de inter-operabilitate a Comisiei.

5. Consolidarea inter-operabilității cu sistemele UE

Va fi oferit sprijin de tip twinning (înfrățire instituțională) din partea unei administrații a unui stat membru pentru a oferi asistență în definirea și implementarea unui program pentru a realiza inter-operabilitatea sistemelor vamale românești cu sistemele UE.

DGV este autoritatea de implementare pentru proiect. OPCP este agenția de implementare, responsabilă pentru contractarea și managementul financiar al proiectului.

2002/000.586.04.04 Consolidarea supravegherii pieței și protecția consumatorului – sprijin pentru Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului (2,00 milioane euro)

Proiectul va sprijini autoritățile românești pentru stabilirea unui sistem efectiv și transparent de management și implementare a reglementărilor tehnice ale UE în domeniul supravegherii pieței. Va fi dezvoltată capacitatea Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorului (ANPC) și consolidată cooperarea sa cu societatea civilă pentru furnizarea de informații și desfășurarea activităților de consiliere în domeniul protecției consumatorului. Sprijinul Phare are la bază prioritățile Parteneriatului pentru Aderare, care specifică necesitatea dezvoltării capacității de implementare a cadrului legislativ ce va intra în vigoare. Personalul va fi pregătit, vor fi realizate baze de date și vor fi modernizate laboratoarele pentru a sprijini implementarea cadrului legislativ și creșterea nivelului de informare și consultare publică.

Phare va sprijini îmbunătățiri ale mecanismelor de supraveghere a pieței prin dezvoltarea în continuare a sistemelor informatice existente la nivel central și local. Vor fi elaborate un plan național și un program de pregătire și se va realiza pregătirea instructorilor. Aceste activități se vor concentra pe îmbunătățirea aptitudinilor personalului ANPC în vederea aplicării legislației din domeniul protecției consumatorului, inclusiv a principiilor UE privind securitatea alimentară. Vor fi realizate scurte vizite de studii pentru oficialii ANPC în agențiile de supraveghere a pieței din statele membre. De asemenea, asistența va contribui la crearea mecanismelor pentru asigurarea informării publice și consiliere pe probleme de protecția consumatorului.

Proiectul va sprijini achiziționarea echipamentului necesar laboratoarelor județene pentru analiza referitoare la identificarea produselor cu risc pentru viața și sănătatea consumatorilor, conform cu cerințele acquis-ului comunitar și a altor angajamente la care România este parte. Vor fi furnizate echipamente și software pentru bazele de date de la nivel central și local.

Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului este autoritatea de implementare a proiectului. OPCP este agenția de implementare, responsabilă cu contractarea și managementul financiar al proiectului.

OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ

2002/000-586.04.05 Sprijin pentru implementarea acquis-ului în domeniul social și al ocupării (7,20 milioane euro)

Obiectivul general al proiectului este sprijinirea Guvernului României în vederea îmbunătățirii mediului de muncă, concentrându-se pe trei obiective specifice: (a) egalitatea de șanse, (b) sistemul de asigurări pentru accidente de muncă și boli profesionale, (c) securitatea socială pentru lucrătorii migranți.

Proiectul are ca scop crearea unui mecanism pentru promovarea egalității de gen la nivel național, coordonat de către Agenția Națională pentru Promovarea Egalității de Șanse dintre Femei și Bărbați; inițierea și implementarea unui sistem de asigurări pentru accidente de muncă și bolile profesionale și stabilirea unui sistem funcțional de securitate socială pentru lucrătorii migranți și a unui Centru de Documentare pentru lucrătorii migranți. Sprijinul Phare va fi furnizat prin intermediul a două proiecte de twinning, asistență tehnică și investiții.

(a) **Egalitatea de șanse:** Statele membre vor furniza expertiză pentru înființarea Agenției Naționale pentru Promovarea Egalității de Șanse dintre Femei și Bărbați și pregătire pentru funcționarii publici la nivel central și local, juriștilor, magistraților, angajaților și angajatorilor în domeniul implementării practice a acquis-ului privind egalitatea de gen. Va fi elaborat un ghid practic și va fi lansată o campanie publică de informare. Vor fi realizate investiții în echipamente IT și de birou pentru Agenția națională și pentru unitățile sale locale.

(b) **Sistemul de asigurări pentru accidente de lucru:** Elaborarea și implementarea sistemului de asigurări pentru accidente de muncă și boli profesionale se va realiza prin intermediul unui contract de asistență tehnică și prin investiții. Sistemul de asigurări pentru accidente de muncă și boli profesionale constituie o componentă a reformei asigurărilor sociale. Sistemul are ca scop protecția angajaților și încurajarea angajatorilor să îmbunătățească condițiile de lucru ale angajaților și să reducă numărul accidentelor de muncă. Contribuția angajatorilor la sistemul de asigurări va fi legată de eforturile făcute pentru reducerea nivelului de risc în întreprindere.

Principalele activități ale asistenței tehnice vor fi:

- Îmbunătățirea și dezvoltarea cadrului legislativ și furnizarea unor cursuri de pregătire, în vederea construirii unui sistem solid și eficient pentru prevenirea accidentelor și pentru utilizarea serviciilor de asigurare;
- Identificarea și implementarea inițiativelor economice pentru reducerea nivelului de risc în întreprinderi (indicatori pentru evaluarea contribuției angajatorilor, stabilirea categoriilor de risc pentru întreprindere etc.);
- Pregătirea personalului în managementul sănătății și siguranței la locul de muncă, auditului și evaluării riscului, metodelor de prevenire.

Investiția IT este necesară pentru îmbunătățirea bazelor de date privind accidentele de lucru, bolile profesionale, costurile și beneficiile, precum și pentru realizarea bazelor de date cu datele profesionale ale angajaților și angajatorilor.

(c) **Securitate socială pentru lucrătorii migranți:** Sprijinul va fi realizat prin intermediul unui proiect de twinning, care va duce la stabilirea unui sistem de securitate socială pentru lucrătorii

migranți și a unui Centru de Informare și Documentare pentru aceștia. Principalele activități ale twinning-ului vor fi: un studiu de impact pentru evaluarea obligațiilor ce rezultă din aplicarea reglementărilor UE privind coordonarea sistemelor de securitate socială; studii comparative și propuneri pentru adaptarea instituțiilor și structurilor existente în România în domeniul coordonării sistemelor de securitate socială; pregătire profesională; seminarii și asistență pentru înființarea Centrului de Informare și Documentare.

Vor fi realizate o pregătirea a formatorilor și pachete de pregătire pentru personal (Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Ministerul Sănătății și Familiei, Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională pentru Ocupare, Casa Națională pentru Pensii și alte Drepturi Sociale, Casa Națională a Asigurărilor de Sănătate și unitățile sale teritoriale), în domeniul implementării acquis-ului comunitar. Vor fi organizate seminarii pentru creșterea nivelului de conștientizare a personalului din instituțiile implicate în domeniul liberei circulații a lucrătorilor și în coordonarea schemelor de securitate socială.

Centrul de Documentare și Informare pentru Lucrătorii Migranți va furniza informații lucrătorilor români și străini, instituțiilor și angajaților despre cadrul general în care aceștia își desfășoară activitățile, drepturile și obligațiile lor privind securitatea socială, procedurile administrative etc. Experții din statele membre sunt așteptați să realizeze o bază de date, să creeze și să mențină o pagină de Internet, să colecteze datele privind informațiile și documentația necesară pentru aplicarea reglementărilor europene în domeniul liberei circulații a lucrătorilor și coordonării sistemelor de securitate socială și să realizeze o campanie de informare publică.

Vor fi realizate investiții în echipamente IT și de birou pentru instituțiile implicate.

Autoritatea de Implementare a proiectului este Ministerul Muncii și Solidarității Sociale. OPCP este agenția de implementare responsabilă conform procedurilor Sistemului Descentralizat de Implementare Phare. În cadrul twinning-ului privind egalitatea de șanse, Direcția pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați, din cadrul MMSS va constitui partea românească a twinning-ului, iar pentru twinning-ul privind securitatea socială a lucrătorilor migranți, Direcția Relații Internaționale, din cadrul aceluiași minister.

AGRICULTURĂ

2002/000-586.04.06 Supravegherea, prevenirea, diagnosticarea și controlul bolilor la animale și alinierea cu acquis-ul în domeniul nutriției animalelor (7 milioane euro)

Obiectivul general al acestui proiect este alinierea procedurilor administrative românești, a capacităților tehnice pentru supraveghere, prevenire, diagnoză și control a bolilor la animale, ca și a structurilor pentru controlul veterinar de frontieră din România cu cele din Uniunea Europeană. Proiectul va dezvolta de asemenea resursele aflate la dispoziția Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor în ce privește adoptarea și implementarea acquis-ului UE în domeniul nutriției animalelor.

Proiectul cuprinde următoarele patru componente:

A. Control TSE

Această componentă sprijină protejarea sănătății populației și a animalelor prin dezvoltarea capacităților tehnice și administrative pentru monitorizarea și prevenirea Encefalitei Spongiforme Transmisibile (TSE). Phare va finanța achiziționarea kit-urilor de diagnosticare în scopul realizării de teste rapide pentru depistarea TSE. Aceste kit-uri trebuie să fie aprobate de laboratorul comunitar de referință și de Comisie, luând în considerare indicațiile Comisiei Europene referitoare la costurile și achiziția acestora. În strânsă corelație cu kit-urile ce urmează a fi achiziționate din acest proiect și în strânsă conformitate cu reglementarea 3906/89 (OJ L375 din 23/12/1989) și deciziile relevante ale Comisiei, serviciile Comisiei pot autoriza excepții de la regulile de origine și naționalitate, în urma unei analize caz cu caz și pe baza unei cereri justificate a autorităților naționale. Echipamentele de laborator cerute pentru efectuarea de teste rapide TSE, supraveghere și diagnoză vor fi de asemenea

finanțate. Pregătirea în supravegherea și diagnoza TSE, utilizând teste rapide, va fi realizată pentru specialiștii români în laboratoarele de referință ale Comunității. Sprijinul tehnic va fi pus la dispoziția proiectului pentru inițierea celui de-al doilea nivel de bio-securitate pentru laboratoarele TSE în cadrul Institutului Național pentru Diagnoză și Sănătate Animală.

Sprijinul Phare pentru achiziționarea kit-urilor de testare TSE este acordată pe baza considerentului că, costurile operaționale ale laboratoarelor, inclusiv completarea/reaprovizionarea disponibilului de kit-uri de testare, vor fi acoperite în mod adecvat din resursele bugetului național.

B. Standarde și teste de diagnoză veterinară

Proiectul va sprijini introducerea tehnicilor de biologie moleculară în concordanță cu manualul UE pentru teste standard în procedurile curente de diagnoză veterinară folosite de Institutul pentru Diagnoză și Sănătate Animală (laboratorul național de referință) și în opt laboratoare de diagnostic la nivel de județ. Phare va sprijini achiziționarea necesarului de echipamente de laborator și va pregăti personalul de laborator în laboratoare ce folosesc tehnică și metodologie modernă. Această pregătire se va efectua pe cât posibil în cadrul laboratoarelor veterinare naționale din cadrul Statelor Membre.

Un program de monitorizare a bolilor animaliere va fi pus în aplicare în concordanță cu acquis-ul relevant.

C. Inspectia veterinară la frontieră

Proiectul va sprijini pregătirea personalului atât din laboratoarele veterinare de stat cât și din posturile de inspecție la frontieră, în domeniul tehnicilor analitice ce se vor aplica animalelor vii importate și produselor animaliere din țări terțe.

D. Nutriția animalelor

Sprijinul sub formă de Twinning va fi acordat în scopul asistării sectorului de reproducere animală pentru a adopta și implementa acquis-ul comunitar în domeniul furajării animale, prin elaborarea și implementarea politicilor sectoriale în concordanță cu cerințele UE.

Twinning-ul va oferi consiliere autorităților naționale pentru stabilirea unui cadru legal conform cu legislația UE, definind condițiile pentru pregătirea, marketingul și utilizarea furajelor animaliere. Se va realiza un inventar și o evaluare a capacităților de producție a furajelor. Se vor elabora planuri și calendare de lucru pentru implementarea cadrului legal modificat. Se vor realiza sesiuni de pregătire și informare pentru a asigura că sectorul de producție al furajelor este informat asupra implicațiilor adoptării legislației relevante a UE și a politicilor sectoriale, în particular privind organizarea inspecției oficiale în sectorul nutriției animalelor.

Se va asigura sprijinul pentru ca autoritățile române să poată lua parte la cooperarea regională și internațională privind îmbunătățirea sănătății, securității și bunăstării animalelor.

Autoritatea de Implementare este Agenția Sanitar Veterinară din cadrul Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor. Agenția de Implementare responsabilă pentru contractarea și managementul financiar este Oficiul de Plăți și Contractare Phare (OPCP).

2002/000-586.04.07 Evacuarea pesticidelor (3,75 milioane euro)

Proiectul are ca obiectiv reducerea riscurilor poluării mediului legate de managementul stocurilor de pesticide agricole prin re-depozitare, colectare și eliminare a pesticidelor de pe teritoriul României în conformitate cu cerințele politicilor UE în domeniul agricol și de protecție a mediului. Proiectul se va ocupa în mod special de stocurile și depozitele de pesticide dintr-un număr mare de locații, care s-au acumulat începând cu 1985, ca rezultat al reglementărilor ce interzic utilizarea insecticidelor clorate-organice și al reducerii aplicării dozelor prescrise din alte pesticide. De asemenea va asista autoritățile competente pentru prevenirea unor astfel de acumulări de produse toxice în viitor, prin consolidarea cadrului legal național, armonizarea cu legislația UE în domeniu și elaborarea programelor naționale cu privire la managementul temeinic al pesticidelor.

Acest obiectiv este în concordanță cu prioritatea cuprinsă în Parteneriatul de Aderare 2001 cu privire la integrarea cerințelor de protecție a mediului în definirea și implementarea tuturor celorlalte politici sectoriale cu scopul promovării dezvoltării durabile.

Proiectul include două componente: (1) evacuarea pesticidelor și (2) supraveghere și asistență tehnică.

Prima componentă acoperă re-depozitarea, curățarea locurilor de depozitare, transportul în România, depozitarea temporară în România, expedierea peste frontieră și înlăturarea reziduurilor pesticide. Manipularea reziduurilor pesticide va fi realizată în condiții de strictă protecție a personalului. Toate containerele folosite la re-depozitare vor fi certificate de Națiunile Unite și vor fi conforme cu standardele CE în vigoare. Materialul original de depozitare va fi de asemenea re-depozitat pentru expediere cu reziduurile pesticide. Expedierea peste frontieră a reziduurilor va fi realizată în conformitate cu Convenția Națiunilor Unite de la Basel și cu legislația UE, în particular directiva 94/774/UE și Regulamentul 259/93.

A doua componentă oferă supraveghere independentă pentru a asigura că întreaga legislație aplicabilă în domeniul mediului, al transportului substanțelor riscante și al sănătății este pusă în aplicare pentru activitățile ce se desfășoară în prima componentă a proiectului. Proiectul va oferi de asemenea consiliere pe politici în managementul pesticidelor pentru Ministerul Agriculturii, va revizui întreaga legislație românească relevantă (inclusiv din alte sectoare decât agricultura), va audita instituțiile românești și alți agenți implicați și va propune un plan concret de acțiune sau măsuri corective, astfel încât România să nu fie confruntată cu o problemă similară în viitor.

Autoritatea de Implementare pentru acest proiect este Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor, (Direcția pentru Protecția Plantelor și Carantină Fitosanitară), care va coopera strâns cu Ministerul Apelor și Protecției Mediului (Direcția pentru Reziduuri și Substanțe Chimice Dăunătoare).

ENERGIE

2002/000-586.04.08 Asistență pentru sectorul energetic (7,25 milioane euro)

Proiectul are ca obiectiv continuarea progreselor privind armonizarea cu acquis-ul în sectorul energetic, inclusiv îmbunătățirea eficienței energetice și a eficacității piețelor de energie, precum și dezvoltarea rețelelor trans-europene de energie.

În domeniul promovării eficienței energetice, conformitatea cu acquis-ul relevant va fi sprijinită prin construcție instituțională cu scopul întăririi agențiilor locale pentru eficiența energetică. Se va furniza instruire pentru aceste agenții și pentru reprezentanțele regionale ale agenției naționale pentru eficiența energetică ARCE, în (a) audit energetic și tehnologii pentru eficiența energetică; (b) diseminarea informației și creșterea conștientizării; (c) dezvoltarea de proiecte pentru eficiența energetică. În plus, un sprijin limitat va fi acordat pentru achiziționarea echipamentului necesar pentru agențiile locale pentru eficiența energetică. Sprijin suplimentar pentru promovarea eficienței energetice va fi acordat sub forma echipării unui laborator de testare cu boiler cu apă fierbinte la Autoritatea Națională pentru Control și Aprobarea Boilerelor (ISCIR) pentru a putea pune la dispoziție facilități de testare conforme cu cerințele acquis-ului privind eficiența energetică. În plus, asistența tehnică va fi acordată ISCIR în dezvoltarea funcțiilor sale de inspecție și supraveghere a pieței pentru boilerele casnice.

În domeniul dezvoltării și consolidării viitoare a pieței electricității, proiectul va asigura investiții pentru aparatura și programele informatice necesare, precum și asistența tehnică și pregătirea corelative, pe baza cerințelor identificate în contextul asistenței Phare în derulare, în scopul consolidării operatorului comercial pe piața de electricitate. Sprijinul Phare va acoperi achiziționarea de echipamente și programe informatice pentru sistemul de comunicații în vederea introducerii unui transformator de putere eficient financiar, împreună cu un sistem de simulare a pieței financiare energetice, în scop de instruire. Sunt necesare de asemenea investiții pentru achiziționarea unui modul de previzionare a cererii de electricitate pe termen mediu și lung. Va fi oferit sprijin de asemenea pentru instruire și asistență tehnică aferente.

Dezvoltarea rețelelor trans-europene de energie va fi înlesnită prin studii pregătitoare pentru un proiect de construcție a unei conducte de tranzit a petrolului de la Constanța (România) la Omisalj (Croatia). Studiile finanțate din programul național Phare pentru România vor fi coordonate cu studiile paralele întreprinse de către Republica Federală Iugoslavia și Croatia.

Ministerul Industriei și Resurselor este Autoritatea de Implementare pentru toate componentele acestui proiect și i se va asigura asistență financiară limitată pentru implementarea acestora. Oficiul Phare de Contractare și Plăți va avea rolul de Agenție de Implementare, fiind responsabilă pentru contractare și management financiar.

TRANSPORT

2002/000-586.04.09 Asistență pentru implementarea aspectelor financiare și de siguranță ale legislației și politicii UE în domeniul transportului pe căi fluviale interne și transportului rutier (6,70 milioane euro)

Proiectul are ca obiectiv întărirea Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței și a organizațiilor care răspund de siguranța rutieră și fluvială, astfel încât să fie capabile să îndeplinească cerințele relevante ale acquis-ului, precum și armonizarea politicilor fiscale ale României în sectorul de transport cu cele ale UE.

Va fi încurajată restructurarea flotei de transport fluvial intern. Vor fi puse la punct instrumentele necesare pentru aplicarea unui sistem fiscal transparent atât pentru transportul rutier cât și pentru cel fluvial intern. Capacitatea de punere în aplicare a legislației privind siguranța traficului va fi întărită prin punerea la dispoziție a echipamentului necesar pentru inspecția tehnică rutieră și a greutateii, precum și echipamentul de măsurare a alcoolului și a vitezei.

Proiectul corespunde priorităților Parteneriatului pentru Aderare legate atât de întărirea capacității administrative în transportul rutier și continuarea alinierii legislației, în particular eliminarea practicilor discriminatorii în taxarea-impozitarea transportului rutier, dar și de restructurarea și modernizarea flotei fluviale dunărene în scopul sporirii competitivității acesteia și pregătirii sale în vederea conformării cu cerințele tehnice CE.

Proiectul este împărțit în următoarele șase componente:

1. Twinning privind securitatea căilor fluviale interne

Un consilier de pre-aderare va asista Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței, ca și alte organisme relevante, implicate în siguranța căilor fluviale interne, în principal Autoritatea Navală din România (ANR), în revizuirea legislației, elaborarea noii legislații necesare pentru a continua armonizarea cu acquis-ul comunitar, precum și pentru întărirea capacității administrative a organelor responsabile cu siguranța căilor fluviale interne. Twinning-ul va avea ca rezultat o definire a responsabilităților ANR în linie cu cele ale unor autorități similare din statele membre și în concordanță cu legislația CE. Vor fi de asemenea definite responsabilitățile autorităților portuare și a administrațiilor fluviale pentru asigurarea condițiilor optime de siguranță a traficului fluvial intern în conformitate cu principiile legislației CE. Vor fi clar definite rolurile Direcției generale pentru transport maritim, dunărean și fluvial intern, ANR și administrației portuare. Vor fi organizate structuri de instruire pentru personalul care lucrează pe rutele navigabile interne. Vor fi pregătite recomandări pentru modificări necesare ale cadrului legislativ pentru alinierea cu legislația CE în domeniul calificărilor și licențelor pentru navigația pe căile fluviale interne.

2. Dezvoltarea flotei fluviale

Proiectul va produce un studiu de politică asupra măsurilor cerute pentru revitalizarea flotei de transport fluvial intern, ținând cont de situația și capacitatea curente ale flotei și de perspectivele pentru dezvoltarea sa viitoare, având în vedere cererea globală pentru transportul de produse și rolul altor modalități de transport. Vor fi de asemenea analizate nevoile privind structurile de management ale sectorului. Se vor evalua și diferențele între nomele tehnice europene și cele românești pentru șantiere navale și utilizarea vaselor pentru navigația internă. Studiul va identifica necesarul de

investiții ca și mecanismele posibile de finanțare pentru revitalizarea flotei. Vor fi pregătite recomandări tehnice pentru implementarea în legislația românească a regulilor tehnice privind navele fluviale din cadrul UE (Directiva CE 82/714). Consultări asupra studiului de politică vor fi elaborate cu ajutorul partenerilor inclusiv reprezentanți ai operatorului din sector și ai instituțiilor UE.

3. Evaluarea financiară și politica fiscală în sectorul transportului naval intern

Strâns legat de studiul privind dezvoltarea sectorului ce urmează a fi elaborat în cadrul Componentei 2 a proiectului, un studiu de politică privind regimul fiscal va fi pus la punct pentru sectorul transportului fluvial intern, în scopul dezvoltării de propuneri pentru asigurarea unei corelații adecvate între regimul de taxe și costurile de infrastructură. Costurile suportate de sector pentru modernizarea în vederea îndeplinirii cerințelor tehnice ale CE vor fi de asemenea luate în calcul. Consultările asupra studiului de politică vor avea loc cu parteneri relevanți, inclusiv reprezentanți ai operatorilor din sector și ai instituțiilor UE.

4. Regimul de taxe și politica fiscală în sectorul transportului rutier

Un studiu privind politica financiară și fiscală va fi pregătit pentru sectorul transportului rutier, analizând situația curentă și propunând aranjamente pentru un regim fiscal corect în sector, care să asigure o corelație între regimul de taxare și costurile de infrastructură. Consultările asupra studiului de politică vor avea loc cu parteneri relevanți inclusiv reprezentanți ai operatorilor din sector și instituțiilor UE.

5. Echipament pentru siguranța traficului rutier

Proiectul va sprijini investițiile în sisteme portabile de monitorizare pentru controlul conformității cu limitele maxime de greutate și dimensiune ale vehiculelor de transport ce utilizează rețeaua rutieră, în concordanță cu cerințele Recomandării 76 a Organizației Internaționale a Metrologiei Legale.

Echipamentul va fi pus la dispoziție tuturor Secțiunilor de Drumuri Naționale și Direcțiilor Regionale pentru Drumuri și Poduri din cadrul Administrației Naționale a Drumurilor. După perioada de garanție, Administrația Națională a Drumurilor va suporta costurile de întreținere. Co-finanțarea României pentru această investiție, ce reprezintă cel puțin 25% din costurile totale ale proiectului, va fi asigurată prin cumpărarea din fondurile naționale publice a vehiculelor necesare pentru transportul sistemelor de monitorizare portabile.

Vor fi finanțate inclusiv echipamentele pentru laboratoarele mobile ale Registrului Auto Român. Laboratoarele vor face inspecții tehnice ale drumurilor în conformitate cu Directivele CE relevante, vizând emisiile vehiculelor, sisteme de frânare și lumini. Sprijinul acordat prin intermediul programului curent va completa investițiile inițiate cu fondurile din bugetul național și finanțate prin programul Phare 2000.

De asemenea se va achiziționa echipament pentru Poliția Rutieră Română pentru efectuarea măsurărilor de viteză și alcoolemie (echipament de supraveghere video a traficului și radare; echipament pentru testarea alcoolemiei). Dotarea de acest gen va permite controlul și testarea pe întreg teritoriul național.

6. Asistență pentru implementare

Va fi furnizată asistență tehnică limitată pentru a asista Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței în elaborarea termenilor de referință și a documentației de licitație pentru componentele 2, 3 și 4.

Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței va avea rolul de autoritate de implementare pentru toate aceste componente. OPCP este agenția de implementare, responsabilă pentru contractare și management financiar.

2002/000-586.04.10 Management și instruire profesională pentru sectoarele de transport rutier, pe căi fluviale interne și aerian (1,20 milioane euro)

Proiectul sprijină capacitatea României de a se conforma acquis-ului comunitar în domeniul transportului, prin îmbunătățirea instruirii managerilor în sectorul de transport (transport rutier, fluvial intern și aerian), concentrată în principal asupra implicațiilor alinierii la acquis-ul comunitar.

Proiectul va fi implementat prin unul sau mai multe contracte de asistență tehnică oferind servicii instituțiilor specializate de pregătire, acreditate de către Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței. Trei instituții specializate ce oferă pregătire profesională și de management în domeniul activității de transport rutier vor beneficia de asistență Phare. În ce privește transportul aerian, beneficiarii vor fi Autoritatea Aeronautică Civilă din România (AACR) și Academia de Aviație din România (AAR). Pentru sectorul fluvial intern, sprijinul Phare va fi furnizat Centrului de instruire privind sectorul căilor fluviale interne din Galați.

Pentru sectorul rutier, sprijinul Phare va conduce la pregătirea unor planuri de afaceri îmbunătățite pentru fiecare din instituțiile vizate, întărind capacitatea lor de a genera venituri pentru a-și susține activitățile pe baza serviciilor oferite sectorului. Programele de pregătire în cadrul acestor centre vor fi dezvoltate cu scopul asigurării recunoașterii internaționale a calificărilor profesionale. Vor fi dezvoltate materiale de pregătire relevante precum și sesiuni de formare a formatorilor. Domeniile acoperite de stagiile de pregătire vor include managementul firmelor de transport, respectarea legislației Comunității Europene (EC) și a acordurilor internaționale referitoare la transportul rutier de mărfuri periculoase, pregătirea profesională a șoferilor implicați în transportul de mărfuri periculoase ca și pregătirea profesională și programe de perfecționare a instructorilor și profesorilor de legislație rutieră.

Pentru sectorul de transport aerian, asistența tehnică se va concentra pe activități care să permită AAR să obțină statutul de organizație recunoscută pentru instrucție de zbor, în concordanță cu Reglementările Aviatice Comune aplicate în Europa, precum și să devină un centru regional de pregătire în aviația civilă. Susținând acest efort, sprijinul Phare va conduce la dezvoltarea unui plan de afaceri îmbunătățit pentru AAR și la implementarea unor standarde relevante. Se va furniza de asemenea pregătire inspectorilor AACR în domeniul certificării aeroportuare, bazată în special pe experiența UE în domeniul siguranței aeroportuare.

Pentru sectorul de căi fluviale interne, asistența tehnică Phare va re-analiza planul de afaceri al Centrului de Pregătire Galați, va realiza formarea formatorilor și va elabora materiale de pregătire pentru a îmbunătăți calitatea pregătirii profesionale la centru. Sprijinul se va concentra pe pregătirea în domeniul legislației și politicilor de transport relevante ale CE, în special în ceea ce privește transportul fluvial intern.

Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței va acționa ca autoritate de implementare a proiectului. OPCP este agenția de implementare, responsabilă pentru contractare și management financiar.

SĂNĂTATE

2002/000-586.04.11 Managementul informației, controlul și prevenirea HIV/SIDA și bolilor netransmisibile (5,82 milioane euro)

Proiectul susține reforma sectorului sănătății în domeniile prioritare ale sănătății publice identificate în Strategia Națională HIV/SIDA și Programul Național pentru Prevenirea și Controlul Bolilor Netransmisibile.

Proiectul corespunde priorităților înscrise în Parteneriatul pentru Aderare legate de (a) transpunerea și implementarea legislației privind sănătatea publică și dezvoltarea unui sistem național de supraveghere și control a bolilor transmisibile și un sistem de monitorizare a informațiilor privind sănătatea și (b) întărirea capacității de realizare a reformei în sectorul sanitar de o manieră amplă prin îmbunătățirea planificării strategice a resurselor financiare și umane pentru a face uz într-un mod eficient de fondurile publice concomitent cu asigurarea unui acces egal la asistență medicală.

Proiectul are două componente principale:

1. Perfecționarea Rețelei Centrelor Regionale HIV/SIDA pentru supraveghere, asistență medicală preventivă și curativă în conformitate cu Programul de Acțiune HIV/SIDA al CE.
2. Stabilirea unui sistem funcțional de monitorizare a informațiilor pentru bolile netransmisibile, inclusiv cancerul, în scopul de a sprijini procesul de elaborare de politici privind sănătatea publică.

Prima componentă ce va fi implementată de Comisia Națională SIDA, va furniza asistență tehnică pentru analiza și îmbunătățirea cadrului legal în vederea alinierii strategiei naționale HIV/SIDA la legislația CE în acest domeniu. Ea va sprijini de asemenea perfecționarea supravegherii naționale HIV/SIDA și a sistemului de analiză a datelor în conformitate cu prevederile strategiei naționale și în contextul Sistemului Românesc pentru Supraveghere și Control Epidemiologic a Bolilor Transmisibile. Proiectul va sprijini punerea la punct a infrastructurii necesare pentru supravegherea HIV/SIDA într-un număr de regiuni pilot selectate în acord cu criteriul prevalenței cunoscute a HIV. Programele de pregătire pentru personalul din sistemul sanitar vor fi dezvoltate conform cerințelor strategiei naționale HIV/SIDA. Echipamentele vor fi furnizate laboratoarelor Centrelor Regionale HIV/SIDA în concordanță cu nevoile identificate în componenta IB.

A doua componentă a proiectului, ce va fi implementată de Direcția de Sănătate Publică a Ministerului Sănătății și Familiei, va acorda sprijin pentru dezvoltarea sistemului național de monitorizare a informațiilor pentru boli netransmisibile, inclusiv cancerul. Activitățile din cadrul acestei componente includ evaluarea sistemului curent de monitorizare și evaluare a informațiilor privind bolile netransmisibile, ale programului național de prevenire a cancerului, ca și proiectarea și implementarea unui nou sistem pe baza revizuirii cadrului legislativ în conformitate cu liniile directoare ale UE privind evaluarea și monitorizarea sănătății și monitorizarea cancerului. Vor fi sprijinite construcția instituțională și activitățile de pregătire pentru perfecționarea monitorizării și evaluării bolilor netransmisibile și pentru monitorizarea și prevenirea cancerului, inclusiv elaborarea și implementarea unui plan de instruire a personalului din Direcțiile Județene de Sănătate Publică, Institutele de Sănătate Publică și Centrul Național pentru Statistici de Sănătate. Va fi realizată o planificare pentru o rețea națională IT de monitorizare a bolilor netransmisibile și a cancerului, iar sistemul va fi implementat într-un număr de județe pilot.

Echipamente pentru depistarea din timp a cancerului vor fi furnizate pentru 42 de județe.

Ministerul Sănătății și Familiei este autoritatea de implementare, responsabilă pentru implementarea tehnică a proiectului. OPCP este agenția de implementare, responsabilă pentru contractare și management financiar.

PROTECȚIA MEDIULUI

2002/000-586.04.12 Asistență în transpunerea și implementarea acquis-ului de mediu, în domeniul produselor chimice, al controlului poluării industriale și managementului de risc, al aerului și al apei (5,10 milioane euro)

O asistență Phare adițională va fi furnizată Ministerului Apelor și Protecției Mediului pentru adoptarea și implementarea acquis-ului pe mediu prin oferirea de înfrățire instituțională (twinning) în două domenii, ca și prin investiții și activități de asistență tehnică. Acest proiect se va ghida după planuri de implementare convenite în timpul procesului de negociere pentru aderare, când acestea sunt disponibile.

Proiectul are patru componente:

1. Twinning pentru sprijinirea finalizării cadrului legislativ în domeniul produselor chimice și întărirea capacității de punere a lui în aplicare. Această componentă va sprijini redactarea legislației pentru evaluarea și controlul riscului. Vor fi puse la punct propuneri pentru construcția capacităților necesare în vederea implementării cadrului legal. Vor fi stabilite procedurile care reglementează importul și exportul anumitor substanțe periculoase ca și procedurile de evaluare a riscului pe care îl prezintă produsele chimice folosite în prezent. Se vor elabora liste și planuri în legătură cu substanțele

ce trebuie restricționate sau interzise atât de pe piață cât și din uz. Va fi dezvoltat un sistem de schimb al informațiilor între autoritățile publice și instituțiile implicate în managementul substanțelor periculoase. Se vor realiza evaluări financiare privind restricționarea vânzării și utilizării anumitor substanțe chimice periculoase. Programe de pregătire vor fi organizate pentru persoanele implicate în managementul substanțelor chimice la nivel central și local.

2. Twinning pentru sprijinirea pregătirii pentru implementarea Directivelor CE legate de compuși organici volatili (VOC), mari uzine de incinerare (LCP) și controlul riscurilor majore de accident ce implică substanțe periculoase (SEVESO II). Această componentă reprezintă o continuare a sub-proiectului 4 al Phare 2001, proiect intitulat „Asistență pentru implementarea Directivei IPPC”. Propunerea pentru un nou twinning are ca obiectiv susținerea României în implementarea directivelor relevante în domeniu. Proiectul va sprijini stabilirea structurii de management, a sistemelor de raportare, a sistemului de autorizare integrată, mecanismul de control integrat și un plan de reducere a emisiilor conform specificațiilor acestor directive. Se va realiza un inventar al instalațiilor industriale ce intră sub incidența acestor Directive, ca și un registru al poluanților transferați și emiși. În șase zone pilot selectate se vor realiza planuri de acțiune pentru situațiile urgente de poluare industrială. Personalul implicat în implementarea acestor directive va fi instruit corespunzător.

3. Sprijin pentru investiții pentru îmbunătățirea Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului. Proiectul va sprijini achiziția echipamentului necesar pentru Inspectoratele de Protecție a Mediului (IPM) în trei aglomerații selectate, pentru Laboratorul Național de Referință și pentru Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului, în scopul obținerii acreditării în conformitate cu specificațiile ISO 17025/2000. Echipamentele pentru IPM le vor permite monitorizarea anumitor tipuri de poluanți (SO₂, NO₂, NO_x, particule de substanță, plumb, CO, benzenul și ozonul din aer) conform cerințelor legislației UE. Echipamentul pentru Laboratorul Național de Referință va face posibilă asigurarea calității analizelor, testelor și măsurătorilor realizate de IPM și sprijinirea auditării activităților de monitorizare a calității aerului.

4. Stabilirea unui sistem de informații și baze de date pentru managementul apei în acord cu specificațiile Directivei cadru privind apa.

Această componentă va sprijini stabilirea structurilor de management, a sistemelor de informații și a bazelor de date necesare pentru implementarea Directivei cadru privind Apa și alte Directive relevante CE. Componenta se bazează pe concluziile unui proiect de twinning Phare 1998 care a identificat lipsa unei structuri organizatorice de coordonare a informațiilor la nivel național, internațional, local și de bazin.

Activitățile planificate vor conduce la o evaluare a situației existente asupra resurselor de apă, și pregătirea unui plan de acțiune pentru dezvoltarea unui sistem național de raportare și informare pentru înregistrarea și localizarea resurselor de apă, ce urmează a fi folosit de autoritățile naționale la diferite nivele pentru managementul apei, și oferirea de informații publice privind resursele de apă. O atenție deosebită va fi acordată pentru finanțarea susținută a sistemului de informații. O unitate tehnică pentru implementarea planului de acțiune va fi creată în cadrul Ministerului Apelor și Protecției Mediului.

O aplicație pilot va fi realizată la nivel local (nivel de sub-bazin) pentru a sprijini sistemul național de informare, inclusiv achiziționarea de echipament și software.

Ministerul Apelor și Protecției Mediului este autoritatea de implementare, responsabilă de implementarea tehnică a proiectului. OPCP este agenția de implementare, responsabilă pentru contractare și management financiar.

2002/000-586.04.13 Consolidarea Ministerului Sănătății și Familiei în vederea armonizării și implementării legislației în domeniul apei potabile (5,00 milioane euro)

Obiectivul proiectului este de a proteja sănătatea publică prin transpunerea și implementarea efectivă în România a Directivelor CE privind calitatea apei potabile și a celei de mediu prin sprijinirea

pregătirilor pentru implementarea Directivei cadru privind apa. Prioritatea în cadrul proiectului este acordată domeniului apei potabile.

Proiectul răspunde problemelor presante de sănătate cauzate de contaminarea rezervelor de apă potabilă. De asemenea el corespunde priorităților cuprinse în Parteneriatul pentru Aderare referitoare la transpunerea și punerea în aplicare a legislației orizontale de mediu, în special legislația privind calitatea apei, și întărirea autorităților locale de protecție a mediului și de sănătate publică în privința responsabilităților lor în acest domeniu. Autoritatea națională competentă pentru implementarea și punerea în aplicare a directivelor anterior menționate este Ministerul Sănătății și Familiei (MSF), care este responsabil pentru stabilirea standardelor de calitate a apei, monitorizarea calității apei potabile și a celei de scăldat, supravegherea bolilor legate de calitatea necorespunzătoare a apei și punerea în aplicare a regulilor sanitare și a celor ce privesc apa.

Sprijinul Phare acordat MSF în aceste domenii va permite laboratoarelor din cadrul Departamentului de Medicină a Mediului al Institutului de Sănătate Publică din București să joace rolul de Laborator Național de Referință pentru apa potabilă și de scăldat, susținută la nivel local de 3-5 laboratoare aparținând Direcțiilor de Sănătate Publică. Proiectul Phare va furniza echipament și sprijin în construcția instituțională astfel încât aceste laboratoare să-și poată îndeplini funcțiile. Proiectul va fi implementat printr-un contract de servicii pentru asistență tehnică acoperind activitățile de pregătire și construcție instituțională și printr-un contract de achiziție de bunuri.

Contractul de asistență tehnică va sprijini operarea și organizarea laboratorului, prin introducerea unui sistem de control al calității, modernizarea tehnicilor de analiză și proiectarea unui Sistem de Management al Informațiilor de Laborator. Se va realiza o evaluare a posibilităților de asigurare a unui sprijin financiar durabil al laboratoarelor. Asistența tehnică va sprijini de asemenea crearea unui sistem de monitorizare atât pentru apa potabilă cât și pentru apa de scăldat, pe baza procedurilor corecte de prelevare a eșantioanelor și va pune la punct proceduri pentru raportări asupra calității apei pentru specialiști și public. Se vor realiza proceduri îmbunătățite pentru asigurarea calității tratamentului apei ca și un plan de acțiune pentru remediere pentru a se putea reglementa cazurile de nerespectare a standardelor. Cerințele de modificare a cadrului legal și de reglementare vor fi identificate. Structura organizațională și cerințele de personal ale laboratoarelor vor fi de asemenea revizuite. Se va realiza pregătirea personalului laboratoarelor pentru implementarea directivelor privind calitatea apei.

Achiziționarea echipamentului de laborator și a sistemului și echipamentului IT va fi acoperită, satisfăcând astfel o parte din necesarul laboratorului național de referință și a laboratoarelor de sector pentru analize calitative și cantitative a substanțelor chimice și identificarea și măsurarea cantității de micro-organisme prezente în apa destinată consumului uman și pentru scăldat. Necesarul de cofinanțare pentru investiția Phare va fi suportat prin finanțarea de la bugetul național a unui contract separat pentru furnizarea de echipament de laborator, pentru cel puțin 25% din valoarea totală a proiectului, în plus contribuind la satisfacerea necesarului general al laboratoarelor. Achizițiile se vor face pe baza priorităților și a specificațiilor tehnice elaborate prin Facilitatea Phare de Pregătire a Proiectului (PPF).

Autoritatea de implementare pentru toate componentele va fi Ministerul Sănătății și Familiei. Va fi menținută o cooperare stransă privind implementarea cu Ministerul Apelor și Protecției Mediului. OPCP va fi agenția de implementare, responsabilă pentru contractare și managementul financiar.

JUSTIȚIE ȘI AFACERI INTERNE

2002/000-586.04.14 Întărirea suplimentară a controlului la frontieră și managementul îmbunătățit al migrației (14,50 milioane euro)

Proiectul are ca obiectiv mărirea suplimentară a capacității României de a furniza un control adecvat al viitoarei granițe de est a UE, în concordanță cu standardele, procedurile, echipamentul și cele mai bune practici pentru managementul și controlul la frontieră, în cadrul statelor membre UE. Proiectul va îmbunătăți managementul migrației prin asistență în alinierea României la legislația CE privind

cazurile precizate de Convenția de la Dublin și minorii neînsoțiți ca persoane vulnerabile, în conformitate cu standardele și practicile CE în domeniu. Va fi oferit sprijin pentru alinierea României la reglementările și practicile Schengen, incluzând pregătirea pentru conectarea viitoare la Sistemul de Informații Schengen. Sistemul României de procesare a vizelor va fi îmbunătățit în continuare.

Activitățile corespund unui număr de priorități prezente în Parteneriatul pentru Aderare: implementarea Legii frontierei de stat românești, combaterea migrației ilegale și a traficului de ființe umane, în special al femeilor și copiilor, dezvoltarea și prezentarea unui Plan de Acțiune Schengen, elaborarea și începerea implementării unei strategii integrate pentru lupta împotriva corupției și a crimei organizate, dezvoltarea și implementarea unei strategii naționale pe probleme de droguri și continuarea alinierii progresive a practicii și legislației privind vizele.

Proiectul include patru componente distincte:

(1) Capabilitate sporită a Poliției Române de Frontieră (PRF)

Proiectul va furniza Poliției Române de Frontieră o gamă de diferite tipuri de echipament pentru controlul, detecția și identificarea drogurilor la punctele de trecere a frontierei, în principal a frontierei cu Moldova, Ucraina și Iugoslavia. Mobilitatea poliției de frontieră la frontiera cu Ucraina și Moldova, inclusiv Delta Dunării, râul Prut, Marea Neagră și frontiera cu Iugoslavia va fi îmbunătățită prin dotarea cu vehicule, motociclete și bărci. Dotarea cu astfel de echipament ia în considerare sprijinul Phare anterior pentru achiziționarea de echipamente prin programele din 1999 și 2000, și a nevoilor de înlocuire a vechiului echipament. Sprijinul Phare este furnizat pe baza considerentului că bugetul național al României va furniza resurse adecvate pentru costurile de întreținere (inclusiv combustibil și întreținere).

Sprijinul de înfrățire instituțională (twinning) din cadrul acestei componente va fi furnizat Poliției Române de Frontieră pentru modernizarea capacității sale de luptă împotriva traficului transfrontalier cu droguri și ființe umane. Twinning-ul va avea ca rezultat dezvoltarea unei rețele adecvate pentru cooperarea națională și internațională, pentru schimbul de informații între PRF și agențiile naționale și internaționale relevante în domeniu, pregătirea reglementărilor interne pentru facilitarea luptei împotriva traficului cu droguri și ființe umane, întocmirea în acord cu legislația și politicile CE, și va furniza pregătirea necesară pentru ofițerii PRF în concordanță cu cele mai bune practici ale statelor membre ale UE.

În plus, se va realiza o evaluare a nevoilor legate de pregătirea în management.

(2) Dezvoltarea suplimentară a cadrului legislativ și instituțional în domeniul azilului și al refugiaților.

Această componentă a proiectului va fi implementată printr-un twinning care va susține introducerea sistemului Eurodac în scopul îmbunătățirii procedurilor de determinare a statutului refugiaților în conformitate cu cerințele Convenției de la Dublin și legislația relevantă a UE, ca și cu Convenția de la Viena privind Refugiații și Protocolul de la New York. Oficiul Național pentru Refugiați va fi asistat pentru dezvoltarea capacității sale de a se ocupa de problema minorilor neînsoțiți. Twinning-ul va revizui legislația românească în vigoare în aceste domenii și va propune noua legislație necesară sau amendamentele legislative. Se va sprijini de asemenea stabilirea unui departament de implementare a Convenției de la Dublin în cadrul Oficiului Național pentru Refugiați, printr-o evaluare a necesităților legislative și instituționale și a celor de pregătire. În mod similar twinning-ul va susține stabilirea unui departament ce va avea în vedere problema minorilor neînsoțiți în cadrul Oficiului Național pentru Refugiați, în particular pentru asigurarea structurilor de cooperare între departamentele nou create și organele naționale și internaționale relevante.

(3) Pregătirile pentru alinierea la regulamentele și practicile Schengen

Se va furniza twinning pentru a sprijini implementarea Planului de acțiune Schengen pentru România. Consultantul de pre-aderare va realiza o evaluare a legislației în domeniu și a conceptului prevăzut pentru integrarea României în Sistemul de Informații Schengen (SIS). Vor fi pregătite recomandări pentru orice modificări necesare în concept pentru a asigura compatibilitatea acestuia cu cerințele UE și cele mai bune practici ale statelor membre. Proiectul de twinning se va concentra în special pe

faptul de a face operațional sistemul de partajare a informațiilor între departamentele din cadrul diverselor agenții de implementare a legii, și conectarea României la alte sisteme internaționale. În plus ar trebui să conducă la pregătirea unei interfețe între România și SIS II. Twinning-ul va sprijini elaborarea programelor necesare de armonizare legală, împreună cu un buget estimativ pentru implementarea sa. Se vor elabora recomandări pentru armonizarea bazei de date naționale relevante cu cerințele SIS. Un program de pregătire a personalului va fi creat și implementat, bazându-se pe cerințele de resurse umane cerute de implementarea acquis-ului pe Schengen. Se va asigura de asemenea sprijin pentru finalizarea protocoalelor/acordurilor de cooperare cu autoritățile relevante din cadrul Statelor Schengen.

(4) Creșterea suplimentară a sistemului României de procesare a vizelor

Această componentă va furniza suport viitor pentru implementarea sistemului on-line de procesare a cererilor de viză, venind ca o continuare a sprijinului furnizat prin intermediul Phare 2000. Sistemul are ca scop asigurarea unei mai bune capacități pentru combaterea migrației ilegale.

Achiziționarea echipamentului prin finanțarea Phare va permite integrarea Direcției pentru problemele legate de migrație și străini din cadrul Ministerului de Interne, ca și a unităților sale teritoriale, în sistemul național on-line pentru vize dezvoltat în cadrul Centrului național pentru vize din cadrul Ministerului Afacerilor Externe. Proiectul va sprijini de asemenea dezvoltarea ulterioară a infrastructurii IT a Ministerului Afacerilor Externe prin procurarea de hardware (stații de lucru, modem-uri, imprimante, și scanere) pentru consulatele și ambasadele care nu sunt conectate în prezent la sistem, și pentru care această conectare reprezintă o prioritate.

Autoritatea de implementare pentru toate componentele va fi Ministerul de Interne, în cooperare cu Ministerul Afacerilor Externe în ceea ce privește componenta de procesare a vizelor. OPCP este agenția de implementare, responsabilă pentru contractare și managementul financiar.

2002/000-586.04.15 Modernizarea și reforma agențiilor de aplicare a legilor și întărirea structurilor anti-corupție (4,317 milioane euro)

Acest proiect va sprijini programul cuprinzător de reformă și modernizare inițiat de Ministerul de Interne pe baza strategiei puse la punct și aprobate în 1999, cuprinzând ministerul și celelalte instituții subordonate, în particular poliția și jandarmeria. Un accent special se va pune pe dezvoltarea structurilor de instruire cerute de procesul de reformă și modernizare, pe dezvoltarea unor structuri efective anti-corupție și pe crearea mecanismelor ce favorizează cooperarea cu societatea civilă.

Activitățile corespund următoarelor priorități din Parteneriatul pentru Aderare: intensificarea luptei împotriva corupției; asigurarea unei coordonări îmbunătățite între organele implicate în activitățile anti-corupție și întărirea capacităților lor de implementare; continuarea reformei poliției.

Proiectul va fi implementat prin patru twinning-uri cu instituții corespunzătoare din statele membre, împreună cu o achiziționare limitată de echipamente care să sprijine activitățile ce se vor derula prin twinning. Conținutul fiecărui twinning este prezentat mai jos:

1. Dezvoltarea instituțiilor de pregătire ale Ministerului de Interne

Un twinning desfășurat cu un stat membru competent va realiza o evaluare globală a politicilor de pregătire și management a resurselor umane pentru Poliția Națională, luând în considerare noua legislație (Legea Ofițerilor de Poliție) ca și cerințele viitorului serviciu reformat și modernizat al poliției. Vor fi evaluate implicațiile bugetare ale schimbărilor necesare în politica de pregătire și cea de resurse umane. Twinning-ul va asista în principal nevoile de evaluare a schimbărilor în sistemul actual de recrutare și pregătire inițială a poliției, făcând propuneri de schimbări, în lumina noii legislații și a celor mai bune practici ale statelor membre ale UE. Se va face o pregătire a evaluatorilor implicați în procedurile de recrutare. De asemenea se va acorda sprijin pentru a îmbunătăți proiectarea programelor de instruire pentru persoanele recrutate și formarea formatorilor în acest scop.

În mod similar, se vor realiza evaluări ale sistemelor pentru instruire în cadrul serviciului pentru poliție și instruire pentru personalul de conducere din poliție și Ministerul de Interne, luând în

considerare cele mai bune practici ale statelor membre UE. Vor fi dezvoltate propuneri privind schimbările în sistem, se vor pregăti curricula de instruire conform cu aceste propuneri și va fi asigurată formarea formatorilor.

Va fi sprijinită achiziționarea limitată de echipamente IT și alte articole de echipament pentru instruire și echipament de laborator de medicină legală pentru instituțiile responsabile cu implementarea programelor de instruire în contextul modernizării și reformei poliției.

2. Continuarea demilitarizării și descentralizării funcțiilor poliției

Twinning-ul din cadrul celei de a doua componente a proiectului va contribui la dezvoltarea unui sistem polițienesc modern, descentralizat și demilitarizat, inspirat din experiența statelor membre ale UE. Twinning-ul va sprijini redactarea legislației secundare cerută în contextul Legii ofițerilor de poliție și a programului de demilitarizare/descentralizare, bazându-se pe rapoartele experților produse în cadrul programului de twinning pentru poliție din 1998. Se va redacta de asemenea legislația secundară asupra procedurilor de rezolvare a plângerilor împotriva polițiștilor. Se va dezvolta o strategie pentru implementarea Legii ofițerilor de poliție, concentrată pe aspectele bugetare și organizaționale ale implementării legii. Vor fi puse la punct mecanisme îmbunătățite de cooperare cu societatea civilă și se vor dezvolta și implementa programe de pregătire pentru familiarizarea ofițerilor cu principiile supravegherii ordinii în comunitate.

3. Modernizarea structurilor și practicilor Jandarmeriei române

Va fi furnizat twinning de un organism potrivit al unui stat membru, ce va realiza o revizuire generală a structurii organizatorice și a planurilor de dezvoltare a Jandarmeriei române, făcând recomandări pentru îmbunătățirea situației luând în considerare experiența și cele mai bune practici ale statelor membre. Se va realiza o evaluare a cadrului legal al Jandarmeriei și se vor face recomandări în vederea amendării legislației primare și secundare. O atenție specială se va acorda clauzelor privind drepturile omului. Recomandările privind organizarea și legislația vor include o demarcare clară a competențelor în relație cu poliția națională. Se va elabora o apreciere a participării Jandarmeriei în cadrul instrumentelor de cooperare internațională. Va fi realizată o evaluare a organizării actuale a instruirii din cadrul Jandarmeriei și se vor face recomandări pentru îmbunătățirea și creșterea raportului cost-eficiență în cadrul sistemelor de instruire. Vor fi puse la punct o schemă de pregătire, curricula și o schemă de dezvoltare a carierei în conformitate cu obiectivele și cerințele organizatorice ale Jandarmeriei și vor fi oferite de asemenea programe de pregătire concentrate pe procedurile de acțiune legate de menținerea ordinii publice și alte subiecte relevante.

De asemenea în sprijinul îmbunătățirii capacității de pregătire în cadrul Jandarmeriei, această componentă va furniza echipament IT și materiale de instrucție pentru crearea unui Centru de Informare - Documentare localizat în cadrul Școlii de Aplicații a Jandarmeriei.

4. Dezvoltarea suplimentară a mecanismelor anti-corupție din Ministerul de Interne

Va fi furnizat twinning de o instituție potrivită a unui stat membru, care va revizui și actualiza codul deontologic pentru personalul Ministerului de Interne în linie cu standardele și cele mai bune practici ale UE, cu prevederile legale privind funcționarii publici și în lumina procesului de demilitarizare. Legislația secundară privind aspectele anti-corupție (norme, metode, proceduri de investigare și documentare etc.) va fi de asemenea pregătită, luând în calcul rezultatele twinning-ului pe probleme de anti-corupție din 1999 și va fi furnizată instruire în utilizarea procedurilor legate de investigarea și controlul corupției. Se va face o evaluare a structurilor anti-corupție actuale din cadrul Ministerului de Interne și se vor furniza propuneri de optimizare a acestora. Vor fi luate în considerare recomandările făcute prin twinning-ul anti-corupție din 1998 și cel din 1999 privind reforma structurilor. Ținând seama de experiența relevantă din UE, vor fi dezvoltate programe de cooperare cu societatea civilă în scopul prevenirii și combaterii corupției în rândul personalului Ministerului de Interne, și în organisme subordonate. Twinning-ul va furniza de asemenea recomandări privind investițiile necesare pentru a întări capacitățile structurilor anti-corupție.

Autoritatea de Implementare pentru toate componentele va fi Ministerul de Interne. OPCP va fi Agenția de Implementare, responsabilă pentru contractare și management financiar.

2002/000-586.04.16 Asistență în consolidarea independenței și funcționării sistemului judiciar român (1,80 milioane euro)

Proiectul va sprijini îmbunătățirea funcționării sistemului judiciar român în conformitate cu prioritățile Parteneriatului pentru Aderare referitoare la independența justiției și recrutarea, instruirea și dezvoltarea carierei în sistemul juridic.

Sprijinul Phare va conduce la întărirea capacității Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) privind rolul acestuia de a asigura independența judecătorilor și a instanțelor și garantarea autonomiei acestora într-un cadru instituțional adecvat. Proiectul va asista în dezvoltarea strategiei naționale pentru formarea la locul de muncă a magistraților și va furniza sprijin continuu pentru capacitatea de formare a Institutului Național al Magistraturii (INM) și, de asemenea, va furniza sprijin în continuare pentru dezvoltarea sistemelor de formare pentru personalul auxiliar al instanțelor. Va întări analiza conflictului și a capacităților de rezoluție prin introducerea mijloacelor alternative la sistemul judiciar pentru rezolvarea cauzelor civile și comerciale.

Proiectul va fi implementat prin două proiecte de înfrățire instituțională (twinning) și un proiect de înfrățire instituțională pe termen scurt (twinning light), acoperind următoarele trei domenii de activitate:

1. Capacitatea instituțională și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii (CSM).

Va fi inițiată evaluarea propunerilor Ministerului Justiției asupra amendării Legii organizării justiției și a oricărei legislații relevante în ceea ce privește competențele CSM în numirea și promovarea magistraților și evaluarea activității profesionale a acestora, procedurile disciplinare și procedurile pentru alocarea bugetului pentru justiție. Proiectul de înfrățire instituțională va dezvolta propuneri pentru amendarea legii, definind clar responsabilitățile respective ale CSM și ale Ministerului Justiției, pentru a garanta protecția adecvată a independenței judecătorești în conformitate cu cea mai bună practică internațională și în EU. Va fi elaborat un plan de acțiune pentru îmbunătățirea structurii organizaționale și a funcționării CSM, împreună cu legislația secundară necesară în acest domeniu. Vor fi dezvoltate aspectele administrative și bugetare care să asigure permanența CSM ca instituție autonomă. Vor fi dezvoltate sisteme pentru monitorizarea punerii în aplicare a Codului Deontologic al Magistraților. Vor fi clar definite funcțiile CSM privind activitățile Institutului Național al Magistraturii, în special în ceea ce privește organizarea examinărilor.

2. Sprijin suplimentar pentru dezvoltarea Institutului Național al Magistraturii și a Centrului de Instruire pentru Grefieri.

Va fi elaborată o strategie națională pentru formare (instruire) la locul de muncă a magistraților, luând în considerare recomandările pentru o astfel de strategie pregătite în cadrul programului orizontal Phare 1998 "Construirea Capacității pentru Pregătirea Judecătorilor în Dreptul CE". În conformitate cu această strategie, va fi revizuită și îmbunătățită curricula INM pentru instruire și vor fi dezvoltate în continuare materiale pentru instruire. Va fi întreprinsă instruirea suplimentară pentru instructorii INM, precum și instruirea suplimentară a judecătorilor în dreptul CE specializat și în domeniile legislației naționale referitoare la dreptul CE. Va fi acordată o atenție deosebită pentru dezvoltarea cooperării judiciare în probleme penale.

Va fi dezvoltată, de asemenea, o strategie națională pentru formare la locul de muncă a personalului auxiliar al instanțelor prin Centrul de Instruire pentru Grefieri (CIG), precum și recomandări pentru îmbunătățirea organizării și funcționării CIG. Va fi desfășurată o instruire suplimentară pentru formatori (instructori) pentru a construi capacitatea CIG și va fi furnizată instruire în domenii ca: procedura civilă și penală, elaborarea documentelor procedurale, utilizarea calculatoarelor, deontologie și etică, independența judiciară și răspunderea judiciară, administrarea justiției, organizarea instanțelor și evaluarea calității actului de justiție.

3. Crearea și întărirea capacităților de analiză a conflictului și de rezoluție prin introducerea mijloacelor alternative la sistemul judiciar pentru rezolvarea cauzelor civile și comerciale.

Proiectul va evalua legislația existentă privind soluționarea conflictului și va pregăti un studiu detaliat asupra medierii și arbitrării în disputele civile, familiale și comerciale, pe baza comparației între practicile din diferitele state membre. Va fi dezvoltat un program pentru a testa introducerea de mecanisme adecvate de soluționare a conflictelor, vor fi dezvoltate proiecte legislative și vor fi organizate activități pentru conștientizarea avantajelor mijloacelor alternative pentru soluționarea conflictelor.

Ministerul Justiției este autoritate de implementare, responsabilă pentru execuția tehnică a proiectului. OPCP este agenție de implementare, responsabilă pentru contractarea și administrarea financiară a proiectului.

2002/000-586.04.17 Sprijin pentru îmbunătățirea și aplicarea legislației și a deciziilor juridice privind falimentul (1,55 milioane euro)

Obiectivul proiectului este de a îmbunătăți disciplina financiară în economia românească prin dezvoltarea legislației falimentului și a procedurilor pentru aplicarea acesteia.

Proiectul corespunde priorităților Parteneriatului pentru Aderare referitoare la implementarea unor măsuri noi privind falimentul.

Proiectul va fi implementat prin asistență tehnică. Luând ca punct de plecare rezultatele unui studiu BIRD, acest proiect va revizui cadrul românesc legislativ și instituțional privind falimentul cu referințe la standardele UE și cea mai bună practică și va propune modificări legislative și procedurale vizând eficiența, consistența și uniformitatea crescute în gestionarea cazurilor. Vor fi dezvoltate un manual privind cea mai bună practică, forme standardizate și o aplicație informatică care vor fi utilizate de tribunalele și avocații practicanți implicați în măsurile de insolvabilitate. Aplicația informatică va fi pe deplin compatibilă cu sistemele informatice în curs de dezvoltare ale tribunalelor românești.

Va fi înființată o rețea națională a judecătorilor, lichidatorilor, economiștilor, experților financiari și contabililor implicați în procedurile privind falimentul și vor fi elaborate și implementate programe de formare relevante. Va fi furnizată pregătire pentru grefierii care lucrează în secțiile comerciale ale instanțelor judecătorești asupra aspectelor procedurale ale cazurilor de faliment. Proiectul va fi coordonat strâns cu programele Phare curente sau planificate privind re-întărirea capacităților de formare ale Institutului Național al Magistraturii și ale Centrului de Instruire pentru Grefieri.

Va fi stabilit un grup de lucru, cuprinzând specialiști români din cadrul Ministerului Justiției, Institutului Român pentru Faliment, Ligii Naționale a Practicanților în Reorganizare și Lichidare și Institutului Național al Magistraturii. Experții UE care acordă asistență în cadrul acestui proiect vor colecta și analiza informațiile relevante, vor elabora manualul și vor pregăti programele de formare în strânsă colaborare cu acest grup de lucru.

Ministerul Justiției este autoritate de implementare, responsabilă pentru execuția tehnică a proiectului. OPCP este agenție de implementare, responsabilă pentru contractare și managementul financiar al proiectului.

2002/000-586.04.18 Program integrat pentru a întări capacitatea instituțiilor românești implicate în lupta împotriva spălării banilor, împotriva finanțării terorismului și crimei organizate aferente (2,00 milioane euro)

Obiectivul general este de a întări capacitatea sistemului instituțional împotriva spălării banilor, în conformitate cu cea de-a doua Directivă a UE privind spălarea banilor și cu recomandările speciale împotriva finanțării terorismului ale Grupului de Acțiune pentru Probleme Financiare înființat de membrii OECD. Acesta va conduce la îmbunătățirea capacității și eficienței tuturor instituțiilor care cooperează pentru identificarea, investigarea, acuzarea și judecarea activităților de spălare a banilor și va sprijini crearea bazelor de date specializate interconectate în toate instituțiile implicate în lupta împotriva spălării banilor.

Proiectul reprezintă o continuare a activităților inițiate în cadrul proiectului de înfrățire instituțională (twinning) Phare 1999, cu un accent special asupra prevenirii finanțării activităților de terorism și corespunde priorității Parteneriatului pentru Aderare privind finalizarea alinierii legislației românești la cea de-a doua directivă împotriva spălării banilor. Proiectul va fi implementat printr-o înfrățire instituțională pe termen scurt cu o instituție competentă dintr-un stat membru, prin asistență tehnică și un contract de furnizare de echipament.

Principalul beneficiar al proiectului este Oficiul Național pentru Prevenirea și Controlul Spălării Banilor (ONPCSB) care va fi, de asemenea, autoritate de implementare a proiectului. Alte instituții care beneficiază de acest proiect sunt Ministerul Justiției, Ministerul Public, Ministerul de Interne și Ministerul Finanțelor Publice (Garda Financiară și Direcția de Control Fiscal), precum și Direcția Generală a Vămirilor. Va fi creat un grup de acțiune inter-ministerial care cuprinde reprezentanți ai tuturor beneficiarilor proiectului, care vor lucra în strânsă colaborare cu echipa de twinning.

Componenta de twinning va avea ca rezultat identificarea măsurilor specifice necesare în România în conformitate cu amendamentele la Directiva CE privind spălarea banilor și alte decizii politice recente ale EU asupra prevenirii finanțării activităților teroriste. Sistemul instituțional și organizațional românesc va fi revizuit și, unde va fi necesar, vor fi pregătite recomandări pentru modificări. Vor fi propuse amendamente legislative necesare în acest context. Vor fi elaborate legislația secundară necesară și procedurile interne, inclusiv proceduri standardizate ale investigației. Înfrățirea va sprijini de asemenea, elaborarea și implementarea de către ONPCSB a sistemelor informatice specializate pentru investigații financiare. Va fi dezvoltată cooperarea inter-instituțională între toate autoritățile competente în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor, prin măsuri incluzând interconectarea bazelor de date ale instituțiilor implicate și dezvoltarea unui Plan de Acțiune general care corelează activitățile diferitelor instituții. Vor fi urmărite eforturile de a îmbunătăți raportarea de către organismele implicate, în special sectorul ne-bancar. Va fi furnizată consultanță ONPCSB asupra întăririi participării acestuia în cooperarea internațională în domeniu. Vor fi pregătite recomandări asupra unui program de investiții care sprijină activitățile instituțiilor implicate în lupta împotriva spălării banilor. Proiectul de înfrățire instituțională va oferi de asemenea consiliere pentru ONPCSB privind elaborarea și implementarea unor programe de instruire specializată pentru a fi furnizate în cadrul componentei de asistență tehnică a proiectului.

Componenta proiectului privind instruirea profesională poate fi furnizată printr-un contract de asistență tehnică sau inclusă în cadrul sferei de activitate a proiectului de înfrățire instituțională sus-menționată. Va fi furnizată instruire specializată pentru personalul ONPCSB și alte instituții relevante, luând în considerare recente evoluții internaționale în domeniul spălării banilor. Domeniile care vor fi acoperite de cursurile de instruire includ tehnici moderne de investigație și instruire inter-disciplinară pentru personalul selectat din cadrul instituțiilor menționate mai sus. De asemenea, prin asistență tehnică ar putea fi realizate studii de fezabilitate referitoare la necesitățile de investiții pentru sistemele informatice și de comunicare.

Asistența Phare în cadrul acestui proiect este furnizată cu condiția ca progresul să fie menținut în ceea ce privește angajamentul asumat în negocierile de aderare privind spălarea banilor, lupta împotriva terorismului, a crimei organizate aferente și a drogurilor.

Va fi finanțată achiziționarea de echipament informatic și de comunicații pentru a sprijini necesitățile imediate ale ONPCSB.

OPCP va fi agenție de implementare, responsabilă pentru contractare și managementul financiar al proiectului.

SUB-PROGRAM 5 – 2002/000-586.05 (Total: 106,564 milioane euro)

COEZIUNE ECONOMICĂ ȘI SOCIALĂ

Programul pentru coeziune economică și socială 2002 reprezintă o continuare a programului Phare 2001 și urmează aceeași abordare, cu câteva adaptări și simplificări. Principiile pe baza cărora această abordare a fost adoptată sunt următoarele:

1. Sprijinul pentru construcția instituțională este furnizat alături de sprijinul pentru investiții în vederea pregătirii autorităților românești să adopte o viziune inter-ministerială a programelor de coeziune economică și socială. Construcția instituțională este extinsă asupra organismelor responsabile pentru programare și managementul programului la nivel național și regional. Acesta include de asemenea, sprijin strategic la nivel național pentru dezvoltarea în continuare a politicilor sectoriale în domeniile care se înscriu în cadrul programelor de dezvoltare regională. În consecință, sunt furnizate asistență tehnică și sprijin prin înfrățire autorităților naționale și regionale în vederea dezvoltării cadrului politic și instituțional necesar pentru implementarea investițiilor Phare într-o manieră conformă cu cerințele pentru managementul în viitor al fondurilor structurale. În anul 2002, va fi furnizat sprijin pentru construcție instituțională Ministerului Dezvoltării și Prognozei, Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, Ministerului Administrației Publice și Ministerului Educației și Cercetării.

2. Sprijinul pentru investiții este definit printr-un număr limitat de măsuri selectate în cadrul Planului Național de Dezvoltare, eforturi speciale fiind întreprinse pentru adoptarea unei perspective multianuale. Este menținut accentul asupra a unsprezece zone care se confruntă cu dificultăți legate de restructurarea industrială. Aceste zone cuprind aproximativ 25% din populația națională. Vor fi sprijinite două măsuri relevante cu focalizare pe cele unsprezece zone, și anume reabilitarea sistemului de învățământ tehnic și profesional (TVET) și dezvoltarea resurselor umane pentru a îmbunătăți abilitățile forței de muncă și pentru a facilita accesul la muncă pentru cei aflați în căutarea unui loc de muncă. Cea de-a treia componentă a programului, infrastructura regională, nu este concentrată în zonele de restructurare industrială, deoarece își propune să continue dezvoltarea capacităților de la nivel local și regional de a identifica, prioritiza, dezvolta și implementa proiecte de infrastructură corespunzătoare priorităților dezvoltării regionale. O subcomponentă a componentei de infrastructură regională urmărește să dezvolte coordonarea între nivelul local și cel regional pentru dezvoltarea îmbunătățită a serviciilor municipale.

3. Organizarea implementării: Ministerul Dezvoltării și Prognozei, în calitate de agenție de implementare și agenție de plată, este responsabil pentru managementul general al componentei Phare economice și sociale și prezidează comitetele de coordonare națională în cadrul cărora sunt reprezentate toate ministerele și Delegația Comisiei pentru a asigura coerența și schimbul de informații asupra implementării programului. În cele mai multe cazuri, agențiile de dezvoltare regională sunt autorități de implementare.

2002/000-586.05.01 Construcție instituțională pentru coeziune economică și socială (20,00 milioane euro)

Obiectivul general al proiectului este de a dezvolta și implementa programe și politici sectoriale și naționale, în conformitate cu prevederile Planului Național de Dezvoltare (PND) și ale Regulamentului Consiliului nr. 1266/99 privind Sistemul Extins de Implementare Descentralizată (EDIS) în țările candidate. De asemenea, acesta privește sprijinirea eforturilor autorităților românești pentru construirea structurii administrative și instituționale necesare pentru a administra eficient fondurile structurale ale UE după aderare și, în consecință, pentru a realiza un progres semnificativ în negocierile asupra Capitolului 21 al *acquis-ului comunitar*.

Phare 2002 va sprijini întărirea capacității instituționale a ministerelor centrale (Ministerul Dezvoltării și Prognozei, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Administrației Publice) și a organismelor regionale relevante, precum și a autorităților locale în vederea pregătirii pentru implementarea sprijinului de investiții care va fi furnizat pe bază multianuală în cadrul programelor Phare 2002-2006.

Proiectul este împărțit în patru subcomponente:

Subcomponenta A (4,4 milioane euro) – Construcție instituțională pentru sprijinirea implementării politicii de dezvoltare regională

Aceasta implică două tipuri de activități: asistență tehnică referitoare la managementul programelor de coeziune economică și socială (A1, A4) și înfrățire (A2 și A3) pentru pregătirea managementului fondurilor structurale ale UE. În faza de implementare, va fi evitată cu atenție suprapunerea cu proiectele ISPA similare, în special cele ce privesc măsurile de pregătire, crearea unui sistem de management informațional și pregătirea pentru EDIS.

1. **Asistență tehnică** pentru îmbunătățirea programării Phare în perspectiva Sistemului Extins de Implementare Descentralizată (EDIS) (A1), incluzând:
 - Asistență tehnică pentru MDP în vederea întăririi rolului acestuia și a profesionalismului în coordonarea generală a elaborării și implementării politicii pentru coeziunea economică și socială la nivel național. Aceasta cuprinde dezvoltarea de capacități pe deplin funcționale pentru implementarea descentralizată în conformitate cu cerințele pentru EDIS.
 - Asistență pentru MDP și agențiile de dezvoltare regională (ARD-uri) pentru îmbunătățirea Planului Național de Dezvoltare și a planurilor regionale de dezvoltare (evaluarea ex-ante, consultarea în parteneriat, identificarea indicatorilor cantitativi, sistemele de management informațional etc.)
 - Asistență pentru MDP și ARD-uri pentru îmbunătățirea programării Phare (cercetare a aspectelor cheie regionale și sectoriale, elaborarea unei programări multianuale, pregătirea de proiecte mature și adecvate și organizarea unei implementări eficiente)
 - Pregătirea și elaborarea structurilor și sistemelor de implementare regională în conformitate cu cerințele EDIS
 - Asistență pentru MDP și ARD-uri în vederea dezvoltării și furnizării de module de instruire adecvată pentru actorii implicați în managementul proiectelor regionale

Asistența consilierilor de pre-aderare de la nivel regional și național existenți în cadrul programului Phare 2000 va fi implicată strâns în elaborarea, pregătirea și implementarea acestei asistențe tehnice.

2. **Înfrățire instituțională (twinning) pentru MDP** în vederea construirii capacității administrative și a organizării instituționale în perspectiva managementului fondurilor structurale ale UE după aderare (A2).

Această înfrățire este o continuare a înfrățirii în curs în cadrul MDP (RO) și va fi focalizată pe pregătirea instituțională pentru managementul fondurilor structurale, inclusiv îmbunătățirea planului național de dezvoltare. În consecință, va fi necesară o strânsă cooperare cu Ministerul Muncii și Solidarității Sociale pentru a evita suprapunerea și pentru a asigura corelarea între activitățile care vor fi inițiate în cadrul celor două înfrățiri (a se vedea înfrățirea pentru Ministerul Muncii și Solidarității Sociale).

Principalul obiectiv al acestei înfrățiri este de a sprijini MDP în construirea unui parteneriat inter-instituțional eficient și transparent, de a dezvolta, în strânsă cooperare cu Ministerul Finanțelor Publice, o prognoză de buget național multianual, de a defini și pregăti instrumente legislative necesare implementării fondurilor structurale, inclusiv mecanisme și proceduri de verificare a corelării cu politicile UE (competiție, mediu, oportunități egale, achiziții publice), de a defini și stabili organizarea instituțională solicitată de reglementările privind fondurile structurale și de a furniza cursuri de pregătire profesională pentru personalul MDP și al instituțiilor partenere.

3. **Înfrățire pentru Ministerul Muncii și Solidarității Sociale (A3)**

Principalul obiectiv al acestei înfrățiri este de a întări capacitatea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale și a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă în vederea analizării și evaluării evoluțiilor pe piața muncii, definirii și stabilirii organizării administrative și instituționale adecvate pentru managementul Fondului Social European, inclusiv parteneriatul necesar cu partenerii sociali, furnizării de instruire adecvată la nivel național și local pentru consolidarea capacității de a evalua nevoile pieței forței de muncă și de a defini și administra programele și proiectele de tip FSE, dezvoltării procedurilor, liniilor directe și manualelor practice pentru programarea, managementul și evaluarea proiectelor și programelor de tip FSE.

4. Asistență tehnică pentru unitățile de implementare a proiectului de la nivel local care administrează proiectele de infrastructură regională (A4)

Beneficiarii de la nivel local ai proiectelor de infrastructură regională finanțate în cadrul Programului Phare Coeziune Economică și Socială (Investiții) sunt responsabili, în colaborare cu MDP și ARD-uri, pentru monitorizarea implementării proiectelor prin unitățile de implementare a proiectelor (UIP-uri) și comitetele locale de coordonare. Asistența tehnică va fi furnizată pentru aceste UIP-uri, precum și pentru membrii locali ai comitetelor locale de coordonare, cărora le pot lipsi abilitățile și experiența necesare pentru realizarea adecvată a acestor activități.

Pe baza evaluării eficienței UIP-urilor și a comitetelor locale de coordonare, asistența tehnică va formula recomandări și va sprijini autoritățile locale pentru îmbunătățirea structurilor existente. Va fi organizat transferul de cunoștințe între regiuni.

Subcomponenta B (4,35 milioane euro) Sprijin pentru construcție instituțională pentru reforma instruirii profesionale continue și inițiale

Această subcomponentă cuprinde două tipuri de proiecte: primul (B1) este continuarea programului Phare 2001, asistență tehnică furnizată către Ministerul Educației și Cercetării pentru implementarea reformei TVET iar celălalt (B2) este o înfrățire pentru Ministerul Muncii și Solidarității Sociale

1. Educație și instruire tehnică și profesională (B1)

Activitățile au fost definite dintr-o perspectivă multi-anuală, în corelație cu programul de investiții și au fost adaptate la perspectiva de planificare revizuită, care va acoperi acum cel puțin trei ani din programarea Phare (2001-2003). În anul 2002, asistența tehnică va realiza următoarele obiective principale:

- Introducerea Sistemului Național de Acreditare și a Planului de Acțiune pentru Parteneriat între Școli
- Revizuirea strategică a rezultatelor atinse în cadrul Programului Phare 2001
- Dezvoltarea și adoptarea planurilor revizuite de acțiune pentru educație la nivel regional
- Dezvoltarea componentei din curricula privind școlile la nivel local
- Dezvoltarea modulelor și materialelor de instruire (metodologii de predare, material de studiu pentru studenții cu nevoi speciale, instruire pe parcursul vieții etc)
- Dezvoltarea participării școlii în rețele locale și în participarea și dezvoltarea de rețele școlare

2. Instruire profesională continuă (B2)

Înfrățirea propusă vizează sprijinirea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale în dezvoltarea unei politici naționale de instruire profesională continuă. Aceasta presupune, printre altele, un sistem partenerial adecvat care asigură implicarea eficientă a partenerilor sociali, o clarificare a rolului diferitelor organisme implicate în instruirea profesională continuă, elaborarea de metodologii pentru evaluarea permanentă a nevoilor pieței forței de muncă, definirea și implementarea programelor de instruire.

Subcomponenta C (1,25 milioane euro) Construcție instituțională în vederea sprijinirii Programului de Dezvoltare a Infrastructurii Orașelor Mici și Mijlocii (SAMTID)

Pregătirea și implementarea Programului SAMTID, în cadrul căruia, într-o primă fază, se va primi sprijin pentru investiții în cadrul Programului Phare 2002 Coeziune Economică și Socială, va solicita sprijin prin asistență tehnică susținută; (pentru o descriere completă a proiectului, a se vedea mai jos RO-02xx.02). Facilitatea de pregătire a proiectelor Phare 2001 este în curs de utilizare în vederea dezvoltării cadrului general instituțional și operațional pentru program, sprijinirii selectării proiectelor pentru implementare în faza pilot și revizuirii și dezvoltării documentației tehnice necesare pentru licitarea și contractarea proiectelor selectate.

Asistența tehnică în cadrul programului Phare 2002 va fi furnizată comitetului de coordonare a proiectului pentru **sprijinirea managementului**, precum și pentru sprijinirea dezvoltării în continuare a politicii generale, instituționale și a cadrului de reglementare în contextul căruia este implementat SAMTID.

Programul Phare 2002 va sprijini, de asemenea, implementarea unui **“Program pentru Îmbunătățirea Performanței Operaționale și Financiare” (FOIP)** direcționat ca o primă prioritate la patru sau cinci asociații de orașe selecționate pentru faza pilot a sprijinului pentru investiții SAMTID. Conceptul SAMTID, elaborat în funcție de experiența în România a programelor precedente de investiții în infrastructura municipală (în special MUDP II), acordă o importanță deosebită dezvoltării capacităților necesare privind managementul financiar și operațional. Aceste aspecte au pentru SAMTID o importanță deosebită, având în vedere obiectivul programului de a crea furnizori de servicii regionale integrate, eficiente, viabile financiar și autonome în contextul unui proces de consolidare în sector. FOIP va furniza asistență tehnică pentru îmbunătățirea capacității asociațiilor de orașe selectate în vederea monitorizării performanței operatorilor de servicii ale acestora, accentuând eficiența, controlul costului și reducerea pierderilor, în acest mod consolidând capacitatea asociațiilor orașelor de a planifica programe de investiții și a asuma și analiza debitele. Va fi furnizată către operatorii de servicii formare profesională adecvată privind managementul și aspecte operaționale.

FOIP va face uz pe deplin de capacitatea de formare existentă în România, va promova utilizarea de abordări participative moderne și va contribui la asigurarea durabilității structurilor naționale de formare, capabile să răspundă la nevoile sectorului serviciilor municipale.

Asociațiile orașelor care beneficiază de investiții SAMTID își asumă obligația de realiza o monitorizare atentă și vor căuta să îmbunătățească performanța operatorilor lor de servicii, în conformitate cu obiectivele FOIP. În consecință, se consideră adecvat ca, în conformitate cu abordarea dezvoltată în cadrul proiectului „Întărirea Capacității în Dezvoltarea Proiectelor de Mediu” în curs de implementare de către Ministerul Mediului, să fie introdus un element de auto-finanțare în formarea și dezvoltarea resurselor umane pentru orașe și companiile operatoare. Prin urmare, FOIP va solicita o contribuție parțială pentru costurile de formare din partea beneficiarilor.

Sub-componenta D (10 milioane euro) Facilitatea de Pregătire a Proiectelor de Coeziune Economică și Socială

Dezvoltarea unei abordări de a administra programele Phare Coeziune Economică și Socială într-un mod mai apropiat de modelul Fondurilor Structurale solicită ca dezvoltării de programe într-un aspect multi-anual să-i fie acordată o importanță mai mare. În consecință, programele trebuie să fie pregătite adecvat, într-o manieră care urmărește principiile Fondurilor Structurale, în particular:

- Definirea obiectivelor cuantificabile;
- Măsuri bazate pe o linie de proiecte mature bine identificate și tehnice;
- Organizare clară, simplă și eficientă în implementare

Ca problemă de principiu, prin urmare, din 2003, resursele Phare de investiții în cadrul Coeziunii Economice și Sociale vor fi furnizate pentru măsuri pentru care a fost inițiată pregătire adecvată folosind Facilitatea de Pregătire a Proiectului.

Facilitatea de Pregătire a Proiectului va sprijini activități după cum urmează:

- Pregătirea proiectelor mari cu impact regional, inclusiv elaborarea tuturor analizelor necesare, tehnice, financiare și de mediu și a documentelor de implementare, inclusiv asistență de la experți
- Implementarea unei campanii de promovare la scară națională, inclusiv diseminarea bunelor practici de dezvoltare regională;
- Evaluarea *ex post* a proiectelor mari de dezvoltare regională și a schemelor de finanțare în cadrul proiectelor regionale Phare precedente pentru a fundamenta exercitiile de programare Phare 2003-2006;

- Identificarea și elaborarea unor proiecte de dezvoltare strategică cu impact regional și inter-regional care urmează să fie finanțate în cadrul unor scheme diferite, inclusiv analiza nevoilor, identificarea resurselor disponibile, construirea de parteneriate inter-instituționale;
- Formare și asistență tehnică în evaluarea proiectelor mari de infrastructură la scară regională, a facilităților și a schemelor de finanțare ce urmează a fi sprijinite;
- Pregătirea programelor și proiectelor de dezvoltare regională mature și valide, inclusiv studii de fezabilitate și elaborarea detaliată în conformitate cu strategiile sectoriale și de dezvoltare regională, în vederea finanțării prin programul Phare, prin bugetele regionale și național și din alte surse externe de investiții.
- SAMTID: identificare, studii de fezabilitate și pregătire a viitoarelor proiecte de investiții.

Consilierii de pre-aderare la nivel național și regional care activează deja în cadrul programului Phare 2000 Coeziunea Economică și Socială vor fi implicați strâns în elaborarea, pregătirea și implementarea acestei sub-componente.

2002/000-586.05.02 Investiții în coeziunea economică și socială (86,564 milioane euro)

Programul de coeziune economică și socială din 2002 reprezintă o continuare a Phare 2001 cu câteva adaptări și simplificări. Recomandările raportului de evaluare pentru proiectul Phare 1998 "Coeziune și politică regională" ce a fost solicitat de către Direcția Generală Extindere și discutat într-un atelier de lucru între serviciile Comisiei, autoritățile române și Agențiile de Dezvoltare Regională, în ceea ce privește cadrul instituțional pentru implementarea programelor de coeziune economică și socială, au fost luate în considerare în conceperea programului Phare 2002. Principalele recomandări ale acestui raport sunt următoarele:

- Îmbunătățirea funcțiilor de instruire din cadrul MDP.
- Asigurarea durabilității financiare a Agențiilor de Dezvoltare Regională (ADR) și a instruirii personalului acestora, în calitate de autorități de implementare.
- Îmbunătățirea schimbului de informații între ADR-uri și MDP.
- Intensificarea parteneriatului în cadrul Consiliilor pentru Dezvoltare Regională, clarificarea și consolidarea rolului acestora în procesul de selecție a proiectelor. Aceasta va contribui la abordarea problemei politizării procesului de selecție a proiectelor.
- Îmbunătățirea criteriilor de selecție a proiectelor și a calității proiectelor selectate.
- Implicarea instituțiilor financiare în implementarea proiectelor.
- Reducerea posibilelor conflicte de interese.
- Îmbunătățirea procedurilor interne.

În continuarea programului Phare 2001, măsurile din sectoarele prioritare identificate – care au fost limitate la trei – în conformitate cu prevederile Planului Național de Dezvoltare vor fi implementate în strânsă corelare cu sprijinul pentru construcție instituțională furnizat pentru elaborarea politicilor naționale de coeziune economică și socială.

În cele unsprezece zone țintă identificate în 2001, ce reprezintă aproximativ 25% din populația României, vor fi implementate două tipuri de măsuri:

- Educare și instruire tehnică și profesională (TVET). Proiectul este o continuare a subcomponentei TVET Phare 2001 și se bazează pe realizările acestei prime faze (subcomponenta A).
- Dezvoltarea resurselor umane. Pe baza învățămintelor trase din Phare 2000 (componenta de coeziune economică și socială), acest proiect vizează dezvoltarea aptitudinilor forței de muncă și înlesnirea accesului la angajare pentru solicitanții de locuri în zonele țintă (subcomponenta B).

În continuarea programului Phare 2001, cele opt regiuni de planificare au fost invitate să propună și să pregătească, cu sprijinul asistenței tehnice, proiecte de infrastructură regională și locală, care să răspundă priorităților identificate în planurile lor de dezvoltare regională și incluse în Planul Național de Dezvoltare (subcomponenta C). Această subcomponentă a fost reformulată și împărțită în două elemente. Se pune accent pe infrastructuri legate de afaceri (C1) și va fi testat un concept nou care vizează sprijinirea autorităților locale în reabilitarea/modernizarea infrastructurilor de apă și canal, precum și îmbunătățirea calității serviciilor și a managementului acestor infrastructuri (C2 – SAMTID).

Sprijinul pentru asigurarea unei bune implementări a acestor măsuri va fi furnizat prin asistență tehnică pentru campania de conștientizare, pregătirea și supravegherea proiectelor, instruirea beneficiarilor (subcomponenta D).

Sub-componenta A (18 milioane euro) Educație și instruire tehnică și profesională (TVET)

Obiectivele specifice ale acestei subcomponente sunt:

- Întărirea și consolidarea realizărilor reformei lansate în cadrul programului Phare 1994 și sprijinirea modernizării sistemului actual de învățământ tehnic și profesional.
- Contribuția la revizuirea responsabilităților, mecanismelor de administrare și răspundere în oferirea educației și instruirii inițiale prin învățământul tehnic și profesional.
- Contribuția la promovarea șanselor pentru tineri de a obține o calificare profesională în conformitate cu standardele europene.

Reforma TVET sprijinită de Phare acoperă o perspectivă pe termen lung integrată în PND și contribuția totală așteptată de la Phare a fost estimată la 48,4 milioane euro. Planificarea inițială trebuia să acopere două programe Phare consecutive (2001 și 2002), însă planul inițial de investiții a fost modificat și va acoperi trei ani consecutivi (2001-2003). Această decizie va permite o utilizare eficientă a fondurilor, o mai bună absorbție și timp suficient pentru implementarea rezultatelor din Phare 2001 (pregătirea sistemului TVET pentru investiții ulterioare prin modernizarea infrastructurii).

În 2002, sprijinul Phare va fi acordat următoarelor activități:

- Reabilitarea școlilor (contract de lucrări). Școlile selectate – ce beneficiază de Phare 2001 pentru reabilitare de bază – și unsprezece centre de resurse vor beneficia în 2002 de asistență pentru îmbunătățirea atelierelor profesionale, astfel încât echipamentul ce va fi achiziționat să fie instalat adecvat în spațiul existent. În cazul în care spațiul disponibil nu este suficient, asistența va acoperi de asemenea extinderea capacității atelierului astfel încât echipamentul procurat să fie instalat corespunzător. Specificația tehnică pentru reabilitarea atelierului va fi pregătită de către asistența tehnică pe termen scurt, finanțată de Phare 2001.
- Livrarea de echipament didactic și tehnologic modern și software didactic pentru instruire de bază (primii doi ani de studiu) în școlile selectate și centrele de resurse.

Școlile TVET, ca principali beneficiari, împreună cu partenerii sociali la nivel local, județean și regional, vor fi responsabile pentru activitățile operaționale. Aproximativ 100 de școli și 11 centre de resurse, localizate în zonele țintă vor fi sprijinite. 11 centre de resurse adiționale localizate în afara zonelor țintă, dar care asistă școlile din zonele țintă la implementarea reformei TVET, vor beneficia de asemenea de granturi Phare.

Contractele de investiții se bazează pe selecțiile precedente ale unităților școlare în fiecare din zonele țintă. Fundația Europeană de Instruire va asista Ministerul Educației și Cercetării în managementul programului TVET și va participa la comitetul de coordonare a programului. Toate instituțiile implicate în programul Phare 2001 vor continua să fie implicate în același mod.

Sub-componenta B (12 milioane euro) Dezvoltarea resurselor umane (HRD)

Obiectivele specifice ale acestui proiect sunt următoarele:

- Dezvoltarea calificării forței de muncă pentru a deveni mai adaptabilă la schimbările structurale în conformitate cu deficitul de calificare identificat pe piața forței de muncă, cu o concentrare specială pe abilitățile de management al afacerilor și pe dezvoltarea antreprenorială.
- Înlăsinirea accesului la angajare pentru solicitanții de locuri de muncă prin îmbunătățirea măsurilor active de angajare și dezvoltarea de noi calificări în conformitate cu necesitățile în dezvoltare ale pieței forței de muncă, promovarea șanselor egale pentru persoanele vulnerabile (șomeri pe termen lung, șomeri cu vârstă peste 45 ani, tineri ce părăsesc sistemul de învățământ, mame necăsătorite etc.).

Două tipuri de proiecte vor fi sprijinite:

Calificarea și recalificarea forței de muncă. Acțiunile eligibile se vor concentra pe următoarele teme:

- îmbunătățirea calității pachetelor de instruire profesională continuă în conformitate cu necesitățile identificate pentru piața de muncă;
- instruirea personalului din întreprinderi mici și mijlocii (IMM) pentru a utiliza la maxim noile tehnologii de producție, pentru a dezvolta noi produse și a crește capacitatea de a folosi tehnologiile de informare și comunicare;
- instruirea în dobândirea unor aptitudini de management care să includă managementul mediului, inovării, controlului calității și resurselor umane;
- instruire pentru întreprinzători pentru sprijinirea dezvoltării afacerilor, cu atenție specială pe promovarea femeilor;
- intensificarea dezvoltării resurselor umane în contextul restructurării industriale: vor fi încurajate și sprijinite bunele practici la IMM în domenii ca: strategii de dezvoltare a forței de muncă, planuri de instruire, dezvoltarea unei culturi a învățării pe tot parcursul vieții, rețelele de bune practici.

Măsuri active de angajare: Acțiunile eligibile trebuie să se concentreze pe următoarele teme:

- programe de instruire pentru șomeri, care au în vedere să ofere șanse de completare a deficienței de pregătire,
- analiza necesităților de instruire, identificarea nevoilor de calificări actuale/viitoare pentru a fi utilizate ca instrumente de către oficiile locale de ocupare a forței de muncă,
- programe specifice de instruire și scheme de plasare pentru persoanele vulnerabile (șomeri pe termen lung, femei necăsătorite, femei ce revin pe piața forței de muncă, tineri, șomeri cu vârstă peste 45 ani...),
- orientare profesională și instruire în servicii de afaceri pentru potențialii întreprinzători identificați,
- consultanță și îndrumare pentru începerea afacerilor,
- gama de măsuri de sprijin pentru șomeri, inclusiv consiliere profesională, căutări de servicii, cluburi de servicii, planificarea acțiunilor individuale de instruire/dezvoltare, plasamente de serviciu, instruire pre-profesională, sprijinul unui mentor și servicii de mediere.

În scopul asigurării coerenței între necesitățile întreprinderilor și instruire, proiectele trebuie să se bazeze pe studii ale pieței de muncă sau evidențe clare ale necesităților pentru programele de instruire propuse.

Potențialii solicitanți pot fi instituții publice sau private, individuale sau în asociere, agenții de instruire profesională, furnizori de instruire și educație, camere de comerț, sindicate, administrații publice locale, universități, organizații ale angajatorilor, centre de cercetare, intermediari de angajare a forței de muncă.

Licitațiile publice de propuneri vor fi organizate la nivel regional de către Agențiile pentru Dezvoltare Regională. Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă vor fi strâns implicate în elaborarea criteriilor de selecție în scopul asigurării coerenței și complementarității cu alte programe similare.

Rolul consorțiilor regionale existente va fi extins de la TVET la dezvoltarea resurselor umane. Consorțiile regionale vor identifica prioritățile regionale de resurse umane și vor numi membrii în comitetele de selecție regionale. Experți independenți vor fi membri cu drept de vot în comitetele de selecție regionale. Comitetele de selecție regionale vor evalua, printre altele, relevanța candidaturilor față de necesitățile locale, capacitatea solicitanților de a desfășura programele (calificarea personalului, facilități de instruire, viabilitate financiară), capacitatea asigurării unei rate minime de plasare a forței de muncă pentru șomeri și solicitanți de locuri de muncă.

Sub componenta C (50.864 milioane euro) Infrastructură regională și locală

C1. (35.864 milioane euro) Infrastructură regională (infrastructură de afaceri)

Această măsură este o continuare a mecanismului "pipeline" inițiat în 2000 și 2001. Identificarea, evaluarea, selecția și implementarea proiectelor vor urma aceleași reguli și priorități decise în 2000 și 2001. O listă lungă de proiecte eligibile este anexată la fișa de proiect. Pregătirea proiectelor va beneficia de asistență tehnică finanțată prin Phare 2001 (facilitatea de pregătire a proiectelor).

Cele mai multe din proiecte se află într-un stadiu incipient de pregătire și jumătate din ele sunt „parcuri industriale” sau „centre de afaceri”. De aceea, asistența tehnică va trebui să asigure coerența și profesionalismul în realizarea unor astfel de proiecte complexe. Printre altele, următoarele sarcini trebuie realizate de către asistența tehnică: evaluarea/finalizarea studiilor de fezabilitate, evaluarea complementarității și a viabilității proiectelor din punct de vedere regional, identificarea parteneriatelor private și a co-finanțării private, definirea clară a condițiilor în care sunt organizate managementul și promovarea acestor infrastructuri, aspecte de protecție a mediului. Suprapunerea cu măsurile eligibile prin ISPA și SAPARD va fi evitată. Se va acorda prioritate proiectelor localizate în cele 11 zone țintă.

Asistența tehnică va evalua toate proiectele listate, va pregăti/completa studiile de fezabilitate și va stabili o listă de proiecte eligibile și proiecte valabile clasificate după prioritate, inclusiv o listă de rezervă. Proiectele eligibile și valabile care nu pot fi finanțate prin Phare 2002 (lista de rezervă) vor fi propuse primele pentru Phare 2003. Analiza cost beneficiu și toate proiectele tehnice, inclusiv evaluarea impactului asupra mediului, vor fi pregătite pentru proiectele eligibile. Lista finală va fi stabilită de către Consiliile pentru Dezvoltare Regională, aprobate de către Consiliul Național pentru Dezvoltare Regională și avizate de către Delegația Comisiei Europene.

Criteriile pentru selecția finală vor fi maturitatea și pregătirea proiectelor. Pentru a se asigura transparența procesului, orice schimbare în lista pregătită de către asistența tehnică va trebui să fie deplin justificată.

C2 (15 milioane euro) Sprijin de investiții pentru Programul de dezvoltare a infrastructurii orașelor mici și mijlocii (SAMTID)

Din cele 263 de localități urbane din România, aproximativ 230 de orașe mici și mijlocii nu au fost capabile să atragă în ultimii ani o finanțare adecvată pentru investiții în remedierea condițiilor foarte slabe ale sistemelor lor de apă și apă uzată. Ministerul Administrației Publice este în curs de a dezvolta programul SAMTID pentru aceste orașe în scopul reabilitării, modernizării și îmbunătățirii infrastructurii locale de apă și apă uzată, pentru a se conforma cu standardele de mediu și a asigura furnizarea continuă de apă, încurajându-le să caute căi pentru a valorifica experiența pozitivă pe care marii operatori din România au câștigat-o deja.

SAMTID este proiectat ca un cadru multianual pentru coordonarea finanțării din diferite surse, incluzând resurse de la bugetul public local și bugetul de stat, instituții financiare internaționale (IFI) și finanțare UE de pre-aderare. El are următoarele obiective generale:

- comercializarea furnizării serviciilor de apă și apă uzată pentru orașele mici și mijlocii pe bază de voluntariat, prin consolidarea furnizorilor de servicii de apă și crearea unor furnizori de servicii regionale integrate autonome eficiente și viabile din punct de vedere financiar.
- creșterea performanței operatorilor și ridicarea standardelor pentru serviciile de apă și apă uzată prin investiții de capital pentru reabilitare și modernizare și prin programe de asistență, promovând în același timp aplicarea principiilor de recuperare a costurilor.

Structurile fragmentate actuale pentru furnizarea de servicii municipale nu sunt favorabile pentru un management eficient al resurselor de investiții și al furnizării de servicii. SAMTID va avea în vedere să motiveze grupurile de orașe să înceapă să lucreze împreună, ținând cont de experiența din statele membre UE și din alte părți în ceea ce privește consolidarea sectorului de apă, să beneficieze de economiile la scară și să asigure cea mai rațională utilizare a resurselor de apă.

Sprijinul de investiții Phare din prezentul program este pentru o fază pilot ce urmează a fi implementată pe perioada 2003/2004, pregătind pentru o extindere ulterioară a gamei de activități. Contractele de investiții din faza pilot vor întruni cerințele Phare uzuale pentru co-finanțarea bugetară publică. Guvernul României intenționează să găsească în plus co-finanțarea fazei pilot de la instituții financiare internaționale. Contractele de investiții sprijinite prin Phare vor face parte din programe de investiții coerente generale dezvoltate de grupuri de municipalități. Este un principiu al abordării SAMTID ca pe parcursul fazei pilot, pentru fiecare dintre grupurile de municipalități participante, finanțarea Phare și cea publică românească să fie egale de un volum aproximativ egal de împrumut finanțat de una din instituțiile financiare internaționale. Procedurile de selecție pentru proiectele de investiții ce beneficiază de sprijin Phare vor face obiectul controlului Comisiei Europene, în special în ceea ce privește necesitatea de a evita suprapunerea cu sfera programului ISPA și pentru a asigura coordonarea efectivă cu procedurile ISPA de selecție a proiectelor.

Orice posibilă suprapunere a investițiilor SAMTID cu ISPA va fi evitată în măsura în care (a) SAMTID se concentrează pe zone urbane aflate sub limitele de mărime pentru ISPA, (b) proiectele individuale vor avea o valoare mai mică decât limita minimă pentru ISPA și (c) proiectele SAMTID vor fi identificate în contextul unor strategii integrate de dezvoltare regională, care sunt eligibile pentru sprijin Phare, mai curând decât prioritățile naționale pentru investiții de mediu care formează baza sprijinului ISPA.

Se intenționează ca în cadrul fazei pilot patru sau cinci grupări de municipalități, fiecare beneficiind atât de finanțare Phare, cât și de finanțare IFI, să fie selectate din diferite zone ale țării. Orașele individuale eligibile pentru sprijin SAPARD sau ISPA de investiții pentru furnizarea apei/apă uzată nu vor beneficia de finanțare Phare. Totuși aceasta nu ar trebui să împiedice alte instrumente ale CE să fie utilizate de același promotor pentru alte scheme în cadrul programului său general de investiții.

Contractarea sprijinului de investiții Phare va depinde de încheierea cu succes a activităților pregătitoare proiectate pentru a asigura robustețea modelului SAMTID. Asistența tehnică furnizată prin facilitatea Phare de pregătire a proiectelor pentru coeziune economică și socială va permite autorităților române să examineze o gamă de abordări ale următoarelor probleme: (a) modelul adecvat de consolidare (asociații bazate pe resurse de apă partajate, receptarea comună a apei, același bazin de râu, același județ), (b) aspectele juridice ale asocierii voluntare între municipalități, în particular în ceea ce privește capacitatea asociațiilor de a contracta o companie operatoare și de a-și asuma datoriile, (c) formarea unor companii operatoare consolidate și (d) forma unui contract de operare între asociațiile municipale și companiile operatoare. Se va menține o consultare strânsă cu instituțiile financiare internaționale pe aceste probleme pentru a se asigura că este definit un cadru solid și durabil, care să permită finanțarea prin împrumut către orașele țintă.

Asistența tehnică va dezvolta o descriere completă a procedurii de selecție pentru faza pilot, pe baza unei proceduri de „licitație publică de propuneri” adresată municipalităților eligibile și va sprijini organizarea licitației publice de propuneri și evaluarea propunerilor. Propunerile vor fi înaintate de grupuri de municipalități, cu o municipalitate identificată acționând ca și „conducere”. Procedurile normale pentru licitații publice de propuneri pentru granturile Phare vor fi modificate prin

introducerea unui proces de pre-selectare realizat de către agențiile pentru dezvoltare regională (ADR) și de oficiile regionale ale organismului național de reglementare.

După faza de pre-selectare, asistența tehnică va sprijini grupurile pre-selectate de orașe să-și pregătească propunerile detaliate, incluzând un studiu detaliat de fezabilitate pentru investițiile în infrastructură, o analiză financiară care să arate viabilitatea investiției, capacitatea serviciului de împrumut pentru elementele finanțate de IFI și o analiză completă cost-beneficiu. Propunerile vor furniza detalii despre relațiile contractuale între municipalități și companiile operatoare, ținând cont de orice îndrumări relevante privind cea mai bună practică în acest domeniu elaborate de către Autoritatea națională de reglementare pentru servicii comunale care a fost înființată de către Ministerul Administrației Publice.

Identificarea, selecția și pregătirea tehnică pentru proiectele de investiții nu vor fi limitate la cele care urmează a fi finanțate din Phare 2002. Investițiile care se așteaptă să fie finanțate din împrumuturi IFI în grupurile selectate de orașe vor fi de asemenea pregătite. În limita posibilă, asistența tehnică poate de asemenea pregăti viitoare investiții SAMTID.

Un comitet de selecție a proiectelor stabilit de către Comitetul de Coordonare SAMTID va face selecția finală a proiectelor ce urmează a fi incluse în faza pilot.

Ministerul Administrației Publice (MAP) este organismul coordonator pentru întregul program SAMTID și acționează ca autoritate de implementare pentru componentele de asistență tehnică finanțate din Phare. MAP va crea și va conduce un Comitet de Coordonare format din reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării și Prognozei, Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței, Ministerului Apelor și Protecției Mediului, Ministerului Integrării Europene, Agențiilor pentru Dezvoltare Regională și Delegației CE în vederea oferirii unei coordonări și a unei politici de ansamblu.

Ministerul Finanțelor Publice va sfătui Comitetul de Coordonare SAMTID asupra cerințelor în ceea ce privește arhitectura instituțională și financiară a programului, conform experienței anterioare relevante din România, pentru a asigura co-finanțarea paralelă Phare și IFI a contractelor în cadrul programelor selectate de investiții generale propuse de grupările de municipalități.

Co-finanțarea paralelă a investițiilor în întregul cadru general SAMTID va permite ca aranjamentele de achiziționare, contractare și management financiar pentru contractele specifice de investiții să corespundă cerințelor specifice ale fiecărei surse de finanțare.

Ministerul Dezvoltării și Prognozei este **agenție de implementare** pentru componentele de investiții finanțate din Phare. Conform structurilor create pentru implementarea programelor de dezvoltare regională în România, agențiile pentru dezvoltare regională din cele opt macro-regiuni ale României vor lua parte la identificarea necesităților privind crearea de asociații de orașe în scopul furnizării de servicii municipale și la pre-selectarea propunerilor de proiecte.

Beneficiarii finali ai proiectelor de investiții vor fi autoritățile locale ca proprietari de active.

Subcomponenta D (5,7 milioane euro) Campania de conștientizare, selectarea, monitorizarea și evaluarea

Învățămintele trase din implementarea precedentelor programe Phare de coeziune economică și socială, confirmate de raportul de evaluare pentru proiectul Phare 1998 („Politică regională și coeziune”) arată clar necesitatea de a asigura un sprijin durabil Agențiilor pentru Dezvoltare Regională, de a pune în practică campanii mai eficiente de informare și promovare, de a îmbunătăți proiectarea criteriilor de selecție și eligibilitate și de a monitoriza îndeaproape implementarea proiectelor, inclusiv controlul financiar și supravegherea și inspecția pe teren pentru proiectele de infrastructură.

Pentru a îndeplini aceste sarcini, vor fi implementate următoarele măsuri:

- O campanie de sensibilizare, sprijin pentru pregătirea aplicațiilor, evaluarea și selectarea proiectelor. (D1) Informațiile vor fi diseminate printr-o diversitate de canale în scopul de a ajunge la cât mai mulți potențiali beneficiari. Sprijinul în cadrul acestei activități va include acoperirea costurilor

pentru publicitate prin presă, seminarii și conferințe, pentru editarea, publicarea și diseminarea materialelor de informare, broșurilor și ghidurilor. Un birou de sprijin va fi înființat în fiecare ADR și asistența externă va sprijini personalul relevant al ADR-urilor în furnizarea informațiilor și sfătuirea solicitanților potențiali. La sfârșitul programului publicitatea va fi organizată pentru a pune la dispoziția publicului din regiuni informații despre rezultatele programului și proiectele implementate.

În ceea ce privește evaluarea și selectarea proiectelor, experți independenți externi vor asista și instrui personalul ADR-urilor. Experții independenți vor fi responsabili cu evaluarea aplicațiilor, participarea la procedura de selecție ca membri cu drept de vot în comitetele regionale de selecție și cu evaluarea întregului proces de selecție.

- Asistență tehnică pentru sprijinirea implementării proiectelor de investiții (D2). În scopul sprijinirii Agențiilor pentru Dezvoltare Regională în realizarea sarcinilor lor ca autorități de implementare, un contract de servicii va fi încheiat între MDP și fiecare ADR. Acest contract va descrie sarcinile specifice și responsabilitățile ADR-urilor și va identifica mijloacele corespunzătoare (financiare, de personal, echipament). Vor fi stabiliți indicatori de realizare conveniți de comun acord, ca și obligații precise de raportare.

Ca o derogare de la aranjamentele generale de co-finanțare, aceste contracte vor fi finanțate în întregime din fondurile bugetare publice românești. Contractarea sprijinului Phare de investiții pentru coeziune economică și socială va fi condiționată de semnarea acestor contracte și de notificarea lor Comisiei Europene.

În baza acestor contracte, MDP va furniza fonduri ADR-urilor în valoarea totală indicată în fișa de proiect ca și co-finanțare pentru componenta D2. Activitățile finanțate în cadrul contractelor de servicii sunt (a) pregătirea strategiilor, planurilor și proiectelor regionale, (b) evaluarea ex-ante a proiectelor, inclusiv vizite pe teren și raportarea către MDP, (c) monitorizarea și controlul incluzând evaluarea impactului și vizita de teren, (d) evaluarea pe parcurs a proiectelor.

MDP va avea sarcina de (a) definire a cadrului în care strategiile regionale și planurile regionale trebuie să fie pregătite, în concordanță cu planul național de dezvoltare, (b) pregătire și definire ale modelelor și ghidurilor pentru evaluarea ex-ante, monitorizarea și evaluarea ex-post a proiectelor, ca și (c) asigurarea transparenței, clarității și înțelegerii comune a criteriilor de eligibilitate și selecție.

- Supravegherea pe șantier a proiectelor de infrastructură (D3)

(D31) Autoritățile române responsabile pentru implementarea proiectelor de infrastructură regională și a activităților de „lucrări” contractate în componenta TVET vor trebui să asigure supravegherea tehnică de șantier a lucrării contractorilor. Experți independenți agreeți de Delegația CE vor supraveghea de asemenea implementarea acestor proiecte la nivel regional și național.

(D32) SAMTID: Sprijinul în cadrul acestei componente va acoperi asistența pentru Agențiile pentru Dezvoltare Regională și pentru beneficiarii proiectelor la nivel local pentru supravegherea de șantier, ca și monitorizarea și evaluarea activităților programului SAMTID.

Cadrul instituțional

Responsabilitățile diferitelor instituții române în cadrul programului sunt rezumate într-un tabel anexat.

În ceea ce privește partea de investiții a programului, diferitele responsabilități și sarcini sunt definite după cum urmează:

(1) Principalele sarcini ale **agenției de implementare** vor include:

- Responsabilitatea generală pentru implementarea tehnică și financiară a programului, asigurându-se că obiectivele sunt îndeplinite și că procedurile de selecție sunt eficiente, clare și transparente.
- Responsabilitatea generală pentru monitorizarea și evaluarea programului și a subcomponentelor.

- Coordonarea și prezidarea **Comitetului Național de Coordonare (vezi 4)** și raportarea către Consiliul Național pentru Dezvoltare Regională și Delegația CE a stadiului implementării programului.
- Elaborarea procedurilor de selecție și implementare în conformitate cu ghidurile stabilite de către Uniunea Europeană.
- Contractarea granturilor cu solicitanții selectați, împreună cu ADR-urile respective, acționând ca agenție de plată și asigurând legătura cu Fondul Național, ADR-urile și contractorii/beneficiarii de grant.
- Furnizarea sprijinului adecvat pentru autoritățile de implementare pentru a asigura faptul că acestea își îndeplinesc sarcinile cum se cuvine (modele și ghiduri pentru evaluarea ex-ante, monitorizarea și evaluarea ex-post, înțelegerea comună a criteriilor de selecție și a criteriilor de eligibilitate etc)

(2) Selectarea proiectelor și aprobarea proiectelor:

a) În ceea ce privește subcomponenta A (TVET) și B (HR - resurse umane), mecanismul de selecție a proiectelor va implica consorțiile regionale prezidate de ADR-uri și reunind comitete județene pentru dezvoltarea parteneriatului social, inspectorate școlare județene și alte organisme relevante. Acestea vor acționa ca structură consultativă.

Sarcinile principale ale consorțiilor regionale vor fi să identifice prioritățile dezvoltării resurselor umane, să identifice echipamentul didactic specializat pentru a permite instruirea relevantă pentru dezvoltarea regională și să numească reprezentanți ca membri ai comitetelor regionale de selecție pentru TVET și HRD (dezvoltarea resurselor umane).

Comitetele regionale de selecție vor fi înființate la nivel regional cu scopul de a evalua aplicațiile de grant și propunerile de proiecte. Comitetele regionale de selecție vor cuprinde membri ai ADR-urilor, reprezentanți numiți de către consorțiile regionale și experți independenți agreeți de Delegația CE, ca membri cu drept de vot. Serviciile descentralizate ale ministerelor relevante, acolo unde există, pot participa la întâlniri ca observatori. Oricare alte entități relevante, interesate, care vor fi identificate la nivel regional pot fi invitate dacă se consideră necesar. Pentru a asigura coerența cu orientarea și politicile naționale, Ministerul Dezvoltării și Prognozei va fi membru al Comitetului regional de coordonare ca observator. Reprezentanți ai Ministerului Integrării Europene, reprezentanți ai ministerelor de sector relevante și reprezentanți ai Delegației CE pot participa ca observatori.

b) În ceea ce privește infrastructurile regionale (subcomponenta C1), asistența tehnică va evalua proiectele propuse de către Agențiile pentru Dezvoltare Regională și anexate la fișa de proiect și va stabili lista proiectelor celor mai mature și viabile. Lista finală a proiectelor selectate de infrastructură regională, avizată de către Consiliile pentru Dezvoltare Regională, va fi aprobată de către Consiliul Național pentru Dezvoltare Regională și avizată de către Delegația CE. Proiectele de servicii municipale identificate de către asistența tehnică în cadrul SAMTID (subcomponenta C2) vor fi avizate de către Consiliile pentru Dezvoltare Regională și transmise Comitetului Național de Coordonare SAMTID pentru aprobarea finală.

c) Consiliile pentru Dezvoltare Regională vor avea următoarele responsabilități și sarcini:

- Să aprobe obiectivele specifice și prioritățile în zonele țintă,
- Să aprobe proiectele de dezvoltare a resurselor umane, școlile TVET și centrele de resurse selectate la nivel regional ca și proiectele de infrastructură ce urmează a fi finanțate din programul de coeziune economică și socială.

Consiliile pentru Dezvoltare Regională pot invita la întâlnirile lor partenerii relevanți, inclusiv reprezentanți ai consorțiilor regionale, serviciilor descentralizate ale ministerelor de linie și altor organisme relevante cu scopul de a asigura un parteneriat mai larg și un angajament la nivel regional. În scopul întăririi rolului Consiliilor pentru Dezvoltare Regională, comitetele regionale de coordonare vor fi înființate sub responsabilitatea consiliilor. Aceste comitete de coordonare vor fi responsabile pentru asigurarea faptului că diferitele subcomponente sunt implementate în regiune într-un mod consecvent, în conformitate cu prioritățile planurilor de dezvoltare regională. În aceste comitete

parteneriatul regional va fi reprezentat de către Agențiile de Dezvoltare Regionale, reprezentanți ai serviciilor descentralizate ale ministerelor, reprezentanți ai autorităților locale, parteneri sociali și alte organisme relevante identificate la nivel regional.

(3) Agențiile pentru Dezvoltare Regională vor fi **autorități de implementare**, cu următoarele trei excepții:

- Autoritatea Națională a Drumurilor este autoritate de implementare pentru drumurile naționale finanțate în cadrul subcomponentei de infrastructură regională (C1),
- Ministerul Educației și Cercetării este autoritate de implementare pentru contractele de servicii pentru furnizarea de echipamente din componenta TVET și
- Ministerul Administrației Publice acționează ca autoritate de implementare pentru infrastructurile municipale de apă (C2 SAMTID).

Principalele sarcini ale agențiilor pentru dezvoltare regională vor include:

- Responsabilitatea generală pentru monitorizarea și implementarea proiectelor,
- Pregătirea contractelor de grant și încheierea acestora cu solicitanții selectați,
- Monitorizarea și evaluarea implementării proiectelor și asigurarea legăturilor cu MDP,
- Raportarea către Consiliile pentru Dezvoltare Regională și către Ministerul Dezvoltării și Prognozei.

(4) **Comitetul Național de Coordonare** este prezidat de către Ministerul Dezvoltării și Prognozei și compus din Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Integrării Europene, toate ministerele sau agențiile implicate în implementarea celor trei subcomponente și Delegația CE.

El va asigura ca acțiunile implementate în cadrul celor trei subcomponente ale programului să fie în conformitate cu Planul Național de Dezvoltare și cu alte strategii relevante. Comitetul Național de Coordonare va juca un rol activ, oferind consiliere pentru selectarea și implementarea proiectelor și va juca un rol în fiecare fază a procesului. Membrii Comitetului de Coordonare vor participa la monitorizare și la evaluarea ex-post a programului. Un regulament intern de funcționare va fi pregătit pentru a formaliza regulile și procedurile sale de lucru.

Tabelul de pe paginile următoare recapitulează responsabilitățile instituționale pentru implementarea programului de coeziune economică și socială din 2002 pentru România.

Componenta programului	Agencia de Implementare, autoritatea de contractare și agenția de plată (1)	Autoritatea de aprobare a proiectelor selectate (Mecanism de selecție a proiectelor) (2)	Autoritatea de Implementare (3)	Ministere de linie competente din punct de vedere tehnic (4)
Programe de coeziune economică și socială (Investiții)	Ministerul Dezvoltării și Prognozei (MDP)			Comitet de coordonare Phare CES (Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă, Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței, Administrația Națională a Drumurilor, Ministerul Apelor și Protecției Mediului, Ministerul Administrației Publice, Centrul Național pentru Pregătire Tehnică și Profesională, Ministerul Integrării Europene, alte administrații relevante, Delegația CE și alte instituții relevante identificate la nivel național pentru fiecare măsură)
Modernizarea școlilor profesionale (A) (lucrări și servicii)		Consiliul pentru Dezvoltare Regională (CDR) (Consortiile regionale conduse de ADR-uri vor identifica nevoile, vor evalua aplicațiile și vor nominaliza membri în comitetul regional de selecție)	MDP (lucrări) Ministerul Educației și Cercetării (achiziții)	Ministerul Educației și Cercetării
Resurse Umane (B)		Consiliul pentru Dezvoltare Regională (CDR) (Consortiile regionale conduse de ADR-uri vor identifica nevoile, vor evalua aplicațiile și vor nominaliza membri în comitetul regional de selecție)	ADR-uri	Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă
Infrastructuri regionale (C1)		Consiliul Național pentru Dezvoltare Regională (CNDR) (Maturitatea și impactul proiectelor evaluate la nivel regional Lista proiectelor aprobată de CDR-uri Aprobarea finală de către CNDR, având la bază aprobarea CDR)	ADR Administrația Națională a Drumurilor pentru drumurile naționale	Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței, Administrația Națională a Drumurilor, Ministerul Turismului, Ministerul Apelor și Protecției Mediului (MDP, ADR-uri, Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței, Ministerul Apelor și Protecției Mediului, Ministerul Turismului)
SAMTID (C2)		Comitet de Coordonare SAMTID	Ministerul Administrației Publice	Ministerul Administrației Publice, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței, Ministerul Apelor și Protecției Mediului
Asistență Tehnică (D)			MDP și ADR-uri	
Dezvoltare instituțională Asistență Tehnică Înfrățire instituțională	MDP Ministerul Finanțelor Publice		Ministerele interesate și Agențiile de Dezvoltare Regională Ministerele interesate (beneficiari)	

SUB-PROGRAM 6. 2002/000-586.06 (Total: 20,149 milioane euro)**PROGRAME COMUNITARE****2002/000-586.06.01 Participarea la Programele Comunitare (17,149 milioane euro)**

Pe baza deciziilor Consiliului de Asociere și a Acordurilor, țările candidate pot participa la unele programe și agenții ale Comunității europene.

În cadrul programului Phare național 2001 pentru România se asigură o alocare pentru a co-finanța contribuția financiară care trebuie să fie plătită de România pentru a participa la aceste programe și agenții în următorul an calendaristic (2003).

Alocarea totală pentru programele comunității respectă principiul general că un maxim de 10% din programul național Phare poate fi utilizat pentru o asemenea co-finanțare. Participarea la programul de cercetare-dezvoltare nu se ia în calcul la stabilirea limitei de 10%.

Alocațiile individuale estimate pentru programe specifice sunt detaliate într-o fișă separată de informare.

Coordonarea participării României la programele comunitare și agențiile europene este responsabilitatea Ministerului Integrării Europene.

2002/000-586.06.02 Sprijin Phare pentru participanții la schemele de mobilitate Erasmus și Comenius din Programul Comunitar Socrates II (3,00 milioane euro)

Schema finanțată în cadrul acestui proiect va înlesni accesul studenților și profesorilor pre-universitari români la resurse educaționale și de instruire în Europa prin asigurarea finanțării suplimentare pentru toți studenții și profesorii români care participă în schemele de mobilitate (Acțiunile 2.2 ERASMUS și COMENIUS) ale programului comunitar Socrates II. Phare 2002 reprezintă o continuare a mecanismului și activităților stabilite în Phare 2001 pentru studenții din învățământul superior și o extindere a schemei de sprijin de care beneficiază profesorii pre-universitari, în vederea creșterii posibilităților de participare la cursurile europene de instruire a profesorilor.

Proiectul va sprijini:

- a) Mobilitatea studenților din învățământul superior în cadrul programului Socrates, concentrându-se pe sprijinirea mobilității pentru Acțiunea 2 Erasmus;
- b) Mobilitatea profesorilor pre-universitari în cadrul Acțiunii 2.2 Comenius, pentru cursurile de instruire a profesorilor.

Dat fiind nivelul ridicat al cererii de a participa la Socrates II, proiectul va asigura accesul egal al tuturor participanților, indiferent de posibilitățile lor financiare.

Schema va fi gestionată de Agenția Națională Română Socrates (ANS), care acționează ca agenție de implementare în baza acordului de finanțare ce va fi semnat cu Fondul Național din cadrul Ministerului Finanțelor Publice. Acest acord stabilește condițiile pentru transferul către Agenția Națională Socrates al fondurilor în întregime, criteriile pentru acordarea sprijinului participanților, prioritățile, nivelul de finanțare și stabilește procedurile pentru luarea deciziilor și raportare.

ANS este responsabilă pentru publicarea detaliilor proiectului și verificarea transparenței informării la nivel de universitate. Schema va fi implementată în conformitate cu regulile stabilite de ANS și aprobate de Delegația Comisiei Europene.

În ceea ce privește ERASMUS, ANS va semna acordurile de grant cu universitățile participante în schemă. Granturile pentru beneficiarii finali vor fi alocate pe baza unui contract individual între universitate și fiecare student.

Pentru COMENIUS, vor fi acordate granturi profesorilor în baza acordurilor de grant încheiate direct între ANS și beneficiari.

2. BUGET

ME (milioane euro)

SUB-PROGRAM	Investiții (indicativ) în milioane euro	Construcție instituțională (indicativ) în milioane euro	TOTAL PHARE în milioane euro	Co-finanțare (Bugetul național) * în milioane euro
2002/000-586.01 Criterii politice Continuarea asistenței pentru programul “Copiii mai întâi”, Sprijin pentru Strategia națională de îmbunătățire a situației romilor	14,80	4,20	19,00	4,90
2002/000-586.02 Criterii economice Implementarea restructurării băncii de economii CEC		2,5	2,5	
2002/000-586.03 Întărirea capacității administrative Întărirea capacității administrative de administrare a programelor finanțate de la UE, Descentralizarea și dezvoltarea administrației publice locale din România, Continuarea procesului de dezvoltare instituțională a Curții de Conturi, Sprijin pentru Planul Strategic al Ministerului Finanțelor Publice, Întărirea și extinderea sistemului de implementare a programului SAPARD	4,925	28,625	33,55	1,712
2002/000-586.04 Îndeplinirea obligațiilor acquis-ului Întărirea procesului de supraveghere a asigurărilor, Continuarea sprijinului pentru implementarea acquis-ului în domeniul concurenței și a ajutorului de stat, Conectarea la sistemele DG TAXUD, Supravegherea pieței și protecția consumatorului, Implementarea priorităților acquis-ului social și în domeniul ocupării forței de muncă, Supravegherea și diagnosticarea bolilor la animale și nutriția animală, Evacuarea pesticidelor, Asistență pentru sectorul energetic, Aspecte financiare și de siguranță ale legislației UE privind transportul pe căi fluviale și rutier, Instruire profesională pentru sectoarele rutier, de căi fluviale interne și aerian, Managementul informației, controlul și prevenirea HIV/SIDA și bolilor netransmisibile, Transpunerea acquis-ului de mediu (preparate chimice, poluare industrială și management de risc, aer și apă), Construcție instituțională pentru Ministerul Sănătății și Familiei pentru adoptarea acquis- ului în domeniul apei, Întărirea suplimentară a controlului la frontiere și îmbunătățirea managementului migrației, Modernizarea și reforma agențiilor de aplicare a legilor și întărirea structurilor anti-corupție, Asistență pentru întărirea independenței și funcționării sistemului judiciar, Îmbunătățirea și aplicarea deciziilor și legislației privind falimentul, Întărirea capacității ONPCSB.	41,147	42,590	83,737	17,173
2002/000-586.05 Coeziune Economică și Socială Construcție instituțională pentru Coeziune Economică și Socială, Investiții în Coeziune Economică și Socială	86,564	20,00	106,564	28,855
2002/000-586.06 Programe Comunitare Participarea la Programe Comunitare și agenții europene, sprijin pentru participanții la programul Socrates II		20,149	20,149	17,783
TOTAL	147,436	118,064	265,500	70,423

* Toate co-finanțările din bugetul public național aferente investițiilor (ex: scheme financiare, achiziții de echipamente și contracte de lucrări) sunt furnizate pe baza co-finanțării comune („joint co-financing”) a contractelor din fonduri Phare și din fonduri de la bugetul public național, respectând regulile și procedurile Phare, cu excepția cazurilor în care vor fi prevăzute în Memorandumul de Finanțare alte aranjamente specifice cu privire la anumite proiecte.

Asistența tehnică pentru proiectare și supraveghere poate fi finanțată exclusiv de Phare.

3. ARANJAMENTE DE IMPLEMENTARE

a.) Managementul financiar și de proiect de către țara candidată

Programul va fi administrat în conformitate cu procedurile Sistemului de Implementare Descentralizată Phare (SID)¹.

Coordonatorul național al asistenței (CNA) va avea responsabilitatea de ansamblu în ceea ce privește programarea, monitorizarea și implementarea programelor Phare.

Responsabilul național cu autorizarea finanțării (RNAF) și Responsabilii cu autorizarea programului (RAP) vor asigura implementarea programelor în conformitate cu procedurile stipulate în *Manualul SID* și alte instrucțiuni ale Comisiei și pregătirea tuturor contractelor în conformitate cu *Ghidul practic pentru PHARE, ISPA și SAPARD*.²

Coordonatorul național al asistenței și responsabilul național cu autorizarea plăților vor fi împreună responsabili pentru coordonarea între Phare (inclusiv programele Phare de cooperare transfrontalieră - CBC), ISPA și SAPARD.

Fondul Național (FN) din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, condus de responsabilul național cu autorizarea finanțării (RNAF), va superviza managementul financiar al programului și va fi responsabil pentru raportarea către Comisia Europeană. Responsabilul național cu autorizarea finanțării va avea responsabilitatea totală pentru managementul financiar al fondurilor Phare. El trebuie să asigure respectarea regulilor, reglementărilor și procedurilor Phare referitoare la achiziții, raportare și management financiar și a regulilor Comunității privind ajutorul de stat, precum și funcționarea unui sistem corespunzător de raportare și informare privind proiectele. Aceasta include responsabilitatea pentru raportarea cazurilor existente sau suspecte de fraudă și neregularități. Responsabilul național cu autorizarea finanțării va avea răspunderea completă totală pentru fondurile Phare ale unui program până la încheierea programului.

b.) Mărimea proiectelor

Toate proiectele vor fi mai mari de 2 milioane euro, cu excepția următoarelor:

2002/000-586.04.10 Instruire profesională în domeniul rutier, transportului navigabil intern și aerian (1,2 milioane euro): întărirea instituțiilor de instruire implicate în aplicarea acquis-ului în domeniul transportului. Proiectul este util din punctul de vedere al impactului asupra capacității instituționale, dar nu necesită o alocare financiară mai mare.

2002/000-586.04.16 Asistență pentru consolidarea independenței și funcționării sistemului judiciar (1,80 milioane euro): proiect de înfrățire instituțională (twinning)

2002/000-586.04.17 Îmbunătățirea și aplicarea deciziilor și legislației în domeniul falimentului (1,55 milioane euro): proiect de înfrățire instituțională (twinning).

c.) Termene de contractare și efectuare a plăților

Contractele trebuie să fie încheiate până la 30 noiembrie 2004. Plățile trebuie efectuate până la 30 noiembrie 2005, cu excepția proiectelor de investiții în infrastructură din cadrul programului de

¹ Luând în considerare regulile stabilite în anexa la Reglementarea Consiliului nr. 1266/1999

² Ghidul a înlocuit secțiunea F ("Achiziții") a Manualului SID

coeziune economică și socială, pentru care este permisă o perioadă suplimentară de un an. Astfel, data de expirare pentru efectuarea plăților pentru următoarele proiecte de investiții este stabilită la 30 noiembrie 2006:

2002/000-586.05.02. sub-componenta A: Educație și Instruire tehnică și profesională (TVET)

2002/000-586.05.02. sub-componenta C: Infrastructură regională și locală

d.) Recuperarea fondurilor

Orice neregularitate sau fraudă dovedită descoperită în orice moment pe parcursul implementării programului va conduce la recuperarea fondurilor de către Comisie.

Dacă implementarea unei măsuri apare că nu justifică o parte sau toată suma alocată, Comisia va organiza o examinare corespunzătoare a cazului, solicitând în special țării beneficiare să transmită comentariile sale într-o anumită perioadă de timp și să ia măsuri pentru corectarea oricărei neregularități.

După examinarea la care se face referire în paragraful anterior, Comisia poate reduce, suspenda sau anula fondurile alocate măsurilor respective dacă examinarea dezvăluie neregularități, o combinație necorespunzătoare a fondurilor sau nerespectarea uneia dintre condițiile stipulate în Memorandumul de Finanțare și, în special, orice schimbare semnificativă care afectează natura condițiilor implementării măsurii pentru care nu s-a solicitat aprobarea Comisiei.

În cazul în care Comisia consideră că o neregularitate nu a fost corectată, sau că o parte a acțiunii sau întreaga acțiune nu justifică o parte sau întreaga sumă alocată acesteia, Comisia va organiza o examinare corespunzătoare a cazului și va solicita țării beneficiare să transmită comentariile sale într-o anumită perioadă de timp. După examinare, dacă țara beneficiară nu a întreprins nici o măsură corectivă, Comisia poate:

- (a) reduce sau anula orice avans;
- (b) anula toată sau parte din asistența acordată pentru măsură.

Comisia este cea care va determina mărimea unei corecții, ținând cont de natura neregularității și de dimensiunea oricăror deficiențe în sistemele de management și control.

Fondurile neutilizate până la data expirării programului vor fi recuperate de către Comisie. RNA va transmite la finalul perioadei de efectuare a plăților Memorandumul de Finanțare, o declarație în scris finală, însoțită de documente justificative, arătând suma totală contractată și plătită. Trebuie de asemenea să fie inclusă o reconciliere bancară finală care să arate soldurile existente în FN/AI/OPCP.

Deși după expirarea Memorandumului de Finanțare se recuperează fondurile neutilizate sau neeligibile, poate fi emis un ordin complementar de recuperare după efectuarea unei auditări finale a credibilității și consistenței contractelor și plăților făcute, precum și a respectării prevederilor Memorandumului de Finanțare, ținând cont de caracterul independent al auditului final.

Responsabilul național cu autorizarea plăților (RNA) va asigura rambursarea oricăror fonduri neutilizate sau a oricăror sume plătite eronat în 60 zile calendaristice de la data notificării. În cazul în care RNA nu restituie sumele datorate Comunității, țara beneficiară va trebui să restituie Comisiei sumele respective. Dobânzile calculate pentru plățile întârziate vor fi cumulate cu sumele nerestituite, respectând prevederile specificate în regulamentul financiar care reglementează bugetul Comunității.

e.) Fluxurile financiare

Comisia va transfera fonduri către Fondul Național în conformitate cu Memorandumul de Înțelegere semnat între Comisie și România în decembrie 1998. Fondurile vor fi transferate după solicitarea de către responsabilul național cu autorizarea finanțării (RNAF) într-un cont bancar separat, denominat în euro, ce va fi deschis și gestionat de FN într-o bancă stabilită în prealabil de comun acord cu Comisia.

- a) Transferul fondurilor către Fondul Național

O plată de **până la 20%** din fondurile gestionate local* va fi transferată către FN după semnarea memorandumului de finanțare și a acordurilor de finanțare (AF) între FN și agențiile de implementare (AI)/Oficiul de Plăți și Contractare Phare (OPCP). Prevederile articolelor 2 și 13 din memorandumul de înțelegere privind FN trebuie de asemenea să fie respectate. Mai mult, RNAF trebuie să înainteze Comisei desemnarea responsabililor cu autorizarea programelor (RAP) și o descriere a sistemului pus în funcțiune, arătând fluxul de informații între FN și AI/OPCP și modul în care se va îndeplini funcția de plată.

Se vor face două recompleteări de fonduri, egale cu **până la 30%** din fondurile gestionate local* și plata finală de până la 20% sau soldul bugetului, depinzând care din ele este mai mic. Prima re completare de fonduri va fi activată când 5% din buget* a fost cheltuit de către AI și OPCP. A doua re completare poate fi cerută când 35% din bugetul* total în vigoare a fost cheltuit. A treia re completare va fi plătită când 70% din bugetul* total în vigoare a fost cheltuit. În mod excepțional RNA poate cere un avans de plată mai mare decât procente menționate mai sus, conform cu procedurile stabilite în sus-menționatul memorandum de înțelegere. În afară de autorizarea prealabilă expresă din partea Comisiei, nici o cerere de re completare nu poate fi făcută dacă punctele de deblocare menționate mai sus nu au fost respectate.

b) Transferul fondurilor către Agențiile de Implementare

Fondul Național va transfera fondurile către agențiile de implementare, inclusiv către Oficiul de Plăți și Contractare Phare (OPCP), în conformitate cu acordurile de finanțare (AF) semnate între FN și agențiile de implementare/ OPCP când este cazul. Se vor deschide conturi bancare pentru subprograme în numele Agențiilor de Implementare / OPCP, responsabile cu administrarea financiară a subprogramului, în conformitate cu Art. 13 al Memorandumului de Înțelegere privind înființarea Fondului Național.

Fiecare AF individual va fi contrasemnat în avans de Comisia Europeană. În cazurile în care FN este el însuși agent plătitor pentru OPCP/AI nu va exista nici un transfer de fonduri de la FN la OPCP/AI. OPCP și fiecare din agențiile de implementare trebuie să fie conduse de un responsabil cu autorizarea programului (RAP) numit de RNAF după consultare cu CNA. RAP va avea responsabilitatea pentru toate operațiunile desfășurate de OPCP/AI respectivă.

Pentru acele contracte cu fonduri reținute pentru o perioadă de garanție care se extinde dincolo de sfârșitul perioadei de efectuare a plăților pentru program, totalul general al fondurilor legate de acele contracte, așa cum este calculat de RAF și stabilit de Comisie, se va plăti agenției de implementare înainte de închiderea oficială a programului. Agenția de implementare își asumă întreaga responsabilitate pentru depozitarea fondurilor până când plata finală este scadentă și pentru asigurarea că fondurile în cauză vor fi utilizate numai pentru a face plăți legate de clauzele de retenție.

Agenția de implementare își asumă pe mai departe întreaga responsabilitate față de contractori pentru îndeplinirea obligațiilor legate de clauzele de retenție. Dobânda acumulată pentru fondurile depozitate va fi plătită Comisiei după plata finală către contractori. Fondurile neplătite contractorilor după ce s-au stabilit plățile finale vor trebui rambursate Comisiei. O situație de ansamblu a utilizării fondurilor depozitate în conturile de garanție – și mai ales a plăților făcute din acestea – și a dobânzilor acumulate va fi înaintată anual Comisiei de RNA.

c) Transferul fondurilor către Fondul Național pentru participarea la programe comunitare și agenții

Un singur avans va fi dat Fondului Național pentru a acoperi suma totală a părții Phare din contribuția financiară pentru participarea la programele și agențiile comunitare. Acest avans va fi făcut după semnarea Memorandumului de finanțare și la cererea Fondului Național.

Acest avans este separat de avansurile făcute pentru restul programului. Totuși, trebuie menționat că contribuția Phare pentru fiecare program se va transfera numai după intrarea în vigoare a Deciziei Consiliului de Asociere sau a Memorandumului de Înțelegere privind stabilirea termenilor și condițiilor pentru participarea la acel program. Dacă există o întârziere în intrarea în vigoare a

* Excluzând suma prevăzută pentru participarea la Programele comunitare

Memorandumurilor de Înțelegere, plata către Fondul Național poate fi împărțită în două sau mai multe tranșe, astfel încât 100% din fondurile necesare pentru programele în vigoare să poată fi transferate imediat.

Fondul Național va avea responsabilitatea transferării fondurilor înapoi la Comisie, ca urmare a cererii de fonduri de către Direcția Generală a Comisiei, responsabilă pentru programele respective, și în cadrul termenelor finale stabilite.

d) Dobânda

În principiu, toate conturile bancare³ vor fi purtătoare de dobândă. Dobânda se va raporta Comisiei Europene. Dacă Comisia decide astfel, pe baza unei propuneri a RNA, dobânda poate fi reinvestită în program.

f.) Agențiile de implementare vor fi responsabile pe subprograme după cum urmează:

Agencia de implementare pentru întregul program, cu excepția subprogramului 5 2002/000-586.05 „Coeziune Economică și Socială” și a subprogramului 6 2002/000-586.06 „Participarea la programe comunitare și agenții și sprijin pentru participanții la programul Socrates II”, va fi OPCP din cadrul Ministerului Finanțelor Publice.

Agencia de implementare pentru Coeziune Economică și Socială va fi Ministerul Dezvoltării și Prognozei. Totuși, în cadrul componentei de construcție instituțională a sub-programului 5 „2002/000-586.05.01 Construcție instituțională pentru Coeziune Economică și Socială”, OPCP se va ocupa de convențiile de înfrățire instituțională (twinning), și nu Ministerul Dezvoltării și Prognozei, având în vedere experiența OPCP în ceea ce privește aspectele specifice ale procedurilor de înfrățire instituțională. În cadrul subprogramului 6, pentru proiectul 2002/000-586.06.01 “Participare la programe comunitare și agenții” fondurile Phare vor fi administrate de către Fondul Național. Pentru 2002/000-586.06.02 „Sprijin pentru participanții la programul Socrates II” Agenția Națională Română Socrates va acționa ca agenție de implementare.

g.) Evaluarea impactului asupra mediului și conservarea naturii

Procedurile pentru evaluarea impactului asupra mediului, așa cum sunt stabilite prin directiva EIM⁴, sunt aplicabile în totalitate pentru toate proiectele de investiții în cadrul programului Phare. Dacă directiva EIM nu a fost încă transpusă în totalitate, procedurile trebuie să fie similare cu acelea stabilite prin directiva menționată mai sus. Dacă un proiect se încadrează în anexa I sau anexa II a directivei EIM, trebuie să se facă dovada executării procedurii EIM⁵.

Dacă un proiect ar putea afecta locuri importante pentru conservarea naturii, trebuie să se facă dovada⁶ executării unei evaluări corespunzătoare, în conformitate cu Art. 6 al Directivei privind habitaturile⁷.

Toate proiectele de investiții vor fi realizate în conformitate cu legislația comunitară pentru protecția mediului. Fișele de proiect vor conține clauze specifice referitoare la conformitatea cu legislația relevantă din UE în domeniul protecției mediului, potrivit tipului de activitate desfășurat în cadrul fiecărui proiect de investiții.

h.) Reguli speciale pentru anumite componente ale programului

Înfrățire instituțională (twinning)

Sumele alocate pentru proiectele de twinning vor acoperi costurile eligibile (așa cum sunt stabilite în Manualul SID) pentru implementarea planului de lucru stabilit de către statul membru și statul

³ în special, dar nu exclusiv, conturi utilizate de FN, OPCP și IA

⁴ DIR 85/337/EEC; OJ L 175/40; 5.7.1985; modificată prin DIR 97/11/EEC; OJ L 73/5; 14.3.1997

⁵ în Anexa EIA la fișa de proiect pentru investițiile respective

⁶ în Anexa Conservarea Naturii la fișa de proiect pentru investițiile respective

⁷ DIR 92/43/EEC; OJ 206/7; 22.7.1992

candidat. Cheltuielile eligibile pot include cheltuieli ale statului membru selectat apărute în timpul pregătirii convenției de înfrățire instituțională în perioada dintre semnarea Memorandumului de Finanțare și notificarea finală privind aprobarea din punct de vedere financiar a convenției.

Scheme de grant

Pentru schemele de grant ale căror proceduri și formate nu sunt acoperite de regulile SID curente, aranjamentele precise de implementare vor fi prezentate în fișele de proiect relevante, conform cu următoarele principii:

- Procedurile și formatele utilizate în implementarea schemelor și acordarea granturilor vor urma prevederile *Ghidului practic*. În particular, o atenție specială se va acorda procesului de selecție a proiectelor beneficiare, care trebuie să se realizeze la nivel tehnic prin comitete de selecție formate din experți numiți de autoritățile ce co-finanțează schemele, precum și de administrațiile relevante și grupurile de interese implicate în scheme.
- Responsabilul cu Autorizarea Programului (RAP) competent pentru programul în cadrul căruia se finanțează schema de grant-uri trebuie să-și asume responsabilitățile financiare și contractuale pentru implementarea schemelor. În particular, RAP trebuie să aprobe formal anunțul pentru depunerea de propuneri de proiecte, cererile de finanțare, criteriile de evaluare, precum și procesul de selecție și rezultatele acestuia. RAP trebuie, de asemenea, să semneze contractele de grant încheiate cu beneficiarii și să asigure un proces de monitorizare și control financiar adecvat organizat sub autoritatea și responsabilitatea sa. Sub această rezervă, managementul schemelor poate fi descentralizat de la RAP la instituțiile corespunzătoare la nivel sectorial sau regional.
- Aprobarea ex ante (prealabilă) a Comisiei, prin Delegația din București, va fi necesară pentru anunțul pentru depunerea de propuneri de proiecte, cererile de finanțare, criteriile de evaluare, procedurile de selecție (inclusiv componența comitetelor) și rezultatele (lista proiectelor ce urmează a fi finanțate). Contractele de grant semnate de RAP vor face subiectul unui control ex-ante al Delegației CE.

Implementarea proiectelor selectate prin furnizarea de lucrări, achiziții și servicii sub-contractate de către beneficiarii finali ai granturilor individuale va trebui să respecte regulamentele privind achizițiile din Ghidul practic. Sistemul descentralizat creat pentru proiectele mici CBC (cooperare transfrontalieră) trebuie să fie aplicat pentru toate contractele de acest gen mai mici de 300 000 euro (sau orice prag crescut fixat de serviciile centrale ale Comisiei pentru fondurile pentru proiecte mici în cadrul programelor CBC). Licitările și contractele peste acest prag vor fi prezentate Delegației CE pentru aprobare ex ante. Angajamentele financiare în condițiile procedurii Phare vor fi efective la data semnării contractelor de grant de către RAP competent. Implementarea proiectului și toate plățile Phare trebuie să se facă înainte de data expirării prezentului memorandum de finanțare.

Facilitatea pentru proiecte mici nu va include investiții fizice, altele decât infrastructura mică ce nu generează venituri nete substanțiale.

Pentru Facilitatea pentru proiecte mici CBC, o sumă de până la 7% din contribuția Phare poate fi folosită pentru cheltuieli legate de pregătirea, selectarea, evaluarea și monitorizarea asistenței.

4. MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Implementarea proiectelor din cadrul acestui program va fi monitorizată prin intermediul Comitetului Comun de Monitorizare (CCM). Acesta include responsabilul național cu autorizarea finanțării (RNAF), coordonatorul național al asistenței (CNA) și serviciile Comisiei. CCM se va întruni cel puțin o dată pe an pentru a trece în revistă toate programele finanțate din fonduri Phare în scopul evaluării progresului în îndeplinirea obiectivelor stabilite în memorandumurile de finanțare și în Parteneriatul pentru Aderare. CCM poate recomanda o schimbare de priorități și/sau realocarea de fonduri Phare. Mai mult, o dată pe an CCM va trece în revistă progresul tuturor programelor finanțate din asistența pentru pre-aderare a UE (Phare, ISPA și SAPARD).

Pentru programul Phare, CCM va fi sprijinit de Subcomitete sectoriale de monitorizare (SSM), care vor include CNA, responsabilul cu autorizarea programului (RAP) de la fiecare agenție de implementare (și de la OPCP unde este cazul), precum și serviciile Comisiei. SSM va trece în revistă în detaliu progresul fiecărui program, inclusiv componentele și contractele acestuia, grupate de CCM în sectoare potrivite de monitorizare. Fiecare sector va fi supravegheat de un SSM pe baza rapoartelor periodice de monitorizare elaborate de agențiile de implementare, precum și pe baza evaluărilor intermediare efectuate de evaluatori independenți. SSM va înainta recomandări privind aspecte de management și proiectare, asigurându-se faptul că acestea sunt aduse la îndeplinire. SSM va raporta către CCM, căruia îi va înainta opinii detaliate globale asupra tuturor programelor finanțate din Phare din sectorul respectiv.

5. AUDIT ȘI MĂSURI ANTI-FRAUDĂ

a) de către țările candidate

În fiecare an se va transmite Comisiei un plan de audit și un rezumat al concluziilor auditurilor desfășurate. Rapoartele de audit vor fi puse la dispoziția Comisiei.

Un control financiar adecvat cu privire la implementarea programului va fi desfășurat de autoritatea națională de control financiar competentă.

Țările beneficiare vor asigura investigarea și rezolvarea corespunzătoare a cazurilor suspecte și efective de fraudă și neregulă constatate de controalele naționale sau comunitare.

Neregulă înseamnă orice încălcare a unei prevederi din legislația Comunității, ce rezultă dintr-o acțiune sau o omisiune a unui operator economic, care are sau ar putea să aibă ca efect prejudicierea bugetului general al Comunităților sau a bugetelor gestionate de acestea, fie prin diminuarea sau pierderea veniturilor rezultând din resurse proprii colectate direct în beneficiul Comunităților, ori printr-o cheltuială nejustificată.

Fraudă înseamnă orice act sau omisiune intenționate cu privire la:

- (i) folosirea sau prezentarea de declarații sau documente false, incorecte sau incomplete, care au ca efect deturnarea sau reținerea nelegală de fonduri din bugetul general al Comunităților Europene sau din bugetele gestionate de sau în numele Comunităților Europene,
- (ii) nedeazăluirea de date cu încălcarea unei obligații specifice, având același efect,
- (iii) utilizarea necorespunzătoare de astfel de fonduri în alte scopuri decât cele pentru care au fost inițial acordate.

Autoritățile naționale vor asigura funcționarea unui mecanism de control și raportare echivalent celui prevăzut în Regulamentul Comisiei 1681/94¹⁵.

În mod special, toate cazurile suspectate sau reale de fraudă sau încălcare a legii, precum și toate măsurile cu privire la acestea luate de autoritatea națională trebuie raportate serviciilor Comisiei fără întârziere. În situația în care nu există cazuri suspectate sau efective de fraudă sau încălcări pentru a fi raportate, statul beneficiar va informa Comisia despre acest fapt la sfârșitul fiecărui trimestru.

b) de către Comisie

Toate memorandumurile de finanțare precum și contractele care rezultă din acestea fac obiectul supravegherii și controlului financiar din partea Comisiei (inclusiv a Oficiului European Anti-Fraudă) și al auditurilor din partea Curții de Audit. Acestea includ măsuri precum verificarea ex-ante a licitației și contractării desfășurate de Delegația din statul candidat implicat și verificări la fața locului.

¹⁵ OJ L 178; 12.7.94; p.43-46

Pentru a asigura protecție eficientă intereselor financiare ale Comunității, Comisia poate efectua verificări la fața locului și inspecții în conformitate cu procedurile prevăzute în Reglementarea Consiliului (Euratom, EC) nr. 2185/96¹⁴.

Conturile și operațiunile Fondului Național și, unde este cazul, ale OPCP și ale tuturor agențiilor de implementare pot fi verificate din dispoziția Comisiei de un auditor extern contractat de Comisie fără a aduce atingere responsabilităților Comisiei și ale Curții de Audit a Uniunii Europene, așa cum se menționează în „Condițiile generale referitoare la memorandumul de finanțare”, anexat Acordului Cadru.

6. VIZIBILITATE/PUBLICITATE

Responsabilul cu autorizarea programului va fi răspunzător de luarea măsurilor necesare pentru asigurarea unei publicități adecvate tuturor activităților finanțate din program. Aceasta se va realiza în strânsă colaborare cu Delegația Comisiei. Detalii suplimentare se găsesc în Anexa „Informare/Publicitate”.

7. CONDIȚII SPECIALE

Programul național Phare 2001 pentru România conținea o condiție specială care cerea pregătirea unui plan de acțiune guvernamental care să specifice acțiunile necesare pentru întărirea agențiilor și autorităților de implementare astfel încât să asigure ca toate să aibă o dotare corespunzătoare și personal calificat angajat cu normă întreagă, precum și bugete operative și alte condiții necesare pentru implementarea efectivă a programelor.

Ca o condiție a implementării Programului Phare 2002, Guvernul României va prezenta Comisiei până la 31 martie 2003 un raport detaliat privind progresele în implementarea planului de acțiune de mai sus, care să descrie pentru fiecare agenție și autoritate de implementare măsurile specifice ce au fost luate conform prevederilor planului de acțiune. Împreună cu acest raport, Guvernul va prezenta de asemenea o actualizare a planului, ținând seama de experiența câștigată în implementarea planului pe parcursul celor 12 luni anterioare, împreună cu orice alte măsuri suplimentare de întărire instituțională necesare pentru a asigura o capacitate corespunzătoare pentru implementarea programului Phare 2002.

Contractarea fondurilor Phare pentru investiții în cadrul Coeziunii economice și sociale este condiționată de semnarea contractelor de servicii între MDP și ADR-uri (așa cum este descris mai sus în cadrul proiectului 2002/000-586.05.02) și notificarea lor Comisiei Europene.

În situația în care angajamentele convenite nu sunt îndeplinite din motive aflate sub controlul Guvernului României, Comisia poate să reconsidere programul în scopul, aflat la latitudinea Comisiei, de a-l anula integral sau parțial și/sau de a realoca fondurile neutilizate pentru alte scopuri compatibile cu obiectivele programului Phare.

¹⁴ OJ L 292: 15.11.1996; p.2-5

ANEXA 3 (D)

**INFORMARE ȘI PUBLICITATE PENTRU PROGRAMELE PHARE, ISPA ȘI SAPARD ALE
COMUNITĂȚILOR EUROPENE**

1. Obiectiv și sferă de acțiune

Măsurile de informare și publicitate privind asistența din partea Comunității Europene prin Programul Phare au intenția de a crește gradul de conștientizare a publicului și transparența acțiunilor UE, precum și de a crea o imagine consistentă privind măsurile respective în toate țările beneficiare. Informarea și publicitatea privesc măsurile care primesc o contribuție de la Programul Phare.

2. Principii generale

Fiecare responsabil cu autorizarea programului care răspunde de implementarea memorandumurilor financiare și a altor forme de asistență va răspunde pentru publicitatea la fața locului. Această acțiune se va desfășura în cooperare cu Delegațiile Comisiei Europene, care vor fi informate asupra demersurilor făcute în acest scop.

Autoritățile naționale și regionale competente vor desfășura activitățile necesare pentru a asigura aplicarea efectivă a acestor aranjamente și pentru a colabora cu Delegația Comisiei Europene la fața locului.

Măsurile de informare și publicitate descrise mai jos se bazează pe prevederile reglementărilor și deciziilor ce se aplică fondurilor structurale. Acestea sunt:

- Reglementarea (CEE) 1159/2000 Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L130/30 din 31 mai 2000;
- Decizia Comisiei din 31 mai 1994; Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L152/39 din 18 iunie 1994.

Prevederi specifice privind ISPA sunt incluse în:

- Decizia Comisiei din 22 iunie 2001; Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L182/58

Măsurile de informare și publicitate trebuie să fie conforme cu prevederile reglementărilor și deciziilor mai sus menționate. Un manual de conformitate poate fi pus la dispoziția autorităților naționale, regionale și locale de către Delegația Comisiei Europene din țara respectivă.

3. Informarea și publicitatea privind programele Phare

Informarea și publicitatea vor face subiectul unui set de măsuri coerente, definite de autoritățile naționale, regionale și locale competente, în colaborare cu Delegațiile Comisiei Europene, pentru durata memorandumului de finanțare, și vor privi atât programele, cât și alte forme de asistență.

Costul informării și publicității referitoare la proiecte individuale va fi suportat din bugetul alocat proiectelor respective.

Când programele Phare sunt implementate, se vor aplica măsurile menționate mai jos la lit. (a) și (b):

- (a) Autoritățile competente din țările beneficiare trebuie să publice conținutul programelor și al altor forme de asistență în forma cea mai potrivită. Ele trebuie să asigure că

asemenea documente sunt distribuite în mod corespunzător și trebuie să le pună la dispoziția părților interesate. Ele trebuie să asigure prezentarea consecventă pe tot teritoriul țării beneficiare a materialelor de informare și publicitate produse.

(b) Măsurile de informare și publicitate la fața locului trebuie să cuprindă următoarele:

- (i) În cazul investițiilor de infrastructură cu un cost ce depășește 1 milion euro;
 - panouri ridicate pe locurile respective, care să fie instalate în concordanță cu prevederile reglementărilor și deciziilor menționate în paragraful 2 de mai sus, și specificații tehnice din manual, care să fie furnizate de către Delegația Comisiei Europene în țara respectivă.
 - Plăcuțe permanente pentru lucrările de infrastructură accesibile publicului larg, care să fie instalate conform prevederilor reglementărilor și deciziilor menționate în paragraful 2 de mai sus, și specificații tehnice din manual care să fie furnizate de către Delegația Comisiei Europene din țara respectivă.
- (ii) În cazul investițiilor productive, măsuri pentru dezvoltarea potențialului local și orice alte măsuri beneficiind de finanțare Phare, ISPA sau SAPARD:
 - măsuri care să conștientizeze beneficiarii potențiali și publicul larg cu privire la asistența Phare, ISPA sau SAPARD, în concordanță cu reglementările citate la paragraful 3(b)(i) de mai sus;
 - măsuri adresate solicitanților de ajutoare de stat, parțial finanțate de Phare, ISPA sau SAPARD sub forma unei indicații în formularele care trebuie să fie completate de asemenea solicitanți, că o parte a ajutorului vine din partea UE și în mod special de la programele Phare, ISPA sau SAPARD, în concordanță cu reglementările de mai sus.

4. Vizibilitatea asistenței UE în cercurile de afaceri și printre potențialii beneficiari și pentru publicul larg

4.1. Cercurile de afaceri

Cercurile de afaceri trebuie implicate cât mai mult posibil în asistența care le privește în modul cel mai direct.

Autoritățile responsabile cu implementarea asistenței vor asigura existența canalelor potrivite pentru diseminarea informațiilor către potențialii beneficiari, în special către întreprinderile mici și mijlocii. Acestea trebuie să cuprindă și o indicație privind procedurile administrative care trebuie urmate.

4.2. Alți beneficiari potențiali

Autoritățile responsabile cu implementarea asistenței vor asigura existența canalelor potrivite pentru diseminarea informațiilor către toate persoanele care beneficiază sau care ar putea beneficia de măsuri privind instruirea, ocuparea forței de muncă sau dezvoltarea resurselor umane. În acest sens, se va asigura cooperarea dintre organismele de învățământ profesional implicate în ocuparea forței de muncă, firme și grupuri de firme, centrele de instruire și organizațiile neguvernamentale.

Formulare

Formularele emise de autoritățile naționale, regionale sau locale privind anunțarea, solicitarea și acordarea de fonduri nerambursabile de asistență destinate beneficiarilor finali sau oricărei alte entități eligibile pentru asemenea asistență vor trebui să indice faptul că UE și în mod special Programele Phare, ISPA sau SAPARD furnizează sprijinul financiar. Notificarea de asistență transmisă beneficiarilor va menționa volumul sau procentul

asistență finanțat de programul în cauză. Dacă asemenea documente poartă stema națională sau regională, ele vor purta de asemenea și însemnul UE de aceeași mărime.

4.3. Publicul general

Media

Autoritățile competente vor informa mass-media, în maniera cea mai potrivită, despre acțiunile co-finanțate de UE și în special de Phare, ISPA sau SAPARD. O asemenea participare va fi reflectată în mod corect în această informare.

În acest scop, lansarea operațiunilor (după ce au fost adoptate de Comisie) și fazele importante ale implementării lor vor face subiectul unor măsuri de informare, cu precădere în mass-media regională (presă, radio și televiziune). Trebuie asigurată o colaborare corespunzătoare cu Delegația Comisiei Europene din țara beneficiară.

Principiile menționate în cele două paragrafe precedente se vor aplica anunțurilor, cum ar fi comunicate de presă sau comunicate de publicitate.

Acțiuni informative

Organizarea de acțiuni informative, cum ar fi conferințe, seminarii, târguri și expoziții în legătură cu implementarea operațiunilor parțial finanțate de Programele Phare, ISPA sau SAPARD va urmări să facă explicită participarea UE. Poate fi folosită ocazia pentru a se expune steagurile europene în camerele unde au loc întâlniri și a pune emblema UE pe documente, în funcție de situație. Delegația Comisiei Europene din țara beneficiară va ajuta, după necesități, la pregătirea și realizarea acestor evenimente.

Materiale informative

Publicațiile (cum ar fi broșuri și pliante) despre programe și măsuri similare finanțate sau co-finanțate de Phare, ISPA sau SAPARD trebuie să conțină pe pagina de titlu o indicație clară a participării UE, precum și simbolul UE, în cazul în care stema națională sau regională este folosită.

În cazul în care asemenea publicații includ o prefață, aceasta trebuie semnată atât de persoana responsabilă în țara beneficiară, cât și de delegatul Comisiei, în numele acesteia, pentru a asigura că participarea UE este clară.

Aceste publicații se vor referi la organisme naționale și regionale responsabile cu informarea părților interesate.

Principiile menționate mai sus se vor aplica, de asemenea, și materialelor audiovizuale.

5. Aranjamente speciale privind panouri, plăcuțe permanente și postere

Pentru a asigura vizibilitatea măsurilor finanțate parțial de programele Phare, ISPA sau SAPARD, țările beneficiare se vor asigura că următoarele măsuri de informare și publicitate se supun următoarelor:

Panouri

Panourile care furnizează informații privind participarea UE la finanțarea investiției ar trebui ridicate la locul tuturor proiectelor în care participarea UE ajunge până la suma de 1 milion euro sau mai mult. Chiar în cazul în care autoritățile naționale sau regionale competente nu ridică un panou care să anunțe propria lor implicare în finanțare, asistența UE trebuie

menționată oricum pe un panou special. Panourile trebuie să fie de o mărime corespunzătoare anvergurii operațiunii (ținând seama de mărimea co-finanțării din partea UE) și trebuie să fie pregătite conform instrucțiunilor prevăzute în manualul tehnic ce se poate obține de la Delegațiile Comisiei Europene, la care se face referire mai sus.

Panourile vor fi mutate din loc nu mai devreme de șase luni după terminarea lucrărilor și înlocuite, în cazurile în care este posibil, de o plăcuță permanentă în conformitate cu specificațiile descrise în manualul tehnic la care se face referire mai sus.

Plăcuțe permanente

Plăcuțe permanente vor trebui amplasate în zonele accesibile publicului larg (centre de congrese, aeroporturi, stații etc.). În plus față de însemnul UE, asemenea plăcuțe trebuie să specifice partea finanțată de UE, alături de o mențiune a programului în cauză (Phare, ISPA sau SAPARD).

În cazul în care o autoritate națională, regională sau locală sau un alt beneficiar decide să ridice un panou, să plaseze o plăcuță permanentă, să afișeze un poster sau să ia orice altă măsură pentru a da informații despre proiecte cu un cost mai mic de 1 milion euro, participarea UE trebuie de asemenea să fie indicată.

6. Prevederi finale

Autoritățile naționale, regionale sau locale implicate pot lua, în orice situație, măsuri suplimentare, dacă le consideră a fi necesare. Ele vor consulta Delegația Comisiei Europene și o vor informa despre inițiativele pe care le au în vedere, astfel încât Delegația să poată participa în mod corespunzător în realizarea acestora..

Pentru a înlesni implementarea acestor prevederi, Comisia, prin intermediul Delegațiilor sale la fața locului, va asigura asistență tehnică sub forma îndrumării asupra cerințelor de design, în cazul în care este necesar. Se va realiza un manual, scris în limba țării respective, care va conține indicații detaliate în formă electronică și acesta va fi disponibil la cerere.

Conform cu originalul.

Traducător autorizat cu nr. 7618.

Dina DRAGOMIRESCU

